

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Magyar Pénzügyi Könyvkereskedés. Idei évfolyam első füzete díjlan nyitottak és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések jutányosan számítanak.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyitási díj 10 kr.

Pénzügyi kibontakozásunk.

Általánosan ismert dologgal kezdjük. Azzal, hogy béke időben szinte példátlan az a nyomás, mely pénzügyi piacunkat hónapok óta sújtja.

A mi kicsiny nálunk a takarékpénztár, hogy ne mondjuk cirkumpektusos magatartásából levonható tanulság: az általános mindenütt az európai kontinensen olyan bankoknál is, melyek milliókat forgatnak.

Csak most pirkadt fel egy biztató jövő hajnalá, pénzügyi intézetek nem lesznek készletve a megháromszorosított tartalékok vesztelgetésére. Szűnőfélben a nyomás, mely pénzügyi intézetekre, kereskedőinkre és ezek adósaikra nehezedett Lidercz nyomás alól szabadulunk föl.

Most már bevallhatjuk, többszörösen állunk az elmúlt hónapokon pénzügyi katasztrófa alatt.

Nem tanuságnélküli ezekre a küzdelmes hónapokra visszapillantást vetni, mert ennek a pénzügyi válságunknak nagy és fontos tanulságai vannak reánk nézve. És pedig, a mit kiváló örömmel lehet constálnunk, ránk nézve nem lesújtó, hanem vigasztaló, reményt keltő, önbizalmunkat megacélozó tanulságai.

Mert úgy állták ki pénzügyi, kereskedelmi, agrárviszonyaink e kemény tűzpróbát,

mint a kovácsolt vas: megacélosodtak a kovácsok alatt.

A pénzügyi válság indító oka az oceánon túl keresendő.

A bimetalismus rendszerű Amerikában nagyon devalválódott az ezüst értéke. — Amerika csak aranyat importált, a mire Anglia a kamatláb felemelésével segített. A mit pedig a hatalmas angolbank csinál, azt a pénzügyi nap többi bolygói egész Európán keresztül kénytelenek utána csinálni.

Igy drágult meg a pénz, a hitel szabadszáju gyepelőjét fékre fogták, szűk mértékben haladtak a pénzügyi helyzet ezernyi veszélyei között.

Hozzá, nekünk még valutarendezésünk is volt.

Érték papírjainkat vissza bocsátották, köztük legszeretetre méltóbb bizalmatlansággal szövetségesünk: Németország. — A belföldi pénzügyi szivta fel a papirokat, a pénz pedig ki ment érelle.

Bajunkat súlyosította a gabnárak lesüllyedése, a gazdák jó reményektől biztatva vártak. Gabnakivitel nem lévén, idegen pénz nem jöhetett az országba élénkíteni a forgalmat. A központi pénzügyi intézetek megszorították vidéki társait. Támogatásról szó sem volt.

Kis tőkével rendelkező vidéki takarékpénztáraink sinylették meg első sorban a bajt.

Nekik a hitelt kellett a lehetőség legnagyobb határáig megszerezni. Tudunk pénzügyi intézeteket, melyek a válság alatt hónapokon keresztül nem adtak újabb kölcsönt és még biztos adósaiktól is erősen inkasszálták követeléseiket.

A mi pénzügyi piacunk küzdött a helyzettel, de bizonyos jóleső nyíltsággal jelentjük ki, hogy bár óvatos volt, de méltányos és tapintatos része van benne, hogy minden megrázkódtatás nélkül éltük át a pénzügyi veszedelem korszakát.

A túlspekulációnak okosan határt szabtak, de a legitim hitelt mindig elősegítették.

Ily eljárás mellett míg egyrészt az üzleti bukásokat elkerülhették, mérlegeiket, kedvezően zárták le. Mily nehéz dolog ilyen küzdelmes esztendőben.

Biztató jel a kibontakozásra, hogy az osztrák magyar bank a kamatlábat félszázalékkal leszállította. Még így is egy félszázalékkal magasabb, mint a válság kezdetén, de kilátás van rá, hogy ezt a félszázalékot is elenyésztetik, mint a válság kezdete előtt.

A válságnak kétségtelen tanulsága az

A „Muraköz” tározója

Uti vázlatok Bulgáriából.

III.

Julius 13-án Monastirköjben nagy mosást tartottunk s 14-én reggel Slivno felé elindultunk.

Utunk újból Jusuf-Efendibe vitt; de ez alkalommal csak a kufjánál állapodtunk meg. A kutak Bulgáriában egyáltalában jó karban tartanak s kiválóan szépek a török időkbeli valók. Ugy a városokban, községekben, valamint az országutak mentén a forrás- vagy patakvizet csövekben a kutakba vezetik s a kutak tulajdonképpen nem állanak egyébként, mint egy téglalaku kőből épített falból melynek a közepén egy-két vagy három vascsőből ömlik a víz. Alattuk kömendencze szokott lenni, melyből a jószág is ihatik. A csövek fölött a fal mélyedésében ivó edény van.

Jusuf-Efendi kutja rendkívül szép. Egy darab kőből való, melyre egy csinos keretben belül a magyar izlésre emlékeztető tulipán csokrok vannak véve.

Itt bucsusztunk el egyúttal a fekete tengertől, melyet további utunkban többé nem érintünk.

Késő délután érkezünk Alkoria községbe s mikor beesteledett, Eskibasli községben voltunk.

Alig értünk ki az utóbbi községből, egy fegyveres lovassal találkozottunk, ki szekerünket megállítani akarta. Nikolo, a mi kocsisunk, az ökrök közé vágott, a lovas pedig, kinek arczából a rablóvezér kiáltott, öklével fenyegetett a törökül

utánunk kiáltott. Kérdésemre, hogy mit kiáltott hozzánk a lovas, nem felelt semmit a kocsisunk. Aggodalmából s a rabló kézmosdalaiból sejtettünk, azonban mindent s emberünk, a ki eddig napleáldozás után, ha mindjárt az országúton voltunk is faluhos közel, a világot nem hajtott tovább, hanem mi voltunk kénytelenek az uton éjszakázni: ez a mi emberünk szó nélkül tovább hajtott, pedig a nap már rég leáldozott. Lejt 10 óra, sőt 11 is lett s mi még mindig mentünk. Egyszerre csak fél 12 óra tájban az Athanas tó partján lévő bozóthoz hajtott, kifogta az ökröket, bevezette azokat még tovább az országúttól a sűrűségbe, nekünk pedig meghagyta, hogy a bokrok között bujunk el. Most már mindent tudtunk s elhatároztuk, hogy revo verrel a kézben ébren töltjük az egész éjszakát.

Alig töltöttünk egy fél órát a sűrűségben, kelet felől (a honnan mi is jöttünk), sipolás hallatszott; nemsokára rá nyugat felől is sipok szólítottak meg, fél 1 óra körül pedig egy kocsi láttunk az országúton lassu léptekkel halladni, melyen több férfi félig álló helyzetben, tehát kezeve valakit, volt.

Két óra körül befogta Nikolo az ökröket s gyors lépésben hajtott Ludza felé. A napot ott láttuk már felkelni Ludzan, a látogatói furdóhelyen, melyen különösen a burgasi közönség nyaralni szokott. — Ludza mögött kiértünk a Burgasból Aidosba vezető, jó karban tartott országútra s e jártabb uton világos nappal mi is most már megkönnyebbülve éreztük magunkat. Délig meg sem álltunk, míg Aidosba nem érkezünk. Aidos csinos görög város. Az Aidos-Balkán déli lábánál fekszik, egy kopár, de szép mészkő hegyesség alján. A sok piros cserép fedél különös benyomást tett ránk.

Megebédelvén s néhány fénykép felvételt téve

ismét felültünk az ökröszekérre s tovább hajtottunk Karnabat felé. Aidos és Karnabat között rendkívül unalmas az utazás. Egyhangú dombos vidék teljesen benöve a már sokszor említett tükök s Paliuras cserjével. Különösen a Pirne község fölött emelkedő domb oly kiterjedésű, hogy végtelen dombnak neveztük el s alig győztük várni, mikor érkezünk a tetejére. Éjjel 12 órakor érkezünk Karnabatba, tehát épen husz óráig mentünk szekéren. Másnap kora reggel ismét folytattuk utunkat. Elhagyván a Strandza mocsarakat utunk Altagli községtől kezdve Slivnoig közvetlen a Balkán hegység lábánál vitt. Gyönyörködünk a különös alkotásu mély bevölgyeléseket feltűntető csupa hullám vonalokat alkotó hegyláncban s az éjszakát Trapoglovo faluban töltöttük.

A sors nem akarta azonban, hogy száraz bőrrel érkezzünk éjjeli tanyánkra s egy zivatar oly hirtelen lepelt meg, hogy esőköppényeinkkel is a poggyászt kellett védnünk. Mogyoró nagyságu cseppek hulltak, s tudunk olyan cseppeket is megfigyelni, a melyek egyenlítőjűk körül gyűrűvel bírtak mint a Saturnus. Reggel tovább indultunk.

Közel voltunk most már Slivnohoz s számításaink szerint már délben ott lehetünk. A Balkán mindig szebb képet tárt elénk. Figyelemmel néztünk Slivno felé, mikor tűnik fel már a Hochstetter által oly szépen leírt és lerajzolt Catalkaja; de csak akkor láthattuk e gyönyörű sziklaóriást, mikor Slivno közvetlen közelében voltunk. Az ut bal oldalán néhány klm-nyire a várostól nagy kiterjedésű katonatábor volt s a kocsival ép egy nagyobb szabásu hadgyakorlat színterén mentünk keresztül. Igen sok csinos katonatábor láttunk utazásunk alatt. Bulgária a mennyiben nincs még elegendő kászárnyája, az őcsöb táborok építésével segít magán.

hogy a külföldön a magyar papírok iránt erős bizalmatlanság kapott lábra. De a külföldi helyeslésekből immár kiabrandult Magyarország demonstrálta fejlődésének pezsgő elevenségű korszakát.

Különfélék.

— **Ünneptáncok.** Molnár Lajos gazdalmatulajdonos ur a csáktornyai önkéntes tűzoltó-egyesületnek a folyó évi január hó 17-én megtartott tűzoltói táncvigalma alkalmából 10 frtot volt szives adományozni, mely sziveségéért az adakozónak e helyen is hálás köszönetét nyilvánítja a tűzoltóegylet nevében a parancsnokság.

— **Korcsolya-bál.** A csáktornyai korcsolyázó egylet mult hó 27-én rendezte táncestélyét a „Hatycs”-vendéglő dísztermében. A csinosan díszített táncsteremben elegáns közönség gyűlt egybe, mely Sárközi zenekarának ügyes játéka mellett szünni nem akaró jó kedvvel mulatott. A jókedv mellett bizonyít az, hogy reggel 8 órakor még mindig szólt a zene. A szomszéd városok s a közel vidék szépneve nagy számmal volt képviselve. Ott láttuk: Benedikt Béláné, Bernyák Károlyné, Böhm Sydneiné (Perlak), Csakathurner Hermáné, Csesznák Józsefné (Perlak), Fejér Józsefné és Ella, Grész Alajosné és leánya Irma (Perlak), Hajós Mihályné és leánya Ella, Hirschmann Adolfné, Özv. Hirschmann Sándorné, Horánszky Béláné (Alsó-Lendva), Kayser Lajosné, Margit és Irén (Ujudvar), Knortzer Malcsi, Kollár Mariska, Krasovecz Etelka, dr. Krasovecz Ignáczné Özv. Löbl Ignáczné, Mattos Gizella, Mayer Salamonné (Perlak), Neumann Albertné, Neumann Bernátné, Pálya Mihályné, Pethő Jenőné, Sonnenberg Lipótné és leánya Camilla, Özv. Székely Lajosné, Nagy-Kanizsa), Wollák Rezsőné, Vrana Frigyesné és leánya Gertrud (Bányavár), Vrancsits Károlyné és leánya Irén, Wettendorfer Dávidné, dr. Wolf Béláné, Wolfsohn Juliska, Zechmeister Fanni (Náprádfa), Özv. Ziegler Lajosné, Zvicker Ferenczné (Varaszd) urnóket.

— **Katori** népiskolát meglátogatta f. hó 1-én dr. Kuzsicska Kálmán vármegyénk

tevékeny, önfeláldozó tanfelügyelője s nagy meglepéssel gyönyörködött a mult évben sok áldozattal épített, díszes, 5 tanteremre s egy ovdára berendezett új iskolaépületben. Kiséretében voltak főtisztelendő Hergár István esperes és főtisztelendő Gadó Mátyás plébános urak, buzgó, lelkes tanügybarátok. Az iskola megtekintése s a tanulók előmenetelének kipuhatóása után, a mely itt-ott nem is oly eredménytelennel ütött ki, a mint óhajtottuk; de majd talán az új iskolával támadt új, nagyobb munkaközpont megtermi gyümölcseit a közel jövőben, kívánt ha a tanulók és az illető tanító ur is jól a szívükbe vésik a tanfelügyelő ur atyai tanácsait. — Tehát mint jeleztem, ezek után előkerült a közönség és egyik tanító közti némi differenciák kiegyenlítése, lebonyolítása tiszta, elfogulatlan tárgyilagossággal, mely alkalommal a közönség s az érdeklő tanító meggyőződhetett, hogy igazai birai előtt áll, a kik szívükön viselik egyiknek úgy, mint a másiknak jogos érdekeit, mert csak e két tényező t. i. a közönség és tanító együttes, harmonikus működésében várható biztos siker a népnevelés nagy nemzetfenntartó munkájában, különösen itt a haza határszélén, a hol a közönségre, de főleg a tanítóra is magasabb misszió, az önfeláldozó apostoloskodás küzdelmei, fáradoimai várnak, s e szent cél érdekében jogos volt ama komoly intelmé is a tanfelügyelő urnak, mikor kifejtette: ha csak két tanító marad is egész Muraközben, de nem fogja tűrni: azt, hogy e legnehezebb, legkényesebb ponton árnyék borítsa a tanítói szép tekintélyt.

— **Az olvasóköri bál Alsó-Gomborn.** Az olvasóköri bál már a multban is egyike volt a legfényesebb és legsikerültebb mulatságoknak. Régi elvéhez most is hű maradt. A rendezőség elkövetett minden áldozatot, csak hogy a közönség meglepését kivihassa. A csinos táncsterem, az élő virágcekokkal díszített tánczrendek kellemes meglepetést szereztek a szép hölgyközönségnek. Hirschler Ödöné, mint bálanya csinos csokrot kapott. — Vidékiek hiányában teljesen magunkra voltunk utalva, mégis úgy anyagilag, mint a jó hangulatot illetőleg a rendezőség fáradságát szép siker koszorúzták.

mulatság kivilágos kivirradtig tartott, miben nagy érdeme van a Sárközi főle nagy kanizsai kitűnő zenekarnak is. Elméletét érdemel még Igricz Márton vendéglős is, ki jó ételekről és italokról gondoskodott. A díszes hölgyközörségben a következő asszonyok voltak: Hirschler Henrikné, Hirschler Ödöné, Korber Jánosné, Löwe Adolfné, Schvarcz Simonné, Richter Imréné, Starkl Antalné, Szlámek Józsefné, Sonnewald Hermanné, dr. Szabó Zsigmondné, Vámosi Tivadarné Miszer Ráfáelné, Stefics Istvánné, Liszjak Jánosné, Csirmená FABIÁNNÉ, RUSZÁK Istvánné Leányok: Thiel Otilia, Pihler Paula, Szlámek Julin, Szlámek Ida, Rosenberg Malvin, Sonnewald Ludmilla Uhr Vilma (Nagy-Kanizsáról). Felülfizetni sziveskedtek: Hirschler Miksa 9 frt, Hirschler Ödön 8 frt, Hirschler Adél 5 frt, Kunfi Lajos 4 frt, dr. Szabó Zsigmond, Szegő Gyula (Nagy Kanizsa) 3—3 frt, Hirschler Henrik, Schlesinger Izidor 2 50—2 50 frt, Horváth Csongor 2 frt, Schlesinger János, Prokop Konstantin, Pollák Hermann, Ruszák János, Hochsinger Julia, Löke Lajos, Lábos Mihály, Czimermán Ferencz, Berger Manó, Lövenstein L., Ehrnvald Béla, Löwe Adolf, Stefics István 1—1 lrt Pichler Imre, Korber János, Vámosi Tivadar, Utsai József, Sonnewald Hermann, Starkl Antal, Schwarz Simon 50—50 kr. A szives adakozók fogadják e helyen is a rendezőség meleg köszönetét.

— **Gyászír.** A következő gyászjelentést vettük: Özv. Székely Gyözőné szül. Szvacsék Irma szomorodott szívvel jelenti forrón szeretett férjének Székely Gyözönök élete 29-ik évében, boldog házasságuknak pedig 16-ik hónapjában, rövid szenvedés — és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó hó 28-án déli 12 órakor történt gyászos elhunytát. Boldogultnak hült tete me folyó hó 30-án délután 4 órakor fog az alsó-lendvai alsósirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 31-én d. e. 10 órakor fog a Dobronok székesegyházban az Úrnak bemutatlatni. Kelt Kámaházán. (Zalam.) 1894. január 29. Nyugodjék békével!

— **A botornyai önk. tűzoltó egylet** január

Dél tájban csakugyan Slivnoba érkezünk s a város török részében fogadtunk szállást. Olyan lakásunk volt, husz krajozárt fizettünk csak egy szobáért, a melyben különben semmi nemű butor darab nem volt, még a szokásos szőnyeg is hiányzott. Ilyet kívántam s örömmel szolgált, hogy ilyet találhattunk. A padló közepén kijelöltünk egy területet fekvőhelynek s azt jó nagy rovarporsánczokkal körülvettük. Este volt csak szerencsénk tapasztalni, mennyire nem volt üres a mi szobánk. Egész forrongás, nyűgés volt mindent. Egy kis teknős békát magunkkal hoztunk, azt a zoológus társam magával akarta vinni Postre. Ez föl-alá sétált a szobákban. Fülbemászót és kulancsot szintén magunkkal hoztunk a papíros között, svábbogár, atka, poloska s a rovar világ fekete serege amugy is bőven termelt a szobában. Eger is volt, ezt majd elfelejtettem, pedig ezek legjobban bántottak.

Lefekvéskor tehát egy egész világ ébredt körülöttünk s nem győztünk eléggé örvendezni a vig társaságnak. Első reggel nyolcozszáz, — ezer poloska mozdulatlanul feküdt a sánczok körül; de a holt tetemeken új élet támadt. egyik-másik átvergődött a gáton, s jaj volt nekünk annál nagyobb hévvel boszulta meg magát elhalt társaiért. Sajnálattal kellett tapasztalni, hogy az egerék bőröndömet keresztül rágták s elhatároztuk, hogy a legközelebbi éjjel hajóvadászlatot rendezünk az egerekre. Bőröndömet ezentul egy szegre akasztottam fel, hogy az egerek el ne érhék és Stipanica barátom a lepke háló nyelével egyet közülök szerencsésen agyon vert. Ezt czéggel kiakasztottuk a bőrönd mellé és ezentul csakugyan nyugodtabban alhattunk.

Julius 10-én tettük az első kirándulást Sliv-

non s első sorban a szép Catakáját másztuk meg. A Catakája rendkívül gazdag növényekben vegetációja igen változatos. Miket gyűjtöttem itt, avval egyáltalában nem akarom untatni a kedves olvasókat, de a panoráma is oly szép Slivno környékén, hogy én örömmel töltöttem akár minden esztendőben a nyarat. Sok patak a Catakája s a hozzá tartozó Sinite-Kamen oldalán veszi eredetét, mélyen bevágott völgyeket képezve, tömegét szaggatottá teszik. Majdnem minden völgynek meg van a maga botanikai különlegessége s majd minden völgyben posztógyárak épültek. Igen csinos, mindenféle színű posztót, szőnyegeket: pokróczokai és több efféléket készítenek s nagyon sajnálom hogy az amugy is sok podgyász miatt emléket nem hozhattam magammal. A posztógyárak zakkolása, a legelő juhok kolompja s a sok helyt vízesést képező patakok zúgása, a phantastikus sziklatömbök s a mélységbe lehanyatló lépcsőzetes utak, köögörgetegek maradandó benyomást tesznek az ember lelkére.

Slivno mellett láttuk az első rózsa kerteket is, A Catakája déli elődombjain, valamint a sikon területen el azok szőlőkertekkel és festőebsefa (Rhamnus tinktoria) ültetvényekkel vegyest. A város is teljesen belátható a Catakajáról s a magasból nézve látszik csak, mily nagy kiterjedésű Slivnonak van sörfőzdéje is.

Mikor az első kirándulásról a városba visszatértünk, egy „európai” színezetű ház mellett elhaladva ujjgyakorlatokat hallottunk zongorázni. Jobban figyelve megismertük, hogy e gyakorlatok Dartalus iskolájából valók s noha én soha életemben nem gondoltam még a magam jóakaratóból ujjgyakorlatokra, jól esett ráismernem, hogy én is valamikor elvertem úgy, s hogy ugyanezen gyakorlatokat.

Az étkezéssel elég jól jártunk Slivnon. Török konyhában étkeztünk. Volt ugyan velem egy „Dragoman”, mindamellett idő sem volt arra, hogy utközben töröktől tanuljak s ha nagyon akartam megértetni magamat, legfeljebb az egyes szokat raktam egymás mellé s hogy a szótárban megtaláltam őket. Mindamellett a török vendéglős rendkívül szivesen fogadott bennünket s mindig bizonyos előnyökben részesített rendező török vendégeivel szemben.

Három hetet itt töltvén megismertem a török embert egész valójában, sok szép vonása van természetének, melyek közül legalább néhányat fel akarok említeni Szavát feltétlenül megtartja, tehát megbízható. Ő is viszont megbizik az emberben s hogy mennyire megy a bizalma, kilátszik abból, hogy törökök közt ajtó-zárásra, lakatra nincs szükség. A török a világot sem bántja a másét, nyitva lehet a szoba napokig, eszébe se jut megtekinteni más holmiját s mi egymaga is már az utasra rendkívül jó benyomást tesz, nem kíváncsi s nem boszanja végig az embert kérdéseivel, mint a bolgár. főleg pedig a görög szokta.

A vendéglők Bulgáriában egyáltalában háromfelék, török, görög vagy bolgár iszlém szerint berendezték. eltekintve természetesen attól, hogy a nagyobb városokban franczi konyha is található. A török a három első közül a legjobb. Slivnon tulajdonilag török konyhát találhatunk s mi rendkívül feltűnt Slivnon majd minden vendéglőben édes, mézzel készített tészták kaphatók, holott Philippopolis és Sophiát kivéve tésztát sehol sem láttam. Legjobb a török ételek között a „Köphle”, mely metél, fűszerezett husból sült pogácsa, emlékeztet a mi faszított husokra, s igen ízletesen szokták elkészíteni. Ettünk is belőle minden

28-án tartott zártkörű táncmulatsága — habár a sok ígérettel telt várakozásunk nem is teljesedett be akként, hogy vendégekké váljunk számban — mert még a helyben lakó is a civilizáltabb néposztályba magukat számító polgárok sem jelentek meg — a mi csak annak tulajdonítható, hogy nagyon kevésbé tudják becsülni azon intézményt — melyet egy önkéntes tűzoltó-egylet magában foglal — de hogyan is, midőn sajnálattal kell oda nyilatkoznom, hogy még az egylet elnöke sem méltatta fiatal egyletének tagjait. — habár ebben akadályozva nem volt — hogy jelenlétevel szerencsétlenebb volna őket. Mégis rendkívül mulattató volt — a mennyiben a jelen voltak csak a késő reggeli órákban tudtak elszéledni, csak tornyai bajtársainknak pedig reméljük felejtethetetlen lesz mulatságunk. — Mindazonáltal találkoztak nemesszívű pártfogóink, kik egyletünk segélyezésére felülfizetni sziveskedtek és pedig: Amon Jakab, Dittrich János Pámán Jakab és neje, Strahia testvérek 2—2 frt, Baumchak Frigyes, Ehrlich Herman, Hrupics Vincze és neje, Kubinyi Anna, N. N. Schlesinger Mór, Ungár Adolf 1—1 frt, Baumhack Alajos, Golubic^s Mihály, M. N., N. N. 50—50 kr. Fogadják egyletünk iránti jóindulatukért hálás köszönetünket. Nem mulasztatom el ez uton is Weber Mikály vendéglős urnak — páratlan fáradozásáért — melyet nemcsak az egylet — hanem minden egyes vendég is a legnagyobb meglepéssel fogadott — köszönetünket nyilvánítani. K. L.

— **Magyar hírek** Zalamegyében 1893-ban a gyámoltak és gondnokoltak száma 25881. Az árvaszékhez július óta befolyt 991.367 frt, kiadatott 274.173 frt decz 31-én maradt 1.552.843 frt. — Zalamegyében az idej ujonczos márczius 5-én a tapo'czai járásban fog kezdődni s április 16-án a keszthelyi járásban fog kezdődni; e'óáll összesen az I. korosztályból 3664, a II. ből 2399, a III. ből 1997 összesen 8060 hadköteles. — Keszthelyen gróf Festetics Tassilónó jószívűségéből a napokban népkönyha fog fölállítani, melyben naponként 24 szegény nyer étmet. — Gyepű és Kaján községek egyesültek. — A sümegi tkptár r. társ.

1893. évi nyeresége 7987 frt, a csabrendeké 9317 frt

— **A múlt hó 27-iki** korcsolyabál alkalával az öltözékben egy sárczipő lett kicserélve — lapunk kiadóhivatalában visszacsereélhető

— **Anatoll** Éden színháza közelebb városunkban egy előadást fog tartani. — Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **A Felső léánykiképzési Egylet** f. hó 21-én tartotta saját ujonnan épült házában VI. kerület Teréz körút 40-42 sz. a. XXXI. rendes közgyűlését. Schwarz Ármin bankigazgató az egylet elnöke a közgyűlést tetszéssel fogadott beszéddel nyitván meg, üdvözölte az egylet saját otthonában nagy számmal megjelent képviselő bizottsági tagokat és örömeinek adott kifejezést, hogy az egylet, mely 29 év óta vezetése alatt áll és a mely a legcékelőbb kezdetből mai jelentékenységre emelkedett képes volt ily remek építményt egész tehermentesen, az egylet saját erejéből készíteni. A vezérigazgató Kohn Arnold által előadott évi jelentésből kitűnik, hogy a néhány elégedetlen által az egyletre felidézett zavarok és nehézségek dacára az 1893 év 141.097 frt 39 kr. kezelési felesleggel zárul és hogy a tartalékok 686.411 frt 90 krra emelkedtek. Az egylet a lefolyt évben nászjutalékok, felesleghányadok és bekövetkezett haláleset után történt visszafizetések fejében 117.355 frt 28 krt fizetett ki (6438 frt 35 kr al többet, mint 1892 évben). Ezek közt 48 árva jutalék 15049 frt 38 krral foglaltatik, melyekért a kedvezményezett árvákat beirt tagok halála következtében átlag 9 háromnegyed évig semmiféle befizetés sem teljesített. Új tagok belépésére vonatkozólag a jelentés kiemeli, hogy a lefolyt évben 5346 juttatás részben többnyire a fiatalabb korosztályokból iratott be. Különösen a C) osztály mutat fel nagy haladást, amennyiben ma, működésének alig egy éve után kiváló matematikus szakférfiak által megvizsgáltattak, az alapszabályok a kereskedelmi törvénynek megfelelően módosítottak. Az egylet cégének bejegyzése a legrövidebb idő alatt fog közöltetni és a legközelebbi közgyűlést az alapszabályok értelmében már az összes tagok gyűlékezete fogja képezni.

A ház zárkó letételének ünnepeje jövő tavasszal tartatik meg. Az igazgatóság évi jelentése, valamint az előterjesztett mérleg tudomásul vétetett, jóváhagyatott és a közgyűlés Dózsa Benő képviselő bizottsági tag indítványára az igazgatóságnak és választmánynak egyhangulag köszönetet szavazott és a felmentvényt megadta.

— **A Szabad Szó** képes politikai napilap legújabb kedvezményei A „Szabad Szó”, melyről talán már fölösleges elmondani, hogy a legjobb és legolcsóbb magyar napilap, hetenkint „Koszoru” czimvel egy rendkívül gazdag és előkelő tartalom, képekkel díszített szép irodalmi hetilapot ad mellékletül. Továbbá „Kalapács” czimvel maró és csipős élezelektől duzzadó élezelet, mely hetenkint talányt is közöl és a megfejtők között 52 József sorsjegyet és 52 szépirodalmi könyvet sorsol ki. Ezenkívül még a következő páratlan kedvezményekben részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők, a kik a „Szabad Szó”-ra egész 1894 éven keresztül előfizetnek oly módon, hogy az előfizetési összeget negyedévenként küldik be, megkapják 1. A „Magyar Történelmi Album”-nak már megjelent kötetét nyomban, a mint az első évnegyedi előfizetést beküldik. 2. A pünkösdkor megjelenő „Irók és művészek Albuma” és „Közigazgatási Album” közül azt, a melyet maguk választanak. 3. A „Magyar Történelmi Album”-nak karácsonykor megjelenő 2. kötetét. 4. A „Szabad Szó” 1895. évre szóló karácsonykor megjelenő nagy képes naptárát. Előfizetési ár: egész évre Budapesten 10 frt, vidéken 12 frt, félévre Budapesten 5 frt, vidéken 6 frt, negyed évre Budapesten 2.50 frt vidéken 3 frt. A előfizetési pénzek a „Szabad Szó” kiadóhivatalához (Teréz-körút 41 szám alá) küldendők. Jegyzet: Nem előfizetőknek a díszes kötetű 50 pompás színes képet tartalmazó Magyar Történelmi Albumok egyes, 150 oldalra terjedő köteteit kötetenkint 2 frt bolti árért megküldjük.

NYILTTÉR*).

T. Bánely Vilmos urhoz

Perlakon.

Múlt évi deczember hó elején részéről a perlaki Casinóban, és 1893. évi deczember hó 26-án saját boltodban többek előtt általam olyan sértés tétellet ellenem, a melyre én válaszul czimedre 1893 deczember 27-én egy express levelet adtam postára, de mivel erre mindeztideig választ nem kaptam kijelentem itt e hasábokon, hogy vagy válaszolj arra, nembánom én bármily irányban, mert ha jónak látod azt agyon hallgatni, ezennel kinyilvánítom, hogy sértéseidet semmibe sem vettem, sőt kimondom itt, hogy te vagy az és olyan, mint a ninó-nek engem kartálai declarálni.

Kelt Dráva-Egyházán, 1894 február 1.

Ij. Kutnyák Mihály.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Perlakon bérbe, esetleg örökáron eladatik egy nagyobb belsőség, melyen bármely üzlethelyiségnek is alkalmas és jó karban lévő nagyobb épület áll. Továbbá fölülágitást a kiadóhivatal ad. 957 3 3

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOSZEF

nap. Megemlítem itt, hogy a török a tojást meg nem eszi. fel nem használja azt ételkészítésére s mikor egy alkalommal társammal keményre főlt tojást ettem, a török undorodva elfordult tőlünk. Ilyen a szokás!

Slivnon megismerkedtünk egyuttal egy kitűnő onthomologussal. hírneves utazóval, Haberhauerrel, ki Szibériát, a Kaukázust kétszer, Kis Ázsiát a perzsa határig, sőt Chinát is bejárta, számtalan rovat felfedezett s kinek gyűjteményét igazán élvezettel néztük mind a ketten.

Julius 23-ka volt már péntek, (a törökök vasárnapja) s még mindig nem kaptam egyetlenegy levelet sem, oly gyarló a posta Bulgáriában. Egy sürgöny váltásából megtudtam, hogy dr. Degen barátom maga már 7 levelet írt czimemre, melyek közül egyetlen egyet sem kaptam meg. A szárított növényeket becsomagoltam, elküldtem azokat Budapestre, a podgyászt pedig összepakolva kocsit fogadtunk, hogy a Balkán egy másik érdekes vidéken üssük fel újból a sátrunk fáját.

Wagner János

Szegény kis hadnagy.

Egy asszonynak.

Valamikor nem is oly régen, Ön volt a bálók csillaga, Önért hevült a garnizonnak Legszebb, legifjabb hadnagya.

Mikor feltűnt a déli korzón, — Fején csipkés báló kalap — A vénnek, ifjak mind csak önre Bámultak egy két perc alatt.

S bár a patikus, pap, tanító, Akár a harcsa hallgatott. Szemükről látszott, hogy irigylék Azt a csinos kis hadnagyot.

Hát még mikor oltárhoz lépett Ön és a kardos ideál, Az is a templomba rontott Ki oda máskor soh' se jár.

Ott volt patikus, pap, tanító, Ezernyi bájos lányalak, S egy hároméves kis flucska Épen az új szószék alatt.

Mikor bevégződött az aktus, Az esketési szép beszéd, A nép közt suttogás terjengett, Mint a futó tűz szerteszét.

Aki csak szóll, intett, nevetgált, Avagy diskréten hallgatott, Szörnyen sajnálta a szegény, de Megennivaló hadnagyot.

Hrabovszky Lajos.

MEDJIMURJE

S urednikom može se svaki dan govoriti med 11 i 12 varom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novinah, naj-se pošiljaju na ime Margitai Jekoffa urednika vu Čakovcu.

Uredništvo:

Kafikara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

Molitva grēšnika.

Zdrava o Marija
Zdravi liljan běli
Zdravo o kraljica
Zdravi cvět premili!

Grēšniku se smili —
Majka od milosti,
Srce mi se tuži —
Od teške žalosti.

A duša me boli,
Ar sbantovah Boga,
Zato k Tej se utičem
Moli Sinka svoga!

Moli Sinka svoga,
Oh sladka Dēvice,
Da mi grēhe prosti
I reši krivice!

A kad jenput meni
Zadnji čas nadojde,
Naj mi duša k Tebi
U nebesa zadje.

Iz Malog Katoličkog Vjestnika

Dobro ga je vlovil.

Miška je bil denes osobito srećen. Dotiral je na senjem dve dobro debele vole i prav ih je za lijepe peneze prodal. Izbrojil mu je nekakov švaba na dlan ravnih dvē stotine forinti. Zadovoljen s ljepom trgovinom, išel je dimo veselo popēvajuc Nise je odmeknuš još niti kojih tri sto koračaje i dostignul ga na zavouju ceste vu varaš sused Imbra.

— Hvalen Bog! pozdravil je Imbra Mišku. Jeli si kaj dobro trguval, ha?

— Bog mi je pomogel, Imbra! Baš dobro. E gledj, gdē mi je švaba nabrojil dvē sto forinta!

Vu razgovoru dospeli su susedi već vu blizinu njivoga varošinca, i rekel je ve Imbra Miški:

— Čuješ Miška, stari smo znanci, dobri susedi. Eto nevolja me natirala ter sam moral prodati denes jednoga vola, da okrpam krova na hiži i štali. Trēba mi je penez. Na naše staro prijateljstvo i na dobru vjeru, prosim te dajder mi posudi sto forinti. Vjera je tvrda: za mēsec dni — dok svinje prodam, povrnul ti budem pošteno vse do krajcara.

— Ej Imbro, rekel je na to Miška, znam, da si pošten, ali i meni su trēba penezi. Teško mi se je raztati s krajcarom.

Komaj sem dočekal, da skup spravim nekaj povekšu šumicu (svoticu), pak da ju vuložim vu šparkasu, jer ondi — kak su mi rekli gospon školnik, nosi kapital interesa. Veruj, em mi je prav teško!

Zahman! Imbra nije prestal nagovarjati ga ovak i onak. Zaklinjal se i na Boga i na vjeru i na vse svoje, da bu za mēsec dni povrnul tih stotinu forinti.

Miška je bil mehkooga srca. Imbra mu se smislil i on odluči pomoći čovjeku vu nevolji a na dobru vjeru. Pak najzadnjić, govoril je vu sebi, vsejedno mi je: vuložim taj penez odmah vezda ili za mēsec dana.

Poleg ceste seli su se pod svrznati hrast i tu je izbrojil Mišku Imbrju prav stotinu forinti.

— Daj ruku, Imbra! Za mēsec dni, je li?

— Vjera je tvrda. Za mēsec dana s Bogom!

— S Bogom i vu zdravju! pridodal je Miška i oni su se razišli . . .

Mēsec je dana minulo, odkad je Miška posudil susedu ljepu svoticu penez. Već je i jeden tjeden prešel povrh toga, ali ti Imbrija nēga, da naprama svomu obećanju povrne peneze.

Prešli su i dva tjedni, nu Imbrieka od nikud! Vezda si je pomislil

Z A B A V A.

Tadius Kosciuszko.

Dalje.

Mnoge veksi Cincinatus, nego je on staroga veka, bio je podjedno purgar i zakonodavec, državnik, vodja vladar i soldat, podložnik i diktator. Tadeus, Kosciuszko postoval je slaboga stanka i čuval njegve dvorjanike. Ist i neprijatelji čudili su i čenili njegve krēposti. Kralj preiski očevidno mu je priznal, da je nepreobladan; a od plemenitosti i veličini duha njegovog nēje imal pomisli sam kralj, buduc mu je činil bljeskave i ve lelepe ponude. Bitka trajala je po cēloj nesrećnoj Poljskoj. Inēje pomagalo nikaj, da je vrhovni zapovēdnik poljski bitku za bitkom dobival. Sve se je već i već vojni šeregov nagomilovalo na medji kraljevine Poljske na zapovēd Katharine cesarice iz njenog prostranog carstva. K tomu su Prusi od zapada nahrupili, a Austrijanci prinaukani od juga, pak tak silnim neprijateljem već nē su mogle se održati sile naroda polskoga. Kosciuszko prisiljen se na svestrani braniti, moral je svoju vojsku razkomadati, a ti pojedini šeregi bili

su po redu preobladani. Gdā su Poljaki pod zapovēdničtvom Šterakovskoga 1794. Rujna (september) udvodnevnom boju s Rusi, koji su brojem mnogo veći bili pri Berzecu u rēki Litvi, koracal je Suvarov sa svom silom u središće nesrećne kraljevine sve pred sobom lamajuć, rušeć, i paleć kaj bi mu na putu stalo. Kosciuszko je s najvećom napetostju okolo.

Varšave skupil 21.000 junakah po najveše narodne vojske. Sigurno i junački koracal je proti Rusom i ne računajuc na mnogo veksi broj neprijateljah, koji su se stim još bolji junačili, kad su ove silae bitke zadobili i slavorikom se ovēčali. Dvanajst miljah od Varšave pri gradiću Macziewice zestale su obedvē vojske, te su se udrile silovito ravno 10. oktobra. Rusah bilo je 80.000, a Poljakah samo 20.000.

Triput su navaljivali Rusi naproti središtu poljskomu, te su trikrat bili redovi ruski od kartačov razredjedini i trikrat su bili njihovi šeregi razbiti poljskimi bajonedami. Poljaki stali su kakti pećine, pred njimi su se gomilala tēla palih Rusah. Vezda pozove Suvarov rezervu, te sam nagne napadanjem četvrti put s podvostručenimi silami. Sila napalajućih bila je tak silovita, da su redovi Poljakah, prebijeni i nazad hićeni bili. Grozoviti se je boj vezda započel, čovēk na čovēka

ili još bolje četvori a na jednoga. Zahman su bila sva čuda, junačenja i šurjenja, Zahmam je palo palo 10.000 samih izabrauh Rusah; polski šeregi bili su ipak raztirani, vekša stran generalah i oficirah ležala je mrtva ili teška ranjena na bojišću, san Kosciuszko sēdeć na konju, boril se je još u najljutišem boju palcaluc svoje junake s lastovitim primērom i gromnim glasom. Iz pet ranah tekla je već krv glasovitog i uzvišenoga toga junaka i branitelja slobode, a i s mu se bliskal u desnoj ruki meć krvavi. I onda ga u mal nesrećno pogodi zrno u junačka prsa, tmina mu se navleće na očite se sbohim uzdihjanjem zruši onestrešen s konja, Rusi ga izvleku izpod hrpe telesa te ga odpeljaju, kakti svoje ga zarobljenika.

Poljska prepala je. Suvarov s napadanjem zavzeme Praga i okalja slavu svoju s nečovējom suvorastju nad predobljenimi nesrećnik. Varšava se predala 9. novembra. Prusi su koracali s Velikom Poljskom naprvo Austrijska vojska daprla je do Ljublanje, drugo zauzeli su Rusi. Tretje razdeljenje Poljske kraljevine je nastalo. Olio se je u cruinu zaodel, samo stalnost polskoga naroda se je zbrisala. — Postupanje s ugrabljenim vitezom i njegovimi pajdaši bil je povolji cesarice Katharine.

Opojeua svojim preobodanjem, dala je sve

Miška, da je njemu red opomenuti suseda i išel je taki k njemu.

— Hvaljen Bog Imbro! Kak je? pozdravil je Miško Imbrija, koji je vu dvorišću sêkel kólje za ogradu

— Pomoz Bog Miško! Kakva te sreća nosi k meni? prefrgano je rekel Imbra.

— Im znaš, dragi sused, prešel je već i poldrugi mēsec, pak sam došel, da te zmislím na obećanje. Naj se srditi; sila mi je za peneze!

— Za kakove peneze? megnul je Imbra i del je doli sekiru.

— Za ime božje brate, kak to pitaš? Im se morti zmišljavaš, da sam ti na tvrdu vjeru posudil sto forinti za mēsec dni.

E moj dragec, toga ti ja nepriznajem. Gde i sam peneze imam! Hodi s bogom s takvom šalom!

— Im naj tak, Imbra! Bog bu te! Jeli znaš, da sam ti pod onim hrastom nabrojih ravnih stotinu!

— E ako ti taj hrast bude hotel posvedočiti ovo, kaj si rekel, budem priznal duga! Drugoga svedoka i onak nemaš, a znaš, da se den denes prez svedoka nikaj delati nesme, nasmejal se Imbra i počel je znova količe delati.

— Imbra, Imbra, vkani me i na Boga i na vjeru. Dostigne te kaštiga na drugom svōtu, a i na ovom ima još pravde, ima uda!

— Za drugi svēt neboli me glava, a i za ov svēt se nebojim. Tuži me brate, tuži, ali i svedoka dopelja pred sud. Morti ti bude hrast hotel posvedočiti, ako ga ljepo zaprosiš! Ha, ha, ha! E anda do vidjenja pred sudom! odgovoril je raztužen Miška i odisel je.

I zaista je Miška zutra dan tužil Imbru zaradi dužnih mu sto forinti. Kak nevoljen nije imal baš niti jednoga svedoka, naravski je, da ga je sudec hotel već odpustiti ali

mu je bilo žal poštenjaka čovjeka i on ipak odredil je den razprave, i pozval je obedva pred se.

Kada su d šli pred sudca, zapital je sudec najprvlje Mišku:

— Anda ti veliš, da si ovomu čovjeku posudil na vjeru sto forinti?

— Jesem, gospodin sudec, Bog mi je svedok!

A ti Imbra, veliš, da nisi od njega niti krajcara vu ime posudbe prijel.

— Tak je. Gde su mu svedoki? Ako mi dopelja pak makar samo jednoga, a onda čast mu!

— No on ima jednoga svedoka. On veli, da ti je dal peneze pod hrastom.

— Kakovim hrastu? Prigovoril je Imbra. Gde je hrast? Ja nikaj neznam o hrastu...

Sudec se ponekaj zamislil. Jasno mu je bilo, da ima pred sobom s jedne strani čovjeka poštenoga, a s druge strani prefriganca i vkanjitelja. Tu je trebalo vezda mudroga Salomona duha, da od Imbrija ljepi način izmami priznanje duga...

Ozbiljno i odrešito pogledal je Mišku i rekel mu je:

— Kada drugoga svedoka nemaš, a ti otidi po toga hrasta i odmah ga sîm donesi!... Do ti čas bude Imbra čekal ovdi.

— A joj, gospodin sudec, kak bu hrast svedočil? zajavkal je Miška

— Odmah, da si išel po njega! Mora svedočiti! Zapovedal je sudec ostrim glasom, a Imbra se je nasmejal.

Nije bilo suprotstaviti se sudcu, već ha' d po hrast svedoka! Za malo vremena obrnul se sudec k Imbri i zapital ga:

— Im reči mi, jeli već mogel dojt do hrasta?

— E nije još. Hrast stoji nekaj po dalje od mesta — onkraj ceste.

Vezda se je sudec nasmejal i rekel je:

— Jeli vidiš magar c, da sem te vlovil. Rekel si, da o hrastu nikaj neznáš, a glej kak točno i dobro znaš! Vezda je jasno, da si pod njim i zaista izoginil od poštenjaka čovjeka peneze, pak još ovak bezobrazno lažeš! — Hoćeš li mi — pitam te — iz dobra volje tih sto forinti povrnuti? Kaj prejdi.

Imbra je samo mučal. Opasil je, da je nasel mudromu sudcu.

— Ako nećeš milom, a ti buš silom, nastavil je sudec. Za tri dni došel bude bubeni pred hižu. Jeli si razmel? A vezda hajde s Bogom!

Kak da ga je gdo ledenom vodom sîknul po licu, suljal se Imbra do hiže pred hižom srel se s povraćajućim Miškom, koj je itel prez hrasta — svedoka. Potegnul ga za kaput vu hižu i sa čas isbrojl mu je stotinu forinti i k tomu je još rekel Miški, koj se nije mogel tomu dosta načuditi: — Na evo ti! Hrast je svedočil!

Miška je strpal ba'ke vu žep i rekel je:

— Jeli sam ti ni prav povedel, da i prez svedoka ima još pravde — ima suda!...

Privedil:
Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Jókai pri kralju.

Njegovo Veličanstvo primilo je vu kraljevskom dvoru kod obćih audiencijah Jókai Móra. Audiencija bila je vrlo zanimiva i po poeta vrlo častna. Kral je došel Jókaija vu susret do vratih, a zatim ga nagovoril. „Vrlo se veselim, kaj Vas opet jenkrat ovdi vidim.“

Jókai se je za ove milostive reči pon'zno zahvalil, a kralj je nastavil: „Osobito

nje u tamnicu, tesu ti nevoljni s užoji stoprv po njenoj smrti za gledali opet sunce. Cesar Pavel I. odprl je temnice, pozvav Kosciuska pred se, preda mu njegov meč; ali vitez odgovori: „Cesare netrebam meč, kad neimam domovine!“ i nigdar već reče oružje nosil. Cesar Pavel svladan s tolikim njegovim velikodušjem, prikaže mnoge zemlje Kosciusku, koji je sve svoje imanje položil na oltar pemile domovine; ali i na tom se zahvali Cincinatus rekavši: „Imam cesare dosta, gde budem repu sijal, a već netrebam“.

Sprevadjan sa svojim vernim prijateljem Némčevićem pojde Kosciusku u Francuzku, u zatim u Englezku. Ovdje ga, zatče Poslanstvo Sēvero Amerikanske Skupštine, da kakti gost dojde u Ameriku. Primivši poziv, odputoval je on onamo, te su ga s kraljevskom častjum odlikovali.

Svi razredi pučanstva, svi zborovi na tēcali su se sčim sjajnišimi dokazi svojega poštovanja. Skupština odredi godišnju podporu, i ponudi mu ju tak, čutljivo i uljudno, da se Kosciusko nēje mogel odreći. Zemljaki njegovi poslali su mu sablju Sobeškovu, oli on je se nēje hotel ni dotaknuti. Vitez slobode hotel je samo, da se bori za slobodu svoje domovine.

Gda je Napoleon I. u ratovih od lētah

1807. Poljake hotel učiniti slāpim orudjem proti Rusiji obćavajuć njim uzpostavljenje ljihove kraljevine i uredbu državnu, Kosciusko svētoval je svoje zemljake, naj se nedaju, zaslēpiti zanesivimi i lažnimi rečmi. Ali mu opomene nisu posluhnuli. Poljaki ustanu pod vodstvom Dubrovskoga i odpošeljju, odbor da Kosciusku vrhovno zapovēd ništvo ponudi, ali njim on odgovori, da neče tudje stvari potvōdjavati balčakom svoje sablje, i zahvali se na ponudi. Napoleon se je grozil Kosciusku, koji se je medtim povrnul u Europu, to se je časom u Svajcarskoj, časom u Parizu zadržival; da ga bude silom u Poljsku odpeljal, ali on je njegve grožaje za ništetne držal, i nēje se dal predobiti s lažljivimi obećanji, koja su samo na to nagibala, da bi on Napoleonovim orudjem postal.

I Napoleon se je u istini na toliko spozabil, da je pod Kosciuskovim imenu u Montbeur u tiskati dal poziv na Poljake. Nепrestrašljivi junčina je medtim izjavil očitō i op'ito u Novinah, da je tej poziv podmešćen Poslē padnuća Napoleona zamoli on Aleksandra, da nekoje olakšice Poljakom podēli, i od skrajnje je nevolje oslobodi.

Zadnja lōta svojega, zburkanoga šivota sprevodil je Kosciusku u nējvekoj tišini, u

droštvu nekoliko prijateljah u Soluthurnu u Svajcarskoj, gde se 1817. 15. oktobra u Vēčnost prostavi. Slobodna Amerika svaši za smrt Kosciuszkovu, oblekla se črninu, te mu na Hudsonu nedaleko od New-Yorka podigla spomen'k prostali častan, na kojem se čita slēdēća: „Kosciusku vitezu dvējuh svētah“. Pak bili mogel koji god putnik to dično ime na tom mēstu izgovoriti brez stovanja. Im se je ovdē Kosciusko dično boril, ovdje je stal kakti slavodobitnik poleg Vashingtona i Lafayette-a, ovdje su videli oni roditi sunca, blage slobode nadnovim svētom, isto sunce, koje je potlje umirajuće oko plemenitog Kosciuska ugasnuti videlo nad nesrećnom svojom domovi nam.

Ves naobraženi svēt poštuje i spominja dendenes toga muža, koji se tak dično boril za čovēčanska prava u obedva svēta.

O njem stojiju reči, koje je pēanik rekel:

„Carstvah i varošah gde su
Zub vremena sve jih sve porazi,
Al njegovo dično ime sjaže,
Kak danica jasna, ka vèk traje.“

me je veselilo, da se je ova narodna slava tak sjajno svršila. Bil je to zaista za Vas podpun uspjeh. Naročito se pako veselim, kaj ste velike poteškoće jubileuma podnesli neslomljenom snagom i u dobrom zdravlju. Ta koliko ste samo govora morali držati! — „Vaše Veličanstvo, to je bil najlehkeši del mog zadatka, — ali poljeg vsega toga još iti na ples, — to nije više za mene staroga mladića.“ — „Imate prav, dodal je kralj, pri takvih je zgodah zabava prava muka. Ostanite još dugo tak maladi starić, kakov ste vezda.“ S tim je audencija bila svršena, a Jókai se je udaljil. Vsestrano se je opazilo, da je Jókai bil primljen prvi iza osobah, kojim dvorski ceremoniel daje prednost.

S putovanja nadvojvode Otta.

Nadvojvoda Otto stigal je s pratnjom 14 anuara u Brindiz, gde se je sel na damšif, s kojim je odplavil put Egipta. Već su sredu 17. januara prispel je nadvojvoda u Aleksandriju, odkud je još istoga dana pošel u Kairo. Januara 28. ob 8. vuri u jutro odplavil je nadvojvoda na damšifu do prvog katarakta na Nilu. Put onamo i nazad trajal bude 20 danah. Na 11. februara povrne se nadvojvoda opet u Kairo, a zatim pohodil bude Palestinu. Nije još izvjestno, da li bude nadvojvoda putoval kopnom ili morjem do svete zemlje. Odlučil se za prvo, onda se bude u Suezu vredilo karavana na gamilah, ar treba prevaliti pustinju uz Sinaj, na Kalat, Gazu, Hebron, uz čerleno morje u dolinu Jordana, na Jericko, Jeruzalem i Jaffu. Ov put je veoma zanimiv i prez pogibelji, a treba za njega okolo 5 tjednov. Okolo vuzma mogel bi se nadvojvoda povrnuti u Beč.

Kasruga smrti u Magjarskoj.

Pravosudna statistika u Magjarskoj izkazuje, da je od ljeta 1880. do 1893. u vsemu na smrt obsudjeno 88 osobah, od kojih se skončalo 33, pomilovano 51, a 4 su vumrli (prvije smaknuća. Broj odsudjenih iznosil je najviše godinah: 1881. 11, — 1884. 17, — 1885. 13, i 1886. 10. — a smaknutih (u galge obešenih) 1881. 4, — 1883. 5, — 1884. 7, — 1885. 5, dočim je bilo pomilovano ljeta 1881. 5, — 1884. 10, — 1885. 8, — 1886. 9, — 1887. 7, ljeta 1893. obsudjena je na smrt samo jedna osoba, ali još nije osuda pravomoćna.

Promet na orsačkih željeznicah ljeta 1893.

Vnogo prije nego dr gih ljet doznajemo ljetos rezultat prometa na magjarskih željeznicah u prešestom ljetu. Rezultat je u celom vnogo povoljniji od lani ter izkazuje u svih stavgah znamenit prirast prometa i dohodkov.

Na svih štekah magjarske orsačke željeznice — 7505 kilometrah — vozilo se se je ljeta 1893. u vsem 31,402,800 plađućih ljudih (osobah), tojest na proti ljetu 1892. za 2,198,000 osobah više, prem je željeznička mreža bila samo za 7 kilometrah dugša.

Dohodek je iznosil 19,652,000 for., t. j. za 1,042,800 for. više od lani. Prtljage (robe) voženo je 1,032,500 komadov, dohodkov od toga iznosil je 787,100 for. t. j. za 36,000 for. više. Od putnikah odpada 11,990,300 na daljuju vožnju, a 19,412,000 na susednu vožnju.

Vnogo zanimiviji i poučniji je rezultat o prometu robe. I negledeći na terh, vožen za lastovitu porabu željezničke uprave, koji je iznosil okolo 178,000 vagonskih tovarah, voženo je lani 1,776 vagonake tovara, t. j.

244,957 vagonaka tovara više nego ljeta 1892.

Obzirom na felu vožene robe, predano je 192,830 vagona zita, t. j. za 15,579 vagonah više nego ljeta 1892.; melje 76610 vagonah (+ 14,102), — vugljena (lapora) 196,177 vagonah (+ 58,117) i robe u komadnih 433,743 (+ 54,762).

Petdeset ljet na dnu morja.

Norveška barka „Elsa Andersen“ do peljala je neki dan sa sobom u Galveston, u Teksasu, ostanke jedne englezke brigge (ladje), koja je pred 50 ljetah potonula. Podzemni potres pri Frarörskom otočju zdignul je ladju na morsku površinu. Vanjsko telo broda bilo je posipano morskimi puži, a nutrašnji dolnji deli broda bile su samo de lomice napunjeni vodom. U kapetsnovoj sobici našli su više željeznih ladicah. Spisi (pisma), koji su bili u ladicah spravljani svi su zegnjili, začuvala se je samo kožnata torba, koja je m dtemtoga tak otvrdnula, da su ju morali sekirom razbiti. — U torbi našli su do 1000 englezkih sovereignah iz ljeta 1809., više zlatih vurah i jeden niz bisera (gjungja). Voda je ove predmete jako skvarila. U ladji našli su takaj i tri ljudska kostura.

Princ Eduard Schönburg.

Princ Eduard Šenberg stupil je nezdavnja kak novičuš u benediktinski kloster u Beuronu. Princ je sin prvog podpredsednika austrijske pospodske biže, kneza Šenberga, rođen 1863. u Monakovu ter je do nezdavnja služil kakti ritmajster u uanskoj regimenti br. 13.

Eifelov turen.

Iz Pariza pi u: Namjeravalo se je, da se Eifelov turen do ljeta 1900, kad se opet u Parizu sprema svjetska izložba, poruši. No ova osnova razbila se je pokedob su stroški rušenja preveliki. Zidanje turua koštalo je 7,457,000 frankov, od koje svote je potrošeno 4 milijune, na same težake. Za rušenje koštali bi stroški 3 milijune, a još bi potrebno bilo od tetiti društvo s više milijunah, ter bi se staroski mogli eventualno povisiti i na 10 milijunah. To je vsikak preveđ, pak budu po svoj priliki i pohoditelji izložbe ljeta 1899. videli Eifelov turen.

Barun i baronica Seefried.

Barun i baronica Seefried, rođena princeza Jazabeta bavarska, stigli su u Opavu gde bude barun Seefried stupil u 1 pješačku regimentu cara Ferenc Jožefa. I. Za vezda su se mladi supruzi nastanili u hotelu. — Imenovanje barunovo nije još službeno oglašeno.

U Budimpeštu 27. januara.

U nutarnjem dvorskom kućanstvu Njevog Veličanstva većinjena je nova važna odredba. Odenes razpoiljaju se vse pozivnice k vsm dvorskim svetčanostim izključivo u magjarskom jeziku. Već denes pozvani su magjarskimi pozivnicami kotrigi prajzkoga (njemačkoga) poklisarstva k dvorskom obedu.

LOTRIJA

Grac, 27-ga januara 1894

73 22 30 44 46

Cena žitka. — Gabona drak

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	25
Rozs	HRŽ	5	50
Kukoricza 6	Kuruza stari	4	60
uj	novi		
Árpa	Ječmen	6	—
Febő	Grah beli	5	—
Sárga	zuti	4	—
Vegyes	změšan	4	—

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNANYÁN.

Indul	Napszaka	Ö	g	Gyora- pósta- és vegyesvont
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
"	Délben	11	39	"
"	Éjjel	10	07	postav
Pragerhof felé	Reggel	6	22	"
"	Délután	4	15	"
"	Éjjel	1	17	gyorsv
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varazsdig	Este	10	17	"
"	Délben	11	44	"
Egerszeg felé :	Reggel	5	05	"
"	Délután	4	30	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	"
"	Délben	11	29	postav.
"	Éjjel	9	55	"
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
"	Délután	11	17	"
"	Délután	3	59	"
"	Este	9	30	"
Egerszeg felől	Délután	9	30	"
"	Este	9	40	"

NYILTTÉR*

Báli selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig. valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszott stb. minőségben (minőgy 209 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen a privát megredelők lakására szállit: H e n n e b e r g G. (os. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

Házeladás.

Csáktornyan a perlaki-utca
280. szám alatt levő

h á z

szabad kézből eladó. Bővebbet a
tulajdonos

971 1-1 Schlesinger Mórnál,

Előleges jelentés.

Az eddig a maga nemében egyedül létező

Éden színház

néhány nap mulva Csáktornyára érkezik és visszavonhatlanul csak egy előadást fog rendezni.

Bővebbet a falragaszok.

4851 tk. 1893.

Arverési hirdetmény-

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírró teszi, hogy Kluger József börtornyai lakos végrehajthatónak Koczián Ferencz mint adós, Ovcvár József és neje mint jelzálogbirtok tulajdonosok végrehajtást szenvedők elleni 9 frt 99 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtás. ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területé lévön podtureni 437. tjk. 163. hrsz. a. ingatlanból és legelő illetményből Ovcvár József és Kuti Ilona tulajdonába átment $\frac{1}{4}$ részre 256 frt becsárban, a podtureni 920 tk. 505^b hrsz. a. egész 34 frt, 896^b hrsz. a. egész 30 frt, 648^a hrsz. a. egész 57 frt, 1960 hrsz. a. egész 36 frt, az 1081 sz. tkv. 1583^b hrsz. a. Ratajecz Bálint és neje Tomasek Katalin tulajdonába átment egész ingatlan 116 frt becsárban; a podtureni 943 tk. 536 hrsz. a. egész 44 frt, 542 hrsz. a. egész 15 frt, 662 hrsz. a. egész 47 frt, 686 hrsz. a. egész 32 frt, 689 hrsz. a. egész 18 frt becsárban az árverést azennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1894. évi február hó 28 án d e 10 órákor

a podtureni község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. § ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §.ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Csáktornyan 1893. deczember hó 13-án. 966 1-1

XI. ÉVFOLYAM.

*

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült

önsegélyző szövetkezet 1. cz. tagjai

folyó évi február hó 11-én délután 3 órákor, Csáktornyan,

a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat helyiségében tartandó

K Ö Z G Y Ü L É S R E

hivatkozva az alapszabályok 20*) §.ára, tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y A K.

1. Az igazgatóság jelentése.
  2. A felügyelő bizottság jelentése.
  3. A folyamatban levő V. és VI. csoporti számadások fölötti határozatal és a felmentvény megadása.
  4. Négy igazgató tanácsi tag és a felügyelő bizottság megválasztása.
  5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése
  6. Netáni indítványok.
- Csáktornyan, 1894. január 18-án.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezeti tagnak jelenléte szükséges, kik 500 törzsbetétet képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válna határozatképesé, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétek számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Csáktornyan, Főtér, Iskola utca Neuwrith Albert féle házban 1894 évi február hó 1-én uj

fodrász és borbély-termet

nyitottam. — Törekvésem leendő a nagyérdemű közönség megalogódását kiérdemelni, mit annál is inkább remélek miután e szakmában Bécs és Budapest fővárosokban éveken át működtem.

Kiváló tisztelettel

MIK KONSTANTIN

fodrász. 971 1-3

Brijalnicu i česlaniću.

Imam srečo v nogo štovanoj občinstvo dati na znanje, da u Čakovcu u Školskoj-ulici kod Gosp. Albert Neuwritha kući novo

Brijalnicu i česlaniću

otvorim 1-ga Februara 1894.

Buduć utem posla sem u glavni varoših u Beču i u Budimpeštu višeh letah. Nejeveča tersenje mi bude, da v nogo štovano občinstvu [za dovoletju zadojem

Izvers: štovanom

MIK KONSTANTIN

brijad.

!! Valódi HAUSWALDT-kávé !!

A legjobb kávévegyíték, felülmúlhatlan színező erőben és illatos ízben. Fekete kávéhoz 1 kanál valódi Hauswaldt-kávé, 4 kanál babkávével. Fehér kávéhoz 1 kanál valódi Hauswaldt-kávé 3 kanál babkávével. Valódi Hauswaldt-kávé minden fűszerkereskedésben hapható.

964 1-2

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólág legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. nyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany-croszlánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

4852 tk 1898.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint elekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bottornya község végrehajthatónak, Koczián Klára és férje Bakaza István, Koczián Ferencz és neje Ovesár Mária végrehajtást szenvedettek elleni 164 frt 16 1/2 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. bíróság területén lévő bottornyai 585. tk. 505/c hrsz. a. ingatlan 68 frt, 522/b hrsz. a. 194 frt, 820/a hrsz. a. 136 frt, 896/a hrsz. a. 59 frt, 1058/a hrsz. a. 67 frt, 1339/b hrsz. a. 76 frt becsárban, bottornyai 920. tk. 505/b hrsz. a. 34 frt, 896/b hrsz. a. 30 frt, 648/a hrsz. a. 57 frt, 1960/b hrsz. a. 36 frt, bottornyai 1081 tk. 1583/b hrsz. a. 116 frt becsárban és a bottornyai 948 tjk. 536 hrsz. a. 44 frt, 542 hrsz. a. 15 frt, 662 hrsz. a. 47 frt, 686 hrsz. a. 82 frt és 689 hrsz. a. 18 frt becsárban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan

1894. évi február hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor

a podtoreni község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42.§-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság. Csáktornya, 1893. december 13 án. 967

P SERHOFER J. féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook, ezelőtt általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örövendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi szerül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint opo-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások aranyér, béltelenség s hasonló bete:ségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 3. án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvéttel. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hra-che, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban megbűlttem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Kulficz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból a azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Góhl mellett, 1889. márcz. 27. én.

Tekintetes Úr!

Alúírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsook értéke fellett és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmeglehetőbb fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésszerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilészia 1888. okt. 8 án

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J. féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszer-tárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előlben beküldésnél (mi legjobban postantárványtval eszközöltek) bérmentes küldéssel együtt; 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 20 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NE. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kerötik csak

Pserhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelni és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használata a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykezőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok. u. m.: gorincez agy-bántalom, tagszaggatás ischias, migraine ideges fogfájás, főtájás, fúlszaggatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Stendel tanártól. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sobre, mint leglajtosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általán san ismer: kitűnő házi-szer hurut rekedtség, zörcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegecske ára 50 krajc. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszenczia (prágai csöppök), megromlott gyomor, rossz emésztés és mindenemü altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegecske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A. W. 161. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. főtájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorhég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megiszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kollometlon szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Go'ya-balsam, kitűnő szer golyva ellen bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a reudetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben notán nem lovők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postal megrendelések a leggyorsabban eszközöltek. ha a pénzeszegelőre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek, — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 4 frt
 Fél évre . . . . . 2 frt
 Negyed évre . . . . . 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
 Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartók és hirdetések.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Működik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetéseket még elfogadják:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnóban: Stern M.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A Muraközi tisztviselői segélyező szövetkezet, a Csaktornyai takarékpénztár, a Muraközi takarékpénztár sat. hivatalos közlönye.

Nyilvántartási díj 10 kr.

Felhívás a magyar közönséghez.

Ezredéves orsz. kiállításunk sikere érdekében kérjük a nemzet minden számottevő tényezőjének támogatását. E kiállítás nem egyszerű tárlatnak, látványosságnak van tervezve, mert a magyar nemzet ezer éves múltjának képezi beszámolóját s ez a beszámoló nem lehet másolata az ugynevezett mulatványos kiállításoknak, melyeknek egész sorozata követte egymást az utolsó évtizedben.

A nemes versengés megindult ország-szerte.

A vagyonos iparos, a ki áldozatokra képes, ott lesz termelése és munkája javával; de ott lesz a kevésbé tehető, jeles iparos is, mert a nemzeti munkának ő is lelkes tényezője és ámbár áldozatokat kell hoznia, nem maradhat el, mert elmaradásával nem volna teljes, nem volna hűséges a magyar kultúra bemutatott képe.

És e helyen apellálunk a nemes magyar középosztályra, a lelkes közönségre. Járuljon hozzá ő is a nemzeti verseny sikeréhez s hozza meg áldozatát a nagy cél sikere érdekében.

Nem oly áldozatokról van szó, melyek a társadalmat nem illetik. Kérjük, hogy szükségleteinek fedezésével a kiállítás előtti

évben legyen némi figyelemmel a közel környezetében lakó jelesebb magyar iparosokra, kérjük, hogy rendeljen olyan tárgyakat, a melyeket az illető iparos az alkalomhoz méltó figyelemmel készítsen el és a nemzeti kiállításra felküldvén, vele mű és kézműiparunk magas színvonalát kidomboríthassa.

Az áldozat valóban oly csekély, hogy minden hazafinak megkellene azt hoznia. Egy-egy luxus-butordarab, egy műipari cikk, minden művelt család szalonjában elkél s kiállítás nélkül is kereslet tárgyat képezi; — annál inkább hisszük hát most, mikor a legnemesebb ügy támogatásáról van szó, hogy a magyar középosztály sietni fog megrendeléseivel a jeles, de kevésbé tehető iparosság segítségére s megmenti őt attól, hogy ambíciójának tárgyát munkája javát, eselleg figyelmen kívül hagyja a kiállításokat csak futólag áttekintő közönség.

Ma még hosszú idő van a kiállításig s ez a kérelem még korainak tetszhetik sokak előtt. De, hogy meglesszük már most, annak különös oka, hogy egyrészt iparosságunkat figyelmeztessük, hogy a nemes magyar társadalomban segílyt fog találni, — másrészt, hogy ideje legyen munkája versenyképességéről, jelességéről és jó izléséről meggyőzni azt a társadalmat, melytől támogatást vár.

Szóval az iparosnak lesz ideje keresni a megrendelők tetszését s a megrendelőnek van alkalmunk kiszemelni azt az iparost, akit támogatásra méltónak talál.

Mi bizunk a magyar iparban és a magyar társadalomban egyaránt.

E bizalommal vagyunk

hazafias tisztelettel

Budapest, 1894. január végén.

Az iparosok kiállítási nagybizottsága.

A „Csaktornyai Takarékpénztár” közgyűlése.

A Csaktornyai Takarékpénztár e hó 5-én tartotta évi rendes közgyűlését.

A közgyűlésen jelen volt 31 részvényes 134 szavazattal, képviselve volt 6 részvényes 32 szavazattal.

1. A társulat elnöklő vezérigazgatója Neumann József ur konstatálja, hogy az intézeli alapszabályok értelmében a közgyűlés határozatképes és azt — a részvényeseket üdvözölve — megnyitja.

2. A jegyzőkönyv hitelesítésére Morandini Bálint és Sonnenberg Lipót urak lettek kijelölve.

A „Muraköz” tározója

A perlaki jelmezből.

A perlaki kisedőv da jelmezbőljáról kellene referálnom, de az összbtenyomás, mint valami behizelgő zene akkordjai, folyvást egy régenrégén hallott kedves regét hoz emlékembe...

Volt Bagdad városában egy igazságos uralkodó, a dicső Harun al Raschid kalifa, kinek áldott szívével hatalmába keríté a gonosz igézet. Ajkáról eltűnt a barátságos, leereszkedő mosoly, szelid szemének ragyogó fénye megtört, angelméjére az éj homálya kezdé borítani aőtét fátyolát. A hatalmas mór birodalom legkiválóbb orvosai reményvesztve, elcsüggedten álltak körül a szeretett beteg ágyát, a remek kristálypalota aranyozott csarnokait zokogás és jajveszékélés tölté be.

Ekkor a siránkozó tömegben egy hófehér haju aggastyán tört magának utat a beteg ágyához. Bö burnuszának egyik rejtékéből egy kristályüvegcsét vont elő és varázsszavakat mormolva, abból néhányocoppot a padlóra öntött. A hova a bűvös szer cseppjei hullottak kékes köd kezdett terjengeni, mely csakhamar megölté a termet és lassankint e ködből kibontakoztak az ezeregyéjcsodás regének szemképrázta alakjai és a beteg elé járva megérintette homlokát. A delejes érintésre lángbaborult a kalifa halvány arca, csukott ajkai az elragadtatás mosolyára nyitak, szeméibe visszatért az élet melegítő tüze.....

A kalifa és hatalmas birodalma már csak a hagyományok mystikus regéiben élnek, de a hatalmas varázsló néha felkel évszázados álmából és szolgálattevő szellemei által egy helyre hordatja mindazt, a mit holdvilágos csendes éjszakán az ihlet perceiben a költő látónoki szeméi elé bűvöl ragyogó képzelete.

Ily találkát rendezett e híres bűvész a perlaki kisedőv egyesület f. évi február hó 1-én tartott jelmez estélyén.

A kedves beteg, a haldokló farsang betegágyához meghívták a kedély leghíresebb orvosait a felügyelő bizottság hölgytagjait és ezek a fáradhatatlan elnök dr. Böhm Sidney vezetése alatt megkezdtek a varázslat nagy munkáját.

Az őskori táncsterem, mint a mesebeli gubancos csikó, lerázta vedlett ruháját és a tevékeny tündér ujjak művészi alkotása alatt minden várakozáson felül díszmett öltött magára.

Már valamivel a kitűzött idő előtt, bájos társaságban — mint egy ragyogó kaleidoszkop — kezdődött a felvonulás.

Ott volt az éj szelid király nője és a csillagok egész serege, a tél kedves hírnöke a hópehely, az alpesek nyájas tündére és kedvenc virága a havasi gyopár, az éj nyugalmanak imponáns őrzőnője. A nemzetiségeket, a németalföldi elegans patriciusnő, az előkelő orosz nő, a fess tiroli és steyer menyecské és a festői spanyol és cigánytáncosnők képviselték. — Ott volt a kecses pierette és a virágok büszke királynője a rózsza, elküldte kincstárnokát a gyöngytermő kagylót a véna óceán karbunkulusként fényitő két szemével jött a megennivaló icai plazi kéményseprő és urambocsá az ördög piros szaruival, de oly ingerősen csábító alakban, hogy a más világ bor-

zalmairól tápált rossz véleményünk tökéletesen elenyészett.

Az öreg Sárközy magas tribunján hamiskásan mosolygott bajusza alá, bizonyosan az jutott eszébe, milyen forradalom lesz most mindjárt, ha rágyújt legjobb csárdására.

És csakugyan, a mint felhangzottak a csárdás szilaj ütemei, delejes áram rezgett volna át a levegőn. Az észbontóin felragyogó szemek és a fesztelen jókedvtől lángbaborult arcok, hadat üzentek a férfivilágnak: ki bírja tovább?

Csintalan koboldok repkedtek keresztül-kasul a termen. biztatva, tüzelve a táncosokat ki bírja tovább?

A francia, spanyol és velencei nemesek, a bikaviládor, a kényelmes török, a tiroli vadász, az alföldi betyár, a cigány vajda, a szerecsen, a jokey, a kis bóbé, a törpe professor és a bohócok valamint az egyenruhák és trakkok adázversenygeát kezdtek a kitartás pálmájáért.

A hagyományos kivilágos kiviradtilg ideje már rég lejárt, a biztató napsugár már a zenithről mosolygott a táncosokra, midőn az igazi magyar zamatu mulatság a déli harangszóra véget ért.

Az első négyesi 38 pár tánczolta. A jelen volt hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni: dr. Böhm Sidneyné — éj királynője, — Banelly Sándorné, Banelly Hermin k. a. — havasi gyopár, — Barsch Koréni — havasi gyopár, — Gsesznák Józsefné — alpesi tündér, — özv. Csizmadiané Adél, Csizmadia Mariska k. a., Bernáth Mihályné, Grész Alajosné — orosz nő, — Grész Irma (gyöny), Goricsanecz Józsefné, Horváth Csorgorné — németalföldi nő, — Horváth Pálné, Herman Jánosné, Imrey Sándorné (Lenti), Kisfaludy Gyuláné (Hodosán),

3. Az igazgatósági, valamint a felügyelő-bizottsági jelentés élénk helyesléssel tudomásul vételvé, mind az igazgatóságnak, mind a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadatott. Általános helyesléssel találkozott különösen az igazgatósági jelentés azon része, a melyben a múlt évben elhunyt igazgató tanácsi tagról és intézeti jogtanácsosról, Sárosi László urról fájdalomteltent történt megemlékezés, továbbá betegeskedés folytán tisztéről leköszönt Molnár Elek urnak, az intézet egyik alapítójának és fennállása óta az igazgatótanács ügybuzgó tagjának visszaléptéről szóló jelentés. Határozatba ment, hogy Sárosy László ur emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék. Molnár urnak pedig jegyzőkönyvkivonatilag fejeztessék ki a társulattól való kilépése feletti őszinte sajnálkozása és az intézet felvirágzása körül szerzett érdemei iránti elismerése.

4. Következett az igazgatóság nyere-mény felosztási tervezete, mely szerint:

1898. évi nyere-mény	19736 frt 25 kr.
részvénytőke kamat	2400 „ — „
összesen:	22136 frt 25 kr.
az intézeti ingatlanok érték csökkenésére	500 frt — kr
az intézet szerelvényeinek értékcsökkenésére	57 „ 73 „
az 1898. évi részvény szelvények darabonként 24 frtjával közvetlen a közgyűlés után leendő beváltására	9600 „ — „
az igazgató 1898. évi fizetésének felemelésére	400 „ — „
az igazgató 1898. évi fizetésének felemelésére	200 „ — „
a felügyelő bizottság 1898. évi fizetésének felemelésére	150 „ — „
a könyvelő 1898. évi fizetésének felemelésére	300 „ — „
a segédkönyvelő 1898. évi fizetésének felemelésére	120 „ — „
a könyvelőnek jutalmul	200 „ — „

Kostyál Ferenczné — hópehely, — dr. Krasovecz Ignáczné (Csáktornya), Krasovecz Etelka (Csáktornya), Lange Kelemené — pierette, — Mittelhauser Ferenczné (Mura-Király) — tiroli nő, — Mattos Gizella k. a. (Nagy-Kanizsa) Nyuly Gizella k. a. (Nagy-Kanizsa), Papp Gizella k. a. (Villány) Perger Etelka k. a. (Nagy-Kanizsa) — spanyol táncosnő, — Reichwein Antalné, Ráth Ida k. a. (Mura-Király), Kramaricsné Helén, Reich Betti k. a. (Sopron) — ördög, — Siposs Károlyné — éjjeli őr, — Steinauer Teréz (Tüske-Szent-György) Steinauer Fani (Mura-Szent-Mária), öz. Székely Lajosné (Nagy-Kanizsa), Sosterits Betti k. a. — ó német leány, — Sümegey Stefánia k. a. — havasi gyopár, — Sosterics Pálné, Stern Frigyesné, dr. Tuboly Gyuláné (Nagy-Kanizsa), Tamás Sándorné (Borsfa), Vogler Józsefné (Petáncz), Vogler Olga k. a. (Petáncz) — steyer menyecske — Vízkeleti Ilonka k. a. — róza, — öz. Verly Miksáné, Verly Ernóné, Verbanics Nándorné (Mura-Király) — havasi gyopár, — Wiener Ferenczné, Wizmathy Gizella — kéményseprő, — Wüszner Henrikné — Pretiosa.

A feltűnőbb térfi jelmezek közül a következőket jegyeztem fel: dr. Böhm Sidney. — XVI-ik Lajos, — Kostyál Ferencz — rococo, — Grész Alajos — bébé és törpe professor, — Kramarits Viktor — bikaviádor, — Lange Kelemen — Jokey — Verbanics Nándor — velencei nobili, — Chityil Pál — alföldi betyár, — Banelly Vilmos — szerezsen, — Mihácz János — tiroli, — Reichwein Antal — francia insurgens, — Gorosanez Károly — bohóc, — Glavina János — török, — Babics Sándor — clown, — Wüszner Henrik — cigánybáró — stb.

Köali:

Merkur.

a szolgának jutalmul 50 frt — kr
közhasznu és jótékony-czélokra (tekintet nélkül az évközben ily célra kiadott 102 frtra) 410 „ — „
a rendkívüli tartalék-alap öregeítésére (a mely ezzel 21839 frt-a emelkedik) 10148 „ 52 „
összesen 22136 frt 25 kr.

Mely nyere-mény felosztási javaslat egyhangulag történt elfogadása után:

6. a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulattal egyesült önszegélyző szövetkezet igazgatóságának alapszabály szabta jelentése olvastatván fel a közgyűlés azt helyesléleg tudomásul vette.

7. Következtek a titkos szavazás útján megejtett ily eredményű választások: Ziegler Kálmán 166, Hirschmann Leo 166, Nuzsy Mátyás 165, Deák József 165, Mayer Salamon 165 szavazattal igazgató tanácsosi minőségben meghagyattak, Bernyák Károly 165, Csakathurner Armin 153 szavazattal az igazgatótanácsba újból megválasztottak. A felügyelő bizottságba Pálya Mihály 166, Alszegey Alajos 166, Hirschmann Adolf 166 szavazattal rendes; Heinrich Miksa 143, Probszt Ferencz 132 szavazattal pótagokká lettek megválasztva. A szavazat szedő bizottság részéről kihirdetett ezen választási eredményt a közgyűlés éljennel fogadta. Végül:

8. Dr. Schwarz Albert részvényes indítványára az igazgatóság és felügyelő bizottságnak buzgó tevékenységükért jegyzőkönyvileg köszönet és elismerés szavaztatott meg.

Egyéb tárgy napirenden nem lévén s indítványtételre senki sem jelentkezvén. elnök a közgyűlést berekesztette.

Csáktornya, 1894. február 7-én.

Weisz Miksa
könyvelő és titkár.

A „Muraközi Takarékpénztár” közgyűlése.

A „Muraközi Takarékpénztár” részvénytársaság folyó hó 8 án tartotta XIII-ik évi rendes közgyűlését.

A közgyűlésen jelen volt 17 részvényes 94 szavazattal.

1. Az intézet elnöke főtisztelendő Horváth Lajos ur constatálja, hogy a közgyűlés az alapszabályok értelmében határozatképes, a megjelenteket meleg szavakban üdvözli s a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletlévről, valamint a felügyelő bizottság jelentése az előterjesztett mérlegnek felülvizsgálásáról, tudomásul vették és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadatik.

3. Az igazgatóságnak a nyere-ményre vonatkozó javaslata egyhangulag elfogadott. E szerint:

6% részvénytőke kamatra	2400 frt — kr
200 darab részvény után osztalékra á 20 frt	4000 „ — „
a rendkívüli tartalék alap gyarapítására	6000 „ — „
a könyvelő jutalmazására	200 „ — „
a segédlist jutalmazására	50 „ — „
ajándékul a szolgának	40 „ — „
jótékony célokra (nem te kintve az évközben engedélyezettek)	215 „ — „
összesen	12905 frt — kr,

a többletet pedig 1641 frt 98 krt az 1894. év számlájára átvezetni határozta.

4. Az alapszabályok értelmében a kilépő 4 igazgatósági tag és felügyelő bizottságra vonatkozó választás megejtett s a következő eredménnyel végződött:

Igazgatósági tagokká megválasztottak: Kohn Herman 94, Neuwirth Mór 94, Rosenberg Lajos 94, Zakál Henrik 94 szavazattal.

A felügyelő bizottságba rendes tagokká Margitay József 94 Neumann Bercát 94, Neumann Samu 45; pótagokká pedig Benedikt Béla 94 Löbl Mór 94 szavazattal lettek megválasztva.

5. Az elnöknek, igazgatóknak, igazgatósági és felügyelő bizottsági tagoknak buzgó működésükért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

6. A jegyzőkönyv hitelesítésére Kiszalák Lajos és Benedikt Béla urak megválasztatván elnök a közgyűlést befejezettnek nyilvánította.

Csáktornya, 1894 február 8.

Baumann Zsigmond,
könyvelő és jegyző.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás előmunkálatairól.

— (A kiállítási bizottság jelentéséből. —)

(Folyt.)

Egyéb építkezések.

A fent elősorolt és nagyrészt pályázati tárgyalás alatt levő nagy épületeken kívül foglalkozott még az igazgatóság a következő fontosabb épületek tervezésével.

a) Az iparcarnok kibővítése. Az eddigi tervezetek szerint e csarnokban helyeztetnének a bútortipar és dekoratív lakberendezés, a fonó-, szövő-, ruházati és bőrtipar, ezüst- és aranyműves ipar és az apróáruk, agyag és üvegipar és a vegyészeti ipar.

b) Az ünnepélyek csarnokának terve, melyben az előadó művészet kiállítása is szándékolatik elhelyeztetni. Általános a nézet, hogy a kiállítás alatt rendezendő kongresszusok, országos összejövetelek, díszülések stb. már is bejelentett nagy számát tekintve, ily csarnokra föltétlenül szükség lesz, s ha ennek folytán ily csarnok létesítése elkerülhetetlen: tervezessék az úgy, hogy abban a hangversenyek, zene- és egyéb előadások megtartására alkalmas nagy terem is álljon rendelkezésre, a melyben az előadó művészet összes Agai gyakorlatilag bemutatathatók legyenek.

A nagyterem karzattal ellátva 3000 személy befogadására alkalmas, azonkívül a pódium 250 működő zenésznek és énekesnek kényelmes helyet szolgáltat. A terem nagyságának megállapításánál figyelembe kellett venni azon körülményt, hogy a nagyobb hazai kongresszusok és ünnepélyek között olyanok is lesznek, melyeknél 4—5000 résztvevőre számítani lehet (tűzoltói, lövészegyleti tanítói congressus, dalárünnepély stb.), tehát ily esetekben az előirányzott nagyságu terem a résztvevők legnagyobb részének befogadására még alkalmas lesz.

Ez épülettel kapcsolatosan egy nagyobb vendéglői helyiség is tervezetik azon okból, hogy kedvezőtlen idő esetén a rendes napi zeneelőadások a csarnok nagy termében megtarthatók legyenek, és hogy ily alkalomkor a közönség ott megfelelő vendéglői kiszolgálást is találhasson.

c) Az egészségügyi csoport abba az épületbe van tervezve, mely 1885 ben műcsarnok volt. E csoport keretébe tartozván a balneologia és táplálás ügye is, ezek számára külön annexek létesítése fog szükségesse valni. Ugy nemkülönbön e csoport közelébe tervezetik a mentőtársulatnak épülete is, mely a egészségügyi szolgálatnak a kiállítási területen való be rendezésére és eszközlésére hajlandónak nyilatkozott.

d) A hadügyi csoport számára, mely úgy a közös hadsereg és a hadi tengerészet, valamint a honvédség, csendőrség és a vöröskereszt-egylet, végre a közös hadsereg és a honvédség szállítóinak kiállítását foglalja magában, egy nagyobb és több kisebb pavillon van tervezve.

A nagy ipar egyes csoportjait saját özéljaikra önálló épületeket terveznek. Ezek eddig a következők:

e) A papírgyártás és a sokszorosító műiparágak. A hazai papírgyárak, a fővárosi nagy nyomda-vállalatok, a fényképezők és a többi ezen csoportba tartozó nagyobb cégek már eddig 100000 frtnyi összeget gyűjtöttek oly célból, hogy érdekeltjei az iparcsoport számára külön nagyobb szabású pavillont építsenek és abban egy mintanyomdát üzemben tartsanak, a melyben a sokszorosítás minden nemei működésben bemutattatni fognak.

Ugyanily aldozatkésztséget tanusított az élelmi szerek csoportjába tartozó három nagy ipar, t. i.:

f) a malomipar,

g) a cukoripar,

h) a szeszipar,

A malomipar ép úgy mint a cukoripar első rangú képviselői, külön külön már is 100,000 frtnál nagyobb összeget szavaztak meg, külön épületek létesítésére, egy teljesen felszerelt nagy malom- és cukorgyár-minta költségeire, valamint a dissztálásra és berendezésre.

A szeszgyárak képviselői elvben hasonlóképp külön épület létesítésében állapodtak meg.

i) A háziipari és népművelési kiállítás falu alakjában van tervezve, mely a következő épületekből fog állani:

1. A vásártér közepén egy templom-alakú épület a díszesebb háziipari tárgyak elhelyezésére.

2. Több hangszertű kisebb csarnok, a közönséges népiipari cikkek számára.

3. Vásárbódék az eladásra szánt házi ipari cikkek számára.

4. A templom és vásártér körül jobbról balról csoportosítva 20-25 falusi ház a háziiparral.

5. Egy közönségháza.

6. Egy falusi minta-kórház.

7. Egy debreczeni csárda és

8. a tópartján egy szegedi halász-csárda.

Az ország különböző részein létező tipikus parasztházak már kijelöltettek és azok létesítésére az illető törvényhatóságok fölkértek.

(Folytatjuk.)

Különfélék.

— **Állomány.** A vallás és közoktatási miniszter ur Macskássy Sándor csáktornyai áll tanítóképezdei rendes tanárt ugyanezen minőségében a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevezte.

— **Ácsáktornyai polgárság** által rendezett bál folyó hó 3. án tartatott meg a Hattyu vendéglő dísztermében, mely táncmulatság minden tekintetben felülmúlta a várakozást. A nagy számban megjelent közönség Sárközi szorgalmas zenekara mellett reggel 8 óráig jó kedvvel mulatott. Felülfizetni szíveskedtek: dr. Schwartz Albert 5 frt, Polyák Mihály 3 frt, Schuleg János, Mayer Salamon, Farendlák Mórné 2-2 frt, Mayer Herman, Neumann Bernáth, dr. Krasovecz Ignác, Benedikt Béla, Prusatz Alajos, 1.50-1.50 frt; Debics János, Wirth Béla, Neumann Mózes, Pulai Henrik, Heinrich Bernát, Mader Albert, Neuman Henrik (Beliczárol), Fink Antal, Kovacsics János, Neumann Salamon, dr. Hajós Ferencz, Ivacsics Mátyásné, Gacsál István, Bors István, Mózes Bernát, Gránér Miksa, Hirschmann Samu, dr. Wolf Béla, Szocsics Mihály, Klein Vilmos, Mik Konstantin, Grics Géza, Vabuszek Ferencz, György József, Schrenk testvérek, Hirschmann Adolf, Hartman Adolf, Molnár Gáspár, Petrics Pálné, Neumann Samu 1-1 frt, Megla Antal, Frász Balázs, Kopijar Sándor, Vratsits Jenő, Mayer Károly, Neumann Simon, Grosz Lipót, Rosenberger Rezső, Tóth Lajos, Deák József, Novák József, Pollák Bernáth, Lescsanez család, Pollák Samu, Weisz Miksa, Molnár Lajos, Weisz Salamon, Wettendorfer Bernáth, Baranics Andrásné, Schlesinger Henrik,

Wollák Rezső, Bernyák Károly, Pethő Jenő, Böles Sándor, Zakál Lajos, Nemező József, Kohn Ottó, Szauer György (Dráva-Csány), Zrinyi Győző, Resenberger Márk, Szirk Frigyes, Hirschmann Henrik, Neumann Albert, Dekkert József, Vágner Antalné, Hein Adolfné, Nuzay Teréz, Masztnak József, Zakál Vilmos, Hirschmann Leo, Wettendorfer Dávid, Löbl Mór, Löbl Rezső, dr. Rokkonstein ügyvéd (Budapest), Szacksz meriők (Budapest), Beno Fridrich, Novák László, Szőke Nándor 50-50 krajczárt, Vrézsk Vincze (Dráva-Vásá hely), Antonovics József (Felső-Pusztafa) 30-30 krajczárt, Szilvás János, Bedics Ferencz 20-20 krajczárt. A szíves adakozók s táncz-rendező fogadják e helyen a rendező bizottság hálás köszönetét.

— **Köszönetnyilvánítás.** F. hó 3. iki bál-bizottság részéről a befolyt tisztajövedelemből az izraelita vallású szegények részére való kiosztás céljából 25 frtot átvettem — miért is e helyen a szegények nevében hálás köszönetemet nyilvánítom Benedikt Ede, izraelita hitközségi elnök.

— **Perlaki kisdudóda javára** f. évi február 1-én rendezett jelmezbál alkalmával következő szíves felülfizetések történtek: dr. Wlassics Gyula orsz. gyűl. képviselő 10 frt. Dr. Böhm Sidney 7 frt. Grész Alajos és neje, Tamás Sándor 6-6 frt. Tóth László kir. törv. elnök 5 frt. Ujlaky és Hirschler 4 frt. Hergár István, Ljubics Károly 3-3 frt. Fejér József, Imrey Ferencz, Kutnyák Ferencz, dr. Mestrics Mátyás és neje Tóth István, Verly Miksa 2-2 frt. Fischl Sándor, Vizmathy Sándor 1.50-1.50 frt. Barhal György, dr. Fárnek László (Csáktornya), dr. Hajós Ferencz, Kisfaludy Gyula, Mittelhauser Ferencz, Sipos Károly és neje, Sostarics Pál, Steunauer Teréz, dr. Tuboly Gyula, Verbancsics Nándor, Verly Ferencz, Verly Jenő és neje 1-1 frt. Bernáth Mihály, Ebenspanger Miksa, Főzmayer N, Málek István, Nagy Elemér, Preicz János 50-50 kr. A jótékonycél érdekében kifejtett nemes adakozásért ez uton is leghálásabb köszönetét nyilvánítja a perlaki kisdudóda felügyelő-bizottság. — Perlak n. 1894. évi február hó 8. án. Dr. Böhm Sidney felügyelő-bizottsági elnök. — Horváth Pál felügyelő-bizottsági jegyző.

— **Köszönetnyilvánítás.** E hó 3. án tartott polgári bál jövedelméből a rendezőség 25 frtot juttatott a helybeli szegények közt leendő felosztás végett, melyért a szegények nevében fogadja a rendezőség meleg köszönetemet. Prusatz Alajos városbíró

Tűz volt Boltornyan folyó hó 7. én esti 7 órakor. Tudósítónk értesítése szerint 5 gazdának épületei az összes még meglévő takarmány és élelmi szerekkel lettek a lángok martalékává. Ez már a hetedik tüzeset a boltornyai fárában az utolsó 10 évben. A legnagyobb szerencsétlenségben még szerencsének mondható, hogy a megbecsült 1450 frt kárból 1075 frt biztosítva volt s így van remény, hogy a károsultak épületüket mielőbb fel fogják építhetni. — Ismét csak tanujelét láthatjuk, hogy az általános biztosítás az amugy is szalmával fedett falusi házaknak egyike a legáldásosabb felsőbb hatósági intézményeknek, csakhogy sajnos, még mindig találkoznak egyének, kik e részben is ellenkező véleményben vannak. Ne legyünk tehát ellenesei annak, ami a pórnépjóvoltáért lett alkotva, és törekedjünk a tűzbiztosítási és tűzoltási ügyet a lehetőségig fáradságtalanul pártfogásunkba venni. K. L.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Takarékpénztár a helybeli polg. iskola ta-

nári könyvtára részére 20 frtot volt szíves adományozni: midőn ezen összeget a nyilvánosság előtt nyugtázom, egyúttal hivatalos kötelességemnek ismerem e helyen is az intézet igazgatójának iskolánk iránt tanúsított meleg érdeklődéséért a tanügy nevében köszönetemet nyilvánítani. Csáktornyan 1894. február 8. án. Pálya Mikály igazgató.

— **Hűdög lábak**, ellen dicserik a Pain-Expeller nevű általános ismert Tinct. Caps. Comp.-val való bedörzsöléseket. Már az első bedörzsölés után kellemes melegség járja be a tagokat. Meghűlések ellen biztos és gyors hatásuaknak bizonyultak a Pain-Expeller-rel való bedörzsölések. A csusz és a köszvény fájdalmát is csillapítják. A Pain Expeller-rel, amelyről itt szólnak, a Horgony védjegy van, amire bevásárláskor ügyelni kell. Ára igen olcsó, 40 krajczár 70 krajczár, vagy 1 forint 20 krajczár üvegenként.

— **„Az én Ujságom” ajándéka.** A milyen szép kedves a Pósa bácsi gyermeklap, a „Az én Ujságom”, olyan aranyos kis könyvecske. Az én Ujságom naptára, melyet minden előfizetője a lapnak ingyen kap. Az 1894. évi naptárt a kiadóhivatal most küldte meg az előfizetőknek. Van ebben a szép kis könyvecskében egy csomó olvasni való, még pedig a javából, vagy husz kép, aztán sok tiszta megrovatozott lap, órarend stb., a hová az apró emberek jegyezhetnek. Beleirhatná az apa, az anya nevenapját a születésnapját, kik a tanítói, kik a tanuló társai, melyek a tankönyvei stb. Nagy öröme van ezzel a könyvecskével a gyermeknek, mely nemo-ak szórakozást nyújt neki, de megtanítja őt egyszermind rendszeretetre is. — „Az én Ujságom” előfizetési ára negyedévre 1 frt, félévre 2 frt — Aki legalább egy negyedévre előfizet, annak ingyen küldi meg a kis naptárt „Az én Ujságom” kiadóhivatala, Budapest Andrásy-ut 10. A naptár bolti ára különben 50 kr.

— **„Szabad Szó”** képes politikai napilap legújabb kedvezményei. A „Szabad Szó”, melyről talán már fölösleges elmondani, hogy a legjobb és legolcsóbb magyar napilap, hetenkint „Koszoru” címmel egy rendkívül gazdag és előkelő tartalmu, képekkel díszített szép irodalmi hetilapot ad mellékletül. Továbbá „Kalapács” címmel maró és csipős élektől duzzadó élelmapot, mely hetenkint talányt is közöl és a megfejtők között 52 Jásziv sorsjegyet és 52 szépirodalmi könyvet sorsol ki. Ezenkívül még a következő páratlan kedvezményekben részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők, kik a „Szabad Szó”-ra egész 1894. éven keresztül előfizetnek oly módon, hogy az előfizetési összeget negyedévenként küldik be, megkapják 1. A „Magyar Történelmi Album”-nak már megjelent kötetét nyomban, a mint az első évnegyedi előfizetést beküldik. 2. A pünkösdkor megjelenő „Írók és művészek Albuma” és „Közigazgatási Album” közül azt, a melyet maguk választanak. 3. A „Magyar Történelmi Album”-nak karácsonykor megjelenő 2. ik kötetét. 4. A „Szabad Szó” 1895. évre szóló karácsonykor megjelenő nagy képes naptárát. Előfizetési ár: egész évre Budapesten 10 frt, vidéken 12 frt, félévre Budapesten 5 frt, vidéken 6 frt, negyed évre Budapesten 2.50 frt vidéken 3 frt. A előfizetési pénzek a „Szabad Szó” kiadóhivatalához (Teréz-körút 41 szám alá) küldendők. Jegyzet: Nem előfizetőknek a díszes kötetű 50 pompás színes képet tartalmazó Magyar Történelmi Albumok egyes 150 oldalra terjedő köteteit kötetenkint 2 frt bolti árért megküldjük.

U uredniku moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Ježefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kafijara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva C. „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Magjarski ablegati vu Zagrebu.

Februara drugoga okolo 9 vure pred poldan zišlo se je na orsačkom banhofu odlično društvo, da dočeka goste parlamentarce iz magjarske prestolnice. Bili su tu p. n. gg: prezeš sabora Gjugjević Vaso, odjelni predstojnik dr. Iso Kršnjavi, prezeš kluba Svetozar Kušević, za malo ne vsi ablegati narodne stranke, vngogo gradjanov zastupniki zagrebečki, štampe i nekoliko vu Zagrebi službujućih činovnikah Magjarah.

Točno ob 9 vuri 23 minute došel je vu banhof osobni cug, dolazeći iz Budimpešte. Kad je cug stali na oblokih se pojavili odlični gosti, na čelu im prezeš magjarske zastupničke hiže i pravi tajni savjetnik Nj. Veličanstva preuzvišeni gospodin barun D. Bánffy, pozdravili su ih skup spravljani ablegati i ostalo občinstvo gromovitim: »živili!« na koje su gosti odgovorili sa »éljen!«

Za navadnimi pozdravi znancov, došli su gosti vu čekavnicu prvoga razreda, gde se skup spravili i horvatski ablegati, ter ovdje je pozdravil prezeš kluba narodne stranke preuzvišeni g. Košević magjarske goste po prilici ovak:

„Odlična gospoda! Smatramo osobitom častjum i srećnim dogodjajetu, kaj moremo

pozdraviti vas, ablegate bratskoga i saveznoga naroda magjarskoga, s kojim nas vežu stoljetne sveze i hštorija, vu našoj sredini. Pozdraljamo Vas istinski i zanosno ter želimo, da Vam boravek vu glavnom gradu Horvatske bude mil i vugoden, ter da iz njega ponesete najvugodneše spomenke. Dobro nam došli i živeli!“

Burni „živili! i éljen!“ čul se je u dvorani.

Vežda je sam govornik gostom raztolnačil svoj horvatski govor magjarskim jzikom, a za tim vzal je reč preuzvišeni g. barun Bánffy, koji je po prilici odgovoril ovo:

Mi smo osobito srećni, kaj nam se je pružila ljepa prilika, da se odazovemo prijateljskom pozivu svojih horvatskih pajdašah ablegatov. Tim se je izpunila jedna od davnih željah naših, koju smo već dugo gojili; pak prvu priliku, koju nam daje slobodno vrēme, upotrebljujemo na to, ter došli smo med vas, s kojimi nas veže vngogoljetna zajednica i zajednički interesi naših domovinah. Zahvaľuje se na srdačnom dočeku, koji će im ostati nezaboravnim, ter serdačno pozdravljam vu ime moje i mojih pajdašov vu Budimpešti narodnu stranku i vse ablegate horvatskoga naroda. Éljen!

Iza toga sledilo je predstavljanje medjusobno nepoznatih magjarskih par-

lamentarcah, a onda su se magjarski gosti dva po dva — vsaki gost vu pratnji horvatskog kolege — odpeljali su se vu odprtih kočljah na stan vu hótel k „Caru austrijanskomu“.

Na polju pred palačom banhofa zišlo se je ljudstva množina i ljepi broj gospojah, koje su uzveličale ovaj jednostavni no srdačni doček odličnih magjarskih parlamentaracah, koji su došli, da pohode svoje pajdaše horvatske ablegate na zajedničkom horvatskom magjarskom saboru i da razgledaju glavni grad savezne Horvatske.

Zvun prezeša Desidera baruna Bánfia, došli su vu Zagreb sljedeća gospoda ablegati: Klobušicki Janoš, grof Teleky Sandor, Münnich Aurel, Földváry Elemér, Janicsáry Šandor, Papp Géza, Busbach Peter, Hoitsy Pavel, g of Vass Béla, Horváth Béla, Simó Ludvik, Mikó Apárd, Ronay Ivan i Szász Karoly.

S ablegati došli su kakti prelistavnici štampe gg.: Futtaky Julio, Licsay Áám i Szathmáry Mór.

* * *

Ob 11 vuri uputli su se po programu magjarski gosti uz pratnju horvatskih ablegatah, da razgledaju varaša i znamenitosti, ter da pohode Nj. preuzvišenost

ZABAVA.

Prevejani tat.

Bilo je u korizmeno vrieme, kad se svi dobri katoliki spovedajuć, dombrlju z Bogom i svojoj glavnoj dužnosti najme obavljaju vuzmene sv. izpovedi, zadovoljavaju. — Ima ravniš i takovih, koji taj sveti čin samo obavljaju, bez da bi se za svoje griehes skrušeno požalovali, samo da dobe spovedalnicu cedulju, kakti dokaz izvršene vuzmene sv. izpovedi, ali nas to nije briga; za to budu oni sami odgovarali. A ima i takovih, koji ne samo da se ne žaljuju za griehes, već idu k sv. izpovedi za da se iz tog svetog čina norca naprave. — Ali i oni budu u svoje vrieme za to odgovarali, jer sv. izpoved niti se samo iz navade a još manje smiehom i norca delanjem obavija.

Ali kam sem zašel? Em ja imam ovdje pripovest pripovedati a ne prodekvati, a prišel sem prodekvati, kak da je to jedino moj posel, kojega najbolje razmem. Anda h'tro k pripovesti!

Bilo je u korizmeno vrieme, kad je u niekoj fari se obevljala korizmenu izpoved.

Ljudih je došla množina, i iz susednih farah je mnogo bilo, a spovednikov malo. Akoprem su od ranoga jutra svi marljivo spovedali, toliko množinu ipak nisu mogli izpovedati, nego ih je nekoliko još za popoldan ostalo, za koje je domaći gospodin plebanuš spovednikom rekel, da neka sada puste mira, on bu ove ostale već sam popoldan izpovedal.

Po obedu, kad su se spovedniki svaki k-svomu domu razišli, obleče se gospod'n domaći plebanuš te se cdputi u cirkvu, da ove još nekoliko do večera izpove i jesu postili, zajedno i prihesti.

Veš je kmica postajala, kad na zadnje dode i nikakov stepihleb te se pred spovednika klekne. „Koj je vaš glavni greh, kojim najgušće griehite?“ zapita ga gospodin plebanuš.

„Ja kradem“ — odgovori spovedajuć se. U ovom pak hipu je pod škomce potegnul alatu vuru iz žepa gospodina plebanuša.

„Tak nevalja reći“, — opomene ga gospodin plebanuš — „vi morate reći ja sem vkral.“

„Istina je, otec duhovni, ja sem vkral“ odgovori ov.

Zatim njemu izpovednik: „Ako hoćete, da budete od grehov odrešeni, tak morate

ukradjenu stvar, onomu čija je, natrag dati. A kaj ste vkrali?“

„Jednu žepnu uru“ — odgovori tat — „ja njim ju otec dohovni evo ovde predajem“.

„Ne! — Ja ju nećem“ — veli gospodin plebanuš. — „Vi ju morate onomu dati, čija je bila“.

„To je baš ona nesreća“ — odgovori tat — „Ja sam mu je daval, ali ju on neće“.

„A, ako je tak“ — veli gospodin plebanuš — „onda si ju morete u ime božje zadržati, a ja vas ovime odvezujem od grehov.“

Griehnik se stane i otide hitro iz cirkve a zatim i hitro iz sela dalje.

Gospod'n plebanuš je po času hotel si na vuru poglednuti, ali je sve bez vure videl kuliko je tuklo.

Razlaganje svetog pisma.

U školi Z... bila je ta liepa navada, da je gospodin naučitelj svake subote u školi razlagal sveto pismo i onoga sv. Evangelinma, koj bu se zutra u cirkvi čtel tak, da su

gospodina bana, prezeša sabora presvetlog gosp. Vasu Gjurgjevića i druge.

Vse kočije krenule su iz hotela „k caru austrijskomu“ prek Jelčićevoga pijaca u stolnu crkvu, koju su gosti točno razgledali. Ovde su im služili kakti olnačnici gosp. pl. Bojničić i graditelj Bollé.

Crkva i njezina restauracija dopala se je gostima izvanredno.

Odozvu su se gosti odneli na Zrinjski pijac u akademičku palaču, gde su pod vodjenjem presv. gosp. odjelnog prestojnika dra.

Iso Kršnjavija i Bojničića razgledali galerijah slikah (kipov), a potli pod vodstvom gosp. Bojničića arheološki muzeum.

Odozvu su posli Kukovičevom vuticom prek sveučilišnoga pijaca, Prilazom i Ilicom u gornji grad k preuzvišenom gosp. banu, da mu se poklone. Pri njegovoj preuzvišenosti zadržali su se magjarski ablegati prek pol vure, ter su od onud odisli u sabor, da pozdrave prezeša g. Vasu Gjurgjevića. U palači kluba narodne stranke zili su se bili vsi kotrigi kluba, koji su svoje magjarske drugove dočekali sa bnrnim živill, a kaj su magjarski ablegati odgovorili zanosnim „eljen“. Tu ih je toplo pozdravil prezeš sabora g. Gjurgjević, na čem se je preuzvišeni g. barun Bánffy jednako toplo zahvalil.

Za tim su bila gospoda u klubu podvorjena, ter su tu u prijateljskom razgovoru spreveli duže vremena. Okolo 2 vure prepeljali su se gospoda okolo Cmroka i Tuškanca, a zatim su došli u narodno kasino, gde ih je pozdravil presv. g. k. orsački nadovetnik Spitzer kakti prezeš u ime društvenih kotrigah, kojih se je ovde skup zisel ljepi broj i koji su dočekali goste gromkim klicanjem. Prezeš g. barun Bánffy zahvalil se je u ime svoje i drugovah svojih na serdačnom dočeku. — Pokedob su i ovdi bili gostoljubivo pod-

vorjeni, povrnuli su se u hotel „k caru austrijskomu“

Malo potli po 6 vuri odpočel je u palači glasbenog zavoda banket, kaj ga je u čast magjarskim gostom i drugovom priredil klub narodne stranke. Gosti, pozvani po naročitoj deputaciji, došli su korporativno, ter su bili pri dohodku pozdravljeni gromkim klicanjem. Banketu je bilo nazočno zvun gostih uz preuzv. bana grofa Khuen Hódervárya i vsa tri odjelna predstojnikah, 60 narodnih ablegatov med ovimi viriliste: veliki župani presv. gg: Kovačević, pl. Jurković i pl. Rubido — Zichy, biskup križevački Drohobeczky i komeš dr. L. Josipović, — ter natelnik glavnog grada g. Mošinsky i zastupniki stampe

Po kratkom med, usobnom pozdravljanju i srdačnom upoznavanju počel je obed. Pod čelim obedom igrala je izmence magjarske i horvatske arje, izabrane komade banda domaće regimente.

KAJ JE NOVOGA?

Smrti dan kraljevića Rudolfa.

Povodom pete godišnjice od smrti blagopokojnoga kraljevića Rudolfa bila je kapucinska grobnica (gruft) već 29. januar osvetljena. S obedve strane sarkofaga, u kojem leži pokojnik, gorele su u visokih girandolih svēće, a pred ležom (rakom) bilo je postavljeno čraom vilom pokriveno klecalo.

Ob 2. vure po poldan došlo je u grobnicu deputacija od 6 oficirah c. i kr. pješadičke regimente br. 19, u kojoj je visoki pokojnik bil vlastnikom (inhaberom), ter je položila na raku prelepi vėnec s pantlekom. Na pantleku pisano je: „Oficirski sbor ces. i kralj. pješadičke regimente br. 19.“ Zvun toga donesli su vėnce društvo za podporu betežnikah, lovačko društvo „Hubertus“, i vojno veteransko društvo „Kraljevića Rudolfa“.

Njezina c. i kr. visocat, gospa kraljevnadovica nadvojvodkinja Stefania, odnela se je 30. januara u jutro ob 7 vuri u Mayerling, da ond biđe nazočna svetim mešam za svojega pokojnog tovaruša. O poldan povrnula se visoka gospa u Beč.

U komorskoj kapelici cesarskog dvora služene su od 8 vure u jutro do 12 vure o poldan sv. meše i to vsake pol vure jedna.

Na raku zmožnoga pokojnika položeni su u zolja dva vėnci s pantleki, koje nose napis: „Stefanija“ i „Eisabetha“. Ob 8 vuri u jutro došel je u kapucinsku crkvu nadvojvoda Albrecht, bil je nazočen tihoj meši, a za tim se pomolil nad rakom svog bratića. U pol deseti vuri došel je nadvojvoda Ljudevit Viktor, koji je osobno donesil vėnce od beoga jorgonova s čerlenimi i belimi k'inceci. I on se je pomolil nad rakom svog bratića. — Nazaduje se po navadi pred poldan položen na ime prajzkoga cesara Vilima ljepi vėnec na raku, a na belih pantlekih stoji u zlatnih zlivih napis: „U vjerou prijateljstvo — car Vilim II.“

Proslava rodjen-dana cesara Vilima.

U budimskom kraljevskom dvoru proslavljen je u subota rodjen-dan cesara Vilima i njegov 24-ljetni soldački jubileum svetinim načinom. Ob 5 vuri na večer bil je u dvoru (u kraljevskoj palači) gala-diner (obed), komu su po pozivu cara i kralja Ferencz Jožeta nazočni bili: njemački (prajzki) pohlisar u Beču princ R. asse, puklisaraki savjetnik princ Ratibor; pok'is tajnik princ Ljhuovsky i prajzki kapetan Hugo. Zvun toga bili su nazočni prajzki glavni konzul u Budimpešti, grof Montal, minister vanjskih poslov, grof Kalnoky; minister-prezeš dr. Wekerle, sborai zapovjednik, podmaršal princ Lobkovicz; taverlik grof Ferencz Zichy; vrhovni vratar grof Julio Szécsenyi; čuvar krane Jožef pl. Szlávi; vrhovni nadvornik, grof Gejza Szapáry, vrhovni kocužnik, grof Stefan Erdődy; vrhovni komornik, barun Béla Orczy; prveć poklisar u Berlinu, grof Szécsenyi Imre; vrhovni nadvornik, princ Hohenlöhe; vrhovni nadzornik kuhinje, grof Wolkenstein; glavni adjutanti general kanjaničtva grof Pász

školska dieća svake nedelje već naprvo čula i znala evangelium, koj se je u nedelju čel. Domov dođuća školska dieća znala su onda domarom svojim pripovčati, kaj su u školi čula, a ovi su je poslušali te mnogo toga zapametili — i to je bilo pravo. Samo jedan seljak, kojemu nikaj nije bilo prav, kaj se je u školi učilo i kak se je učilo, — jer znal je reči: to je negda druga bilo, naši stari su to sve bolje i spametneše delali.

Ov seljak je jedne subote doma poslušal, kak je mali Štefek razlagal sv. Evangeliuma isto onak, kak je u školi od gospodina navučetelja čel.

Nekoliko dni zatim zestane se ov seljak sa gospodinom učiteljem na polju, pak hoteci se iz njega i njegovog navučanja u školi norca napraviti, pristupi k-njemu te ga zapita: „Čuju gospodin navučitelj, jeli je to njihova istina, kaj su sad prošlu subotu diecu u školi vučili najmre, ako te netko po desnom licu vudri, podeni mu i ličvo?“

Učitelj odgovori: „Da od toga niti morem kaj oduzti niti k tomu kaj pridodeti — tak stoji pisano u svetom evangeliumu.“

Seljak, koj je imal nekakov: mržnju proti gospodinu učitelju, misil je, da mu je sad vrijeme osvete došlo, pak jer učitelj sam veli, da tak stoji u evangeliumu, šupi ga iz

sve moći po desnom licu z riečmi: „Nek mu sad podaju i drugo lice“.

U tom vriemenu ide grof sa jednim igarom po polju u lov, i kad to iz daleka vidi i la-mu čuje, pošalje lugara do svadećih se z riečmi: „Idi pogledni, kaj ovi dva med sobom imaju.“

Kad je lugar do njih došel, baš je gospodin navučitelj; priličeu veliki i jaki človek, seljaku na njegovu šusko odgovoril: „Ali moj dragi, u svetom pismu takaj stoji, kojom mierom buš ti meril, onom mierom se bu i tobi mierilo“ — pak ga je na to šupil, da se je siromak seljak na tlo zružil kak snop slame.

Lugar sad otide natrag k-gospodinu grofu i na pitanje, kaj ovi tam med sobom imaju odgovori: Oje nikaj usebujnoga, njihova milost, samo si razlažu sveto dismo.“

Mudri starešine.

Jednoč je u niekom selubilo pčinjeno ljudomorstvo, istrage su tekle dan i noć, žandari i panduri občinski bili su iz cieloga kotara na nogah, to se je izpitivalo, sezvedavalo, gde tko koga videl, jednum riečjum

ciel kriminalni apparat je bil u gibanju, samo da m-gu krivca najti.

Na jedan krat po dugem iskanju najdu krivca; bil je najme domaći selski kovač ljudomorec. Njega onda primu žandari i odpeleju u Egerszeg, gde ga stave pred sud, koj mu po zakonu, jeli mu bu po volji ili proti volji, odsudi kaštigu smrti.

Glas taj dospre iz Egerazega u njegovu selo te su seljaki glave skupe deli i med sobom govorili; „Tak budu vesili našega kovača. — Je tak je, glava za glavu. — Eh škoda za njega, još je mlad človek. — Prav mu budi, zakaj je človeka zatukel“. i t. d.

U tom vriemenu je i iz Budima došla potvrđena i susuda i sad mu više nije bilo pomoći do jedine kraljevske milosti.

Sakupe se anda jejnog dana starešine onoga sela u sednici i daju molbenicu napraviti, u kojoj liepo prose njihovomu kovaču neka kaštiga smrti odprostila, jer je on jedini kovač u njihovem selu, pak im je vrlo potreben, nego u selu su dva tkalca, pak ako već tko zaradi toga ljudomorstva mora obešem biti, tak neka radje jednoga izmed dveh tkalčev obese a jednoga kovača im nek u miru puste.

Em. Kollay

podmaršal Bolfras; odjelni predstojućik Pápay i krilni adjutanti.

Kralju o desne sedel je prajzki poklisar princa Reuss, o lijevo minister grof Kálnoky. Kaj je već donešen bil šampanjer, zdignul se kralj Ferencz Jožef, a šnjim vsi nazoćni. Kralj je izrekul sljedeću zdravicu (napitnicu): Zmislijavajući se uz Moje najserdaćnije gratulacije denešnje dvojvrstne slave, rodjendana i 25 godišnjice vojne službe Njegovog Velićanstva cara Vilima, izpijam ovu ćašu vu n'ernu prislateljstvu i privrženost vu zdravje Mojega dragog saveznika Nj. Velićanstva, njemaćkog cara i kralja prajzskog.

Njegovo Velićanstvo odlikovalo je tećajem obeda i poslje kod cercla princa Reussa poduljim razgovorom.

Doktor Jókai.

Nedeljni magjarski službeni list (novine) vu Budimpešti oglašil je sljedeće prevlańje rešenje; „Na predlog Mojega magjarskoga ministra za bogoštoje i nastavu dozvoljajem, da budimpeštansko sveučilište promovira Jókai Móra počastnim doktorom filozofije i da mu o tom izdade diplomu. Vu Beću 15. januara 1894. Ferencz Jožef s. r. — grof Albiu Osáky s. r.“

† Herceg Nikola Esterházy.

Vu Beću je na večor 28. januara vu svojoj palaći vumrl jeden najpoznatesih kavalirah monarhije, herceg Mikloš Esterházy Oboljevši pred ćetirimi tjedni od vužganja plućah. Boril se je usljed svoje jake telovne snage (jakosti) dugo vremena sa smrtjum. Bil je 77 ljet star. Pokojnik bil je sin hercega Pavla Esterházya, koji je vnogo ljetah bil austrijskim poklisarom vu Londonu, a ljeta 1848. bil je minister vanjskih poslov vu prvom magjarskom ministertum Bathányevum. Herceg Mikloš rodil se je 25. juniuša ljeta 1817. Regensburgu. Njegova mati Tereza, bila je kneginja Thurn i Taxis. Mladost sprevodil je vu Englezkoj, gde mu je otec ostal do ljeta 1842. Istoga se je lieta oženil herceg Nikolom s Englezkinjom Sarah Villers, kćerjom grofa Jersvya. No ona je već ljeta 1853. vumrla. Od nje ima tri sine. Pavla, Alojzija i Nikolu.

Stari herceg Pavel, koji je vumrl ljeta 1866. silno se je vu Londonu zadužil akoprem se je imetek ljeta 1860, sastojeći od 29 marofov (gospoštijah) vu velićini od 98 kvadrat miljah ćenil na 45 milijunah forintih.

Istodobno je iznosilo pasivno stanje 267 milijuna forinti (duga). Zaradi toga došel je imetek pod stešaj. S imetkom je upraviljal kuratorij, koji je izdal „Esterházyeve srećke (loze),“ a sam herceg moral se je zadovoljiti godišnjom apanažom od 189 000 for. Herceg Nikola bil je prisiljen, da posmrti svuga oca proda svoju palaću s parkom vu VI. bećkom kotaru varašu Beću za 600.000 for., a svoju galeriju slikah narodnoj galeriji vu Budimpešti. Mrtvo tćelo pokopalo se je vu familjekom grobnici (gruftu) vu Vašvaru.

Vu Sofiji 30. januara.

Bugarska kneginja, Marija Marija Luiza, rodila je vu jutro ob 7 vuri sina. Věst se je velikom hitrinom razišla po varošu, ter je zazvala najveću radost. Varaš je nakinćen. Od vsih stran dohadjaju knezu gratulacije. 31. januara. porod prestolonasljednika oglašilo je 101 busov i stacuni su zaprti. Pred pala-

ćom popěva se, pleše i kliče hura! Vse se upisuje na arkuse, da gratuliraju knezu. Grad je bil tri večeri sjajno razsvćtlien.

Knez Ferdinand izdal je manifest kojim podeljuje svomu sinu ime Boris i naslov (tituluš) princa trnovskog. Novorodjenik je burgarski princ, odvetek bugarskog tronuša, princ trnovski, vojvoda saski, vitez 1. i 4. razreda vojnog reda za hrabost, nosilac ogrlice Aleksandrova repa, chef 4. kanoirsku regimente vu Plevni, 4. konjanićke i 3 pješatke regimente.

Kada budu prestali stari penezi?

Većda ima vu našem cesarstvu vu prometu papirnatih forintaćah 67 milijuna, petaćah, 143 milijuna, petdesetaće 161 milijun, zvun toga ima vnogo drugoga staroga peneza. Još bu trćeba dvć ljeti, dok se ti novci povuće iz prometa ter novim zameni. Od starih penez ostale budu duže vremena samo desetaće.

Dveboj.

Vu Šopronu pobili su se na sablje 29. januara po poldan vu ondešnoj konjanićkoj kasarni husarski oberlajtnanti barun Maks Gagern i barun Ljudevít Redl. Prvi je znatnije ranjen na oku i nosu, a drugi leće na bedru. Inspektor konjanićtva general Gagern, došel je vu Šopron, da pohodi svog ranjenog sina.

Nevoljni milijunar.

Vu Aukseresu vumrl je nekoj dan od glada i zime vu siromašnom stanu starec, koji je više deset ljetah spraviljal odpadke (šike) od cigarah i živel od milostinje. Med njegvimi stvari našli su na najžu i ladiću, vu kojoj je bilo skrito na radost herbosvota od 1 milijun franakah vu papirih. Od ljeta 1893. nije starec niti coupone odrezal. Zvun toga dokazalo se je, da je starec bil vlasnik velikog ali zapušćenog imetka.

Kraljeva reć.

Njegovo Velićanstvo pohodilo je pred dvćmi tjedni vu Budimpešti trgovećki ples, ter je tom sgodom najprijaznije razgovaralo s mnogom gospodom i gospodjami. Vu razgovoru s gradskim vrhovnim načelnikom Rathom kralj je naglasil silen razvitek glavnog grada Magjarske. „Ring je, rekel je kralj, postal je pravo ćudovište.“ A kad je zatim nadnaćelnik dodel, da bude ring za dva tri ljeta podpunoma izgradjen, dodal je kralj: „To me vrlo veseli, a isto tak je potrebno, da se ćim prviše i dobro reši pitanje o kasarnah. Bećani mogli bi od Budimpeštancov se navćiti, kak se more podignuti grad, kad javne interese nosi ćelo pućanstvo na srcu.“

Dele bedaka.

Strašen dogodjaj pripetil se je nezdavnja vu obćini Putna vu Krassó-szörény varmegiji. Ondeshnji obćinski birovo Cionca prebol je najprviše svoju 5 ljet staru kćerku, zatim 7 ljet staroga sneka i ženu, a napokon je porinul noža vu svoja lastovita prsa. Oni tri aldovi su na mestu ostali mrtvi. Vmoritelj bude po vsjoj priliki ostal živ.

Kulike se Evropljanah odselilo vu Ameriku ljeta 1893?

Ovih danah izišel vu Nju-Jorku izkaz o doseljivanju Evropljana vu Ameriku do 1. decembra 1893. ljeta. Po izkazu opaža

opadanje vu izseljenju. Iz Austro-Magjarske izselilo se 64.227 (lanjskoga ljeta 69 089). Najviše se izselilo iz Njemaćke (Prajzke) 87.091 dušah, pak iz Italije, iz koje se je izselilo 67.802 duše; vsega ipak menje se izselilo Evroplanah vu Ameriku za 55.119 dušah Ukupni broj Evropejcov koji se ljeta 1793. izselili vu Ameriku iznosi 475.649 duša.

Dobre žepne i stćene vure za fal ćeue moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Ćakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravak za fal ćeue.

Nekaj za kratek ćas.

Vu toplicah.

Gost: Ćujete, kelner, jeli se more ovdi dobiti i pol porcije?“

Kelner: „Nije moguće, ali morete zevsema mirno vzeti ćelu porolju, ar ćva nije nikaj vekša od pol porcije pri Vaš hiži.“

Srećen slućaj.

Tovarušića: (k svojemu mužu, koj je pijan dimo došel): „Ali Jožka, ja sam prez reći.“

Muž: „Hvala Bogu, da si prez reći! Ja sam se zaista već bojal Tvojega strašnoga prodećtva.“

Beteg.

Doktor: „Kak se mi vidi, frajlica, oni imaju amćcu.“

Frajlica: „Je imam faulencu!“

Na pepelnicu!
Javkanje dćvojke.

Vćera još ufanje! — sad pusta soba,
A po njoj povsud nepospravljena roba:
Ruža i pantlek, feher, larfa (karinka),
I kamen smutnje; nesrećna šminka.
Oprava plesna visi na stćeni,
Kak da se smije nesrećnoj meni;
Pak da se glava jakće pomene
Bali su prošli; eto migrene!

Ne ima već palaćah sjajnih,
Ne ima onih noći bajnih,
Kad poleg muzike divne zvuke
Letćela od ruke do ruke;
Kad uz mile mi plesaće,
Kucalo mi je srce jaće;
Kad vu njivom zagrljaju
Mislila sem da, sam već vu raj.

S bogom! sad nećem već noći
Vuživat vas ljepe noći!
S bogom, aj, pajdaši plesa!
Srce mi tuga potresa.
S bogom i mladosti moja,
Draćkost je minula tvoja. —

Pak tvojoj Dori,
Ve vu pokori,
Trćeba, ah, pluhu vlec!

Priredil:

Glád Ferencz

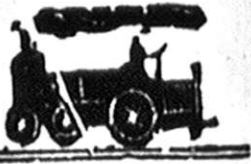
Cena žitka. — Gabona árak

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	25
Rozs	Hrč	5	50
Kukoricza ó	Kuruza stari	4	65
" uj	" novi		
Arpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga "	" žuti	4	—
Vegyes "	" zmešan	4	—

NYILTÉR*

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, privátmegren delők lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vammen-tesen, sima, csikos, kockázott és mintázott takat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnya. latban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal fe-
felősséget a Szerk

VASUTI MENETREND CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napazaka	Ort	Perce	Gyors- posta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
"	Délben	11	39	"
"	Éjjel	10	07	postav
Pragerhof felé	Reggel	6	22	"
"	Délután	4	15	"
"	Éjjel	1	17	gyorsv
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varazdig	Este	10	17	"
"	Délben	11	44	"
Egerszeg felé :	Reggel	5	05	"
"	Délután	4	30	"
Érkeztek				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	"
"	Délben	11	29	postav.
"	Éjjel	9	55	"
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
"	Délelőtt	11	17	"
"	Délután	3	59	"
"	Este	9	30	"
Egerszeg felől	Délelőtt	9	30	"
"	Este	9	40	"

ODGOVORNI URÉDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Házeladás.

Csáktornyán a perlaki-utca
280. szám alatt levő

h á z

szabad kézből eladó. Bővebbet a
tulajdonos

971 2-4 Schlesinger Mórnál,

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a
legtágabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnövezés alatt dícsőrlőleg ismeretessé vált *Tinct. Capseti comp.* ajánlólag legyen emlékeztetbe hozva. Ezen népszerű háziszser 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlása nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroslánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

P SERHOFER ÖJ-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook,

ezelőtt Általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszserből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszserül ajánlataknak és ajánlataknak minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epo-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások aranyér, bélétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérzékenység s az abból eredő bajknál is: így sápkórna, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsékélyebb fájdalmakat sem okozkik, s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrache, Plödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én,
Tekintetes Úr!

Isten akaratá volt, hogy az ön labdacsoi kezelim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért eszerez. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifca Terész.

Bécs-Újhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagypénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórásban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondták, midőn véletlen egy dobozt bapott ön kitűnő vértisztító labdacsoiból a azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinstettel Josefa.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márcs. 27-én.

Tekintetes Úr!

Alfölrött ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom leg-nagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsook értéke feléit és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetzésze-riinti használására Önt ezennel felhatalmasom.

Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilésia 1888. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” csomagolt gyógyszer-tárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoit tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az ősszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványval eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt; 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NE. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis

Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használata; utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykedős, gyors és biztos szer minden köszvényes és csúszos bajok. u. m.: gerinceg agy-bántalom, tagzsággatás ischias, migraine ideges fogfájás, ízfájás, fülzsággatás stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenős Pserhofer J.-féle. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismertve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól. Utas és száraz által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkucacs, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-féle. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint leglázosabb szer elismertve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általán san ismer kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegecske ára 50 krajc. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppök), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindenremü altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegecske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A. W. Kötő házi-szer a rossz emésztés minden következményel, u. m. főfájás, szédülés gyomorgörccs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg-izzadást s az általt köpződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szergolyva ellen bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egész-ség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán név levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldeték; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az ősszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

A

„Csáktornyai tárházak rész- vénytársaság“

közhirre teszi, miszerint folyó évi
február 27-én d. u. 2 órakor
Csáktornyan (a társaság helyiségében)
II-ik

rendes évi közgyűlést
tart, melyre a t. cz. részvényeseket
ezennel meghívja.

Azon részvényesek, kik azon meg-
jelenni óhajtanak, kötelesek részvényei-
ket a közgyűlést megelőző napig a
magyar ipar és kereskedelmi bank
részvénytársaságnál Budapesten (Nádor-
utca) letenni.

Csáktornyan, 1894. február 6 án.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Jelentése az igazgatásnak a
felügyelő-bizottságnak az elmúlt üzleti
év menetéről, 1893. évi üzleti mérleg
bemutatása a jóváhagyása, a tiszta
nyereség mikénti felosztása, a felment-
vény megadása.

2. Az igazgatásnak választása.

3. A felügyelő-bizottságnak vá-
lasztása. 974 1-1

5080-98 .tk

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi ható-
ság közhirre teszi, hogy Nátjesez György,
dráskovecki lakos végrehajthatónak Kanizsai
Jakab elleni végrehajtási ügyében az 54 frt
20 kr. per és 8 frt 45 kr. végrehajtási ké-
relmi költségből még hátralékos 28 frt 88
kr. s ezáltal 7 frt 75 krban megállapított
árverés kérelmi költség erejéig a n-kanizsai
kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) te-
rületén fekvő, a szt.-máriai 176. sztjkvben
A I 1-6, 8-12, 15 - 45 sorsz. a. foglalt
ingatlanokból Kanizsai Jakab nevének álló $\frac{1}{2}$
rész és az ezen tjkvből az u. o. 1814 sztjkvbe
átjegyzett és ott A + 1 sor 1774 hrsz. a
foglalt ingatlanból jelenleg Dominics And rás
névének álló $\frac{1}{2}$ rész ingatlan 640 frt, valamint
a szt.-máriai 176 sztjkvben A II 266 hrsz
a. foglalt ingatlanból Kanizsai Jakab nevének
álló egy ötöd rész 173 frt becsárban

1894. évi márczius hó 5 én d. e. 10 órakor
Szt.-Mária község házában Simon Gábor n-
kanizsai lakos felperesi ügyv. vagy helyettese
közbenjöttével megtartandó nyilvános árve-
résen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
Arverezni szándékozók tartoznak a becsár
10% -át készpénzben vagy óvadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő kö-
teles a vételért 3 egyenlő részletben még
pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésé-
től számítandó 20 nap alatt, a másodikat
ugyanattól 40 nap alatt, a harmadikat ugyan-
attól 60 nap alatt minden egyes részlet után
az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal
együtt az árverési feltételekben meghatározott
helyen és módzatok szerint lefizetni. — Ezen
hirdetmény kihocsajtásával egyidejűleg meg-
állapított árverési feltételek a hivatalos órák
alatt a perlaki kir. jbiróság telekkönyvi osztá-
lyánál és a Szent-Mária községi előljáróságánál
megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Perlakon,
1893. évi november hó 15-én.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyan,
főtér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

**svájcezi zsebóra-
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru**
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás
mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan
eszközölöm.

Olcsó órák mellett

Legjobb szerkesztő svájcezi zsebórák.

F a l i n g a ö r á k.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek becses tudomására hozni,
miszerint Csáktornyan, Főtér, Iskola
utca Neuwirth Albert főle házban
1894 évi február hó 1-én új

fodrász és borbély- termet

nyitottam. — Törekvésem leend a
nagyérdemű közönség megalgedését ki-
érdemelni, mit annál is inkább remélek
miután e szakmában Bécs és Budapest
fővárosokban éveken át működtem.

Kiváló tisztelettel

MIK KONSTANTIN

fodrász. 973 2-3

Brijalnicu i. Česlaniću.

Imam srečo v nogo štovanoj ob-
činstvo da; na znanje, da u Čakovcu u
Školskoj-uli ci kod Gosp. Albert Neuvirtha
kući novo

Brijalnicu i Česla- niću

otvorim 1-ga Februara 1894.

Buduć utem posla sem u g'avni
varoših u B.ču i u Budimpeštu višeh
letah. Nejveča tersenje mi bude, da
v nogo štovano občinstvu za dovolstju
zadobijem

Izvers: štovanom

MIK KONSTANTIN

brijač.

Pályázati hirdetmény.

A dekanoveczi (Muraköz Zalamegye) róm. kath.

kántortantól állomásra

pályázat hirdettetik. Javadalmazás 315 frt készpénz, 7 $\frac{1}{2}$ magyar hold szántó
és rét, szabad lakás és kert, temetések és mise után járó stóla. Kötelessége
lesz a mindennapi és ismétlő iskola tanítása, a templomi szertartások végzése
magyar és horvát nyelven, valamint a kántorágban való jártasság meg-
kivántatik. Az okmányokkal felszerelt folyamodványok Hergár István esperes
plebános urhoz Mura-Szent-Máriára (Muraköz Zalamegye) intézendők. —
Határidő: márczius 28. 975 1-1

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 óra és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZŐ és SZÉPIRODALMI BETILAP.
Megjelenik havi kétszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseik meg elfogadják:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dykes M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társánál és Hernald.
Brünnben: Stern M.

Nyilvántartás 10 kr.

A gyümölcsbor (cider) készítéséről.

Mult évben a kontinensen mindentűlt nagy gyümölcsstermés jelezte, s miután hazánkban is nagy termésre volt kilátás, a gazdák méltán aggódtak, miként fogják gyümölcsüket értékesíteni.

A nehézségeket még azon körülmény fokozta, hogy a koleraveszély miatt a külső országok nyers gyümölcsünk elől határainkat elzárták.

A dolgok ilyen állásánál a földművelésügyi m. kir. miniszter gróf Bethlen András elérkezettnek látta az időt hazánkban, az almaborkészítési eljárás meghonosítására, melylyel a gyümölcsöt legalább középáron lehet értékesíteni.

Az országos gyümölcsészeti miniszteri biztos 2 Simon-féle malmot hozatott Franciaországból 2 sajtóval s ezekkel a gyümölcsborkészítést a Szilágyságban, Trencsén, Szatmár és Máramarosban bemutatta.

A gyümölcsbor készítésnek, a mellett hogy igen kellemes, egészséges italt nyújt, mely jóságban a mi s az olaszborokat te temesen felülmulja, az a főelőnye, hogy a kereskedők nem nyomhadják le túlságosan a nyers gyümölcs árát, mert az esetben a tulajdonos inkább borrá dolgozza fel, melynél

annak métermázsáját legrosszabb esetben is 6 frittal lehet értékesíteni.

Nemcsak bőtermésű, de a mostohább években is van jogosultsága a gyümölcsbor készítésnek, mert mindig akad selejtes, hitvány minőségű hullott rázott alma, melyet nyersen eladni alig, vagy csak potonáron lehet.

A mellett, hogy a tulajdonos magát egész évre kellemes, üdítő itallal ellátja, sok pénzt is meg lehet általa takarítani, ha a munkásnép pálinka helyett rászokna, mint az Trencsénben történt; azonkívül ezen osztálynak egészségi állapotára is jótékony befolyást gyakorolna.

Francia, Németország és Ausztria egyes tartományaiban már rég idő óta gyártják, oda való nép nem is lehet el nélküle, — ha nincs termésük, bejárnak az egész continensre s a cider számára mindenféle almát összevásárolnak.

Az ideai almabor készítéséről szólva, a trencsényi és szatmári működést említem fel, hol az almabor készítését magam vezetem.

Trencsénben Bohunczon Kubinyi képviselőnél készítettünk 100, s Pruszkán, gróf Königseggnél 80 hectoliter almabor.

Az almák igen sok fajtahoz tartoztak, mint az már nálunk szokásban van s ezeknek mustja megmértvén, 8 százalék ozukortartalmat mutatott.

Egy métermázsá almból kaptunk általában 60 liter mustot, így egy hectoliter mustra szükséges 167 kgr. nyers alma, megjegyezvén, hogy az almához időnként körte is vegyítetett, mi a bor jóságát tetemesen fokozza.

Naponkint feldolgoztatott 20 métermázsá almas ebből nyertünk 12 hectoliter mustot. A munkálatokat 5 napszamos végezte 70 kr napi bér mellett. Ez tesz összesen egy napra 3 frt 50 krt, mely összeg 12 részre elosztva, esik egy hectoliter must előállítására 29 kr, a gépek elhasználatát és kamatját nem számítva, miután azokat a Miniszterium díjmentesen bocsátotta a gazdaközönség rendelkezésére.

Az a kérdés merül fel, miként lehet a bort értékesíteni?

Mielőtt még rendes ákról szólni lehetne, hozzá kell a közönséget szoktatni s így ez is mint minden kezdet, némi nehézségekbe fog ütközni.

Ausztriában az almabor literje 20 — 25 krral fizetetik, mi megelégedhetünk, ha eleinte 12 kron fogjuk tudni árusítani, ez esetben is 1 métermázsá alma 7 — 8 frt pénzértéket képvisel.

Természetes, hogy a bor minősége mindenk felett behatással lesz az ákr alakulására.

A „Muraköz“ tározója

Utí vázlatok Bulgáriából.

IV.

Aug. 8 án elbocsúztunk a szép Čatalkajától s egy kétlovas fedett szekéren elindultunk Lipka felé. 2 órai kocsisás után elhagytuk a jelentékeny sebes folyású Tundzát Habsbet-Ludzaba érkezünk, kellemes léptekkel fűrdőhelyre. Délájban Nova-Zagorában tartottunk pihenőt.

Különös érdekléssel néztük az utak mellett fekvő temetőket, a melyeket nagy számban s a legnagyobb változatosságban láthattunk mindenütt. Egész Bulgária s azt hiszem az egész Balkánfélsziget csupa temető. Országutak mellett, domboldalakon, sok helyen, mint valami érintetlen szentély hullámozó vetések közt, egyik a másik mellett. Valamennyi sír fölött kőoszlop, néha csak faragatlan tuakó, szilánk van elhelyezve. Egyik másik nagyobb sírdomb tetején kimagasló oszlop, vagy több egymásra rakott tuakó látható; valami vezér aluszaga örök álmát alatta.

Érdekes, hogy a földhöz ragadt ember első és legelső törekvése volt, mulandóságától irítva, itt létét megjelölni s ugyan hány nemzedék véggezte be azóta a földi pályafutását, a mióta azok az elődeink a faragatlan kődarabok alatt örök álmukat aluszagok? Ki tudná azt megmondani? Találunk kissé simított, majd szebben faragott s díszes kövekkel bíró sírkerteket is, míg a föllo-

bogóztott új bolgár temetők különös benyomást tesznek az emberre. A bolgárok az elhalt egyén övét, melyet életének utolsó időszakában viselt, rákaszítják a fejára s e különféléssé, többnyire piros övek, a szélől lengetve a temető magasokott csendes nyugalomával össze nem férő nyugdó életéről ébrezzenek lelkünkben maradandó képet, mely travesztát teremt mintegy a temető lelkünkben élt fogalmára.

Az éjszakát Stará-Zagorában töltöttük, Bulgária szebb városainak egyikében, mely ugyan most is nagyon rendezetlen. Az orosz-török háboruban azonban annyira összelődötték, hogy a város nagy része új, téglából „európai“ izlés szerint épült házakból áll.

Másnap a Maritza és a Tundza közt húzóddó vizválasztón, a Karadža Dagon hajtottunk keresztül gyönyörű, de kocsival nehezen járható uton.

Dervent falat elhagyva, lábunk alatt terült el a felső Tundza medencze s csodáltuk a Magas Balkánt, mely a maga egész nagyszerűségében tünt föl előttünk. A Tundza medencze, erdőrétegekkel, kövér legelőkkel s rendkívül vastag fű, éger és tölgyfákkal gyéren benőtt lapos, melyet elhagyva, Kazaulik, a bolgár paradicsom rózsálgeteibe érkezünk.

Sajnálom, hogy nem májusban tehettem ezt az utamat, rózsavirítás idején, mert csakugyan szebb tavaszt el nem tudok képzelni, mint a melyet Kazaulikon élvezhetnek, mikor a sok ezer hold millió meg millió rózsavirága a levegőt illatával megtölti!

Este Sipka városba érkezünk s Janka naplóját bírva, abba a vendéglőbe szálltunk, a melyben a megboldogult kiváló fűvés: 28 évvel ezelőtt lakott.

Azonnal vezetői fogadtunk s másnap reggel utnak indultunk föl a Sipka hágóra, on-

nan Gabrova Monastirba. Gabrova városba s vissza Sipkába — egy 8 napos kirándulásra.

A Sipkahágó legmagasabb pontja 621 méterre fekszik Sipka város fölött s az igen meredek lejtőn mélyen bevágott sserpentin visszafordul, melyet jó karban tartanak. A Sipka csucs alatt majdnem a hágó legmagasabb pontján Han épült, mely már az orosz-török háboruban is meg volt.

A Hantól keletre letértünk az utról s a Jalgyica völgyében leereszkedtünk. Este eljutottunk Gabrova Monastirba, Észak-Bulgária előkelőségének a nyaraló helyére. Utközben a ritka babérlevélű oseresznyét (*Prunus Laurocerasus L.*) szedtem gyönyörű termésben. Leveles galyai fölülűden hasonlítanak a nemes babérhoz olyannyira, hogy sok kerítés valódi babérképen est árulta. Kalapunkat megbabérkoszorúsztuk s éjszakára bevonultunk a klastromba.

Megismerkedtünk itt egy pétervári egyetemi hallgatóval is (Bulgária költőidőn főleg Prágában és Péterváron képeztek), többnyire Aliamköltészen fiait) s érdekes adatokkal gyarapítottuk ismeretünket, de sajnálatos vallom be, a mennyire töreksem csak jó oldaláról bemutatni a bolgárt, itt csakis rossz természetét illetőleg tehettem megfigyeléseket.

Másnap a Jantra mentén Gabrovának tartottunk.

Örömmel hallgattam a mély sziklamoderben, néhol a Hernald Iglo közelében szemlélhető, Altörésre emlékeztető, sebesen rohanó folyó zugását; versenyt haladtam a sziklakon meg-megörö hullámaival s örömmel kiáltottam: add át az ismerőseim földjéről jövő Dunának szives üdvözlötmet!

Szatmárban, Nagy-Bányán több birtokos kisebb mennyiségű almája dolgoztatott fel, itt az eredmény kedvezőbbnek mondható a mennyiben 1 métermázsa almából 62-65 liter must sajtoltatott.

A mi almaboraink rendszerint kevés szesztartalommal bírnak, azért nehogy elromoljanak, ápril-májusig el kell fogyasztani, e bajon azonban cukor vagy recificált szesz hozzáadása által lehet segíteni.

Ha a must ph. 8% cukor tartalmat mutatott, ebből csak félannyi, azaz 4% szesztartalommal bír, ezért a tartósságát emelni akarjuk, legalább 8-9% szesztartalomra kell törekedni. Minden kilogramm cukorból lesz 1% szesztartalom (i. e. egy htl. mustra számítva) s minden liter recificált szesz szintén egy hectoliter-nél egy fokkal emeli a szesztartalmat, megjegyezvén, hogy a cukrot mindjárt a musthoz, tehát az erjedés előtt kell adni, a szeszt pedig az erjedés befejeztével.

Nyolcz százalék cukorral bíró musthoz hozzáadunk vagy 8 kilogramm közönséges fehér süvegcsukrot vagy 4 liter recificált szeszt, ha azt akarjuk, hogy borunk 8% szesztartalommal bírjon.

A szesz mesterséges szaporítása ugyan költségbe kerül, de ez a bor magasabb árban bőven visszatérül.

A bor, illetve a mustnak cukrozása ránt a közönség körében nagy előítélet uralkodik, azt állítván, hogy ezen manipuláció következtében a bor megnyálasodik. Ez azonban nem áll, mert a cukor hozzáadásával csak azt pótoljuk, a mit a természet mostohán adott. — sőt ellenkezőleg minél nagyobb a szesztartalom, annál kevésbé lesz a bor betegségeknek kitéve.

Franciaországban bor számára igen cukordús fajtákat termesztnek, melynek mustja 14-16% cukrot is tartalmaz, azért ott a szesztartalom növelésére alig van szükség. A mi savanyu almáinkból készült bor okvetlen javításra szorul, ha azt tartósabbá akarjuk tenni.

Az ideai szőlőbor kevés cukortartalma miatt általában romlandó lesz, ha annak

szesztartalma mesterséges uton nem lesz gyarapítva, a mire még mindig van idő, ha kiejedés után megfelelő recificált szeszt adunk hozzá.

Pár szóval még a borkészítési eljárást kívánom ismertetni.

Az alma, körte legnagyobb cukortartalmát teljes érettségével éri el, azért a lerázott gyümölcsöt fedett helyiségben halmokba rakva 3-4 hétig szokás izzasztani, hogy teljesen utánérjen.

Miután az alma átválogatva, léczes dobszerkezetben megmosatott, belekerül a malomba, mely azt kászává őrli, ezen kása kádakban 12-15 óráig áll, hogy az erjedést előmozdító csirgombákkal érintkezék s hogy a törköly egy kis szőnt nyerjen.

Ezután tesszük a törkölyt a sajtóba. Ez a szőlősajtóhoz teljesen hasonló, csak hogy a nyílások keskenyebbek, nehogy a musttal együtt a törköly részei is kiszorítottassanak.

Az alma-törköly összeállítása miatt a mustot nem eresztene jól ki, azért a sajtóba minden 10 cmt. magas törkölyrétegre egy tölgyszevesszöböl font cserényt alkalmazunk, mely mintegy alagszöböl szolgál s a must kiszivárgását elősegíti. A tölgyszevesszöböl készült cserényeknek az az előnyük is van, hogy a mustnak némi csersavat kölcsönöznek, a mire a bor tisztulásánál nagy szükség van.

1000 gramm alma átlag 830 gr. vizelel s 120 gr. oldható anyagot tartalmaz, ezekből 950 gr. mustot kellene nyerni, ezt azonban a mi sajtolási eljárásunkkal elérni sohasem fogjuk, hanem 60-70 százalék lével meg kell elégednünk.

Az első sajtolásból kapjuk az I. oszt. mustot.

A sajtóból kikerült törköly még sok levét tartalmaz, azért azt kádakba töltjük s minden hectoliter 25-30 liter vízzel leöntünk, 12-15 óráig állani hagyjuk, aztán újból kisajtoljuk.

Ez a II. osztályu, az u. m. kis cider, mely sokkal gyengébb az elsőnél, azért azt hamarabb kell elfogyasztani.

A második osztályu must az egész mennyiségnek egyharmad s az első osztályu kétharmadrészét teszi.

A hordókat — tekintettel a nemsokára beálló erjedésre musttal, csak annyira kell megtölteni, hogy legalább 2 arasznyi ür maradjon, aztán a hordók kotyogókkal ellátatnak. Az erjedés tart 3-6 hétig, a pincze hőmérséke szerint. Midőn a kotyogók megszűntek működni, tehát az erjedés bevégeződött, a hordók teletöltetnek, hogy az akona alatt alig maradjon 2 ctmnyi ür s a hordót elzárjuk.

Január hóban szép derült időben történik az első s márcziusban a második lefejtés. A további kezelés ugy történik, mint egyéb boroknál, a hordók tisztán tartatnak s időnként megtöltögettetnek.

Hogy a musthoz, valamint később a lefejtésekhez tiszta hordókat kell használni, magától értetődik. Lehet az almabornak igen kellemes illatot adni, ha minden hectoliterhez 5 gramm narancsvirágot teszünk, ezt hosszú vékony zacskóban a hordóba eresztjük s az akona dugóval megerősítve 3-4 hétig bent hagyjuk.

Almamustból kitűnő pezsgőt is lehet csinálni. A ki már ilyet iszelt, igazat fog nekem adni midőn azt állítom, hogy az bármely francia gyártmányúval kiállja a versenyt.

A francia pezsgőnek legnagyobb része szintén gyümölcsborból készül s valóban megfoghatatlan, hogy oly soká tudtak a közönség jóhiszeműségével visszaélni, 5-6 frtjával árulva palackját oly folyadékknak, melynek előállítására alig kerül 50-60 krba s melyet egy kis ügyelettel mi magunk is elő tudunk állítani.

A pezsgő következőleg készül:

100 liter jó almamustra veszünk 3 1/2 kgr. finom cukrot s abban feloldjuk. A helyiség hőmérsékének nem szabad 6-8°C-nál magasabbnak lenni.

Az erjedés befejeztével adunk hozzá 6 liter cognacot vagy recificált szeszt s 6 gramm narancsvirágot.

Dóltájban Gabrován voltunk. Végig mentünk az egész városban s csodálattal szemléltém óriási kiterjedését. A nép megállott az utcákon, élénk tolatkodott, bámult és kérdőzködött; mit mivelünk, mit keresünk mi a Balkánban!

A gabrovi nép fölötté virág kedvelő. Sehol sem láttam annyi virágot cserépbén, mint ott; az utcák, az erkélyek és mindenütt tele voltak virágokkal, mintha csak botanikust fogadni készülnének volna.

Gabrovát csakhamar otthagytuk s a hágóba indulunk vissza felé, most már éjszakai Sípka. Estig eljutottunk a főt említett Hauba s elhatároztuk, hogy ott a csatateren töltjük az éjszakát. A Hau mellett szép lugas épült, az uton pedig egy nagyszöböl, a babérlevelel cseresznyével díszített diadalkapu van emelve. A babérlevelek ugy a diadalkapun, valamint a lugason rozsdavörösek már ez első pillanatra azt gondoltam, hogy még az orosz-török háborúból valók; hogy talán itt vonult az orosz győztes hadsereg stb., de vezetőm csakhamar fölvilágosított róla, hogy Ferdinánd fejedelem tavaszi körútja alkalmából a Sípka hágón keresztül vonult Philipopolba s neki emelték a diadalkaput.

E diadalkaputól keletre az erdő felé temető van. Ott fekszenek az orosz elesettek. Az egész hágó tele van kösiremlékekkel, e temetőben egy néhány van, s sokan, igen sokan aluszszák abban örök álmukat. Az elesett tiszték nevei is föl vannak írva a kövekre, de sokan, nagyon sokan vannak!

Az elesett tízezer török nagy részét nem temették el s a Sípka hegy oldala tele van embercsontokkal, tele van bombadarabokkal, golyókkal.

Borzasztó csatát vihathatnak itt s az ember hajlandó azt hinni, hogy még csak pár évvel ezelőtti viték végező aborzasztó pusztítást.

Bámultam a törökök vitézségét és vakmerőségét, hogy a muszkát, kardcsapás nélkül elfoglalta a hágót. Később, miután magát abba befészkelte, döröli a hágó legmeredekebb oldaláról merte és képes volt megtámadni s onnan kiverni. Egy kereset mindamelllett az oroszok dicsőségét hirdeti a Sípka cauce tetején s e kereszt fölállításával elpusztították egy ritka növény, a Saxifraga controversa Ika termőhelyét. A török vérből azonban egy új növény fakadt, a hegy nyugoti lejtőjén termő Rhinanthus Wagneri Deg.

Lemenet közben bolgár tüzérrel találkoztunk, kik ágyukat szállították a hágón keresztül Gabrovába. 36 ökör húzott egy-egy ágyut s ezek is csak egy-egy pihenő után 4-5 percig vonszolták.

Augusztus 9-én Kaloprben voltunk már, a Magas-Balkán legérdekesebb vidékén. Azonnal embert fogadtunk s 10-én d. u. Janka idejében Svate Mariának, most Kalopr Monastirnak nevezett kolostorba rándultunk, honnan másnap a Balkán legbecesebb botanikai ritkaságait, legdrágább kincseit rejtő Akdere patak forrásvidékére nagyobb kirándulást teendünk.

A kolostorban (a körülményekhez képest) nagyszöböl fogadtak. Le is írom kedves olvasóim miben áll e fogadás, a milyen fogadásban a Rhodope hegységbe tett utam alkalmából gyakran részeseültem, de ez évi utam alkalmából első esetben. A pap (valamennyi többnyire igen sima modoru görög) rendkívül szívesen lát, tiszta kezét szorit s bevezeti az embert a klastrom valamelyik szobájába, hol az éjszakát is eltöltheti. A szolgálval hozat azután egy korsó vizet és egy nyers uborkát. Először maga iszik, közben tovább nyújtja s akár szomjas az ember akár

nem, kénytelen az esetleges állott meleg vízből nagyokat nyelni. A korsó nyálas száját nem szabad letörölni, azt is le kell öblíteni s az ember legfeljebb avval bosszulja meg magát, hogy még jobban benyálazva adja odább.

Akkor aztán hozzá kell látni az uborkához, melyet azalatt fölaprított s ha nagyon udvarias, meg is hámozott. Én nem szoktam nyers uborkával élni s alkalmas pillanatban a falatot a számból kivéve zsebembe tűntetem.

Erre aztán az ember természetesen nem marad adós, elibök találja az 5-6 napra s havasra szánt pálinkát s rövid idő múlva azt a sajnos tényállást kénytelen konstatálni, hogy a pálinka elfogyott s a havason ihatik aztán az ember — vizet!

Igy jártam akárhányszor, de ez évi utamon egyszer sem. Volt Pálinka bőven s a kedves papunkat berugattuk. Örültünk is ennek s a szent férfiú esztét vesztvén, olyan vacsorát készített, nekünk, a melyet Bulgáriába még nem ettem.

Bableves, vajban sült túró és tojás, hal méz stb... Olyan jól laktunk, hogy aludni sem tudtunk s telegomorra odaalmodtam magam az Akdere forrás vidékére, a Janka által említett barlanghoz, vizeséhez; csodáltam a sziklarepések, kiszögelések dugaszgád növényzetét; szedtem olyan különlegességeket, a melyenket földi botanikus talán csak a Marson gyűjthet s e kedves szép álmot csak a kedves papunknak köszönhetem, — illetőleg a jó pálinkánknak! — Beteljesedett-e álmom — azt csak a jövő alkalmal árulom el!

Wagner János.

Egy hónap múlva vizahólyaggal megde-
ritjük (egy hefoliterre 4 gramm) s midőn
a bor megfőszült, körülbelül 2 hét múlva
palaczkokba fejtjük, minden palaczkba dió,
nagyágu cukrot helyezve ledugaszoljuk
dróttal lekötözzük s hideg pinczébe lefek-
tetve tartogatjuk fogyasztásig.

Ezekből látható, hogy leginkább a hő-
mérsék szabályozása okoz némi nehézséget
s erre kell főképp figyelmünket fordítani.

Trencsénben a birtokosok pezsgőgyár-
tás céljából szövetkezetet akarnak létesíteni.
Ez legjobban kifizeti magát, mert ha csak
1 frtjával is fogják tudni a 7 decis palaczkot
értékesíteni, a tisztességes nyereség el
nem maradhat.

Fődolog természetesen, hogy minden
évben tudjanak bizonyos mennyiséget elő-
állítani, mert a fogyasztóközönséget maguk-
hoz kell szoktatni. Ez azonban Trencsénben
nem kivihető, mert ott temérdek gyümölcs
termelődik s alig van év, hogy ne lehetne
legalább 1—2 száz métermázsa almát vá-
sárlás útján is beszerezni.

A nagybányai gazdasági egyesület be-
is fogja a gépeket szerezni, hogy azok az
egész év folyamán tehát a nyári gyümölcs
feldolgozásához is közönség rendelkezésére
álljanak.

Bornemissza Zoltán.

Különfélek.

— *Athelycs.* Ehrlich Hermin börtor-
nyai postamesterő Stridóra, Boross Mária
stridói postamesterő Bortornyára helyez-
tetett át.

— *Összvetnyilvánítás.* Mint már több
éven át, úgy a folyó évben is a Csáktor-
nyai Takarékpénztár 30 frtot, a Muraközi
Takarékpénztár 40 frtot kegyes volt a
helybeli jótékonycélú négyületnek adomá-
nyozni Midőn a főnt nevezett összegeket
nyugtázom, erkölcsi kötelességemnek ismerem
a nyilvánosság előtt is a két intézet t. igazga-
tóságának és t. tagjainak együletűnk irá yában
tanusított meleg és rokonszenves jó indulatu
kért — a szegények nevében — legbensőbb
hála és köszönetemet kifejezni. Csáktornya,
1894. feb. 14. Bernyák Károlyné egylet,
elnök.

— *Szerencsétlenség* történhetett volna a
mult napokban a dráva sz.-mihályi vasuti
átjárónál. Egy egylovas jármű elé fogott
megbokrosodott ló sehogy sem akart kitérni
a közlő vonat elől, s csak a legutolsó pil-
lanatban tudta valahogy a tulajdonos meg-
fékezni lovát az ukki vonat kerekai előtt.
Csoda, hogy itt még nem történt baj!
Sz.-Rókus felől erősen lejt az út, a vasuti
vonal a téglagyár felől erősen kanyarodik,
az utról a temető miatt a Csáktornya
felől jövő vonat nem látható. Ezen az átjárón
jár keresztül a falu csordája, a temetkezési
menet, kíséret itt jár fel a temetőbe. Szóval
minden körülmény amellelt bizonyít, hogy
a sz.-mihályi átjáróhoz egy őrház, vagy
legalább is sorompó álltassék, mely ügy-
ben — amint értesültünk — folyamodást
fognak az érdekeltek benyújtani.

— *Hyilvános köszönet* A Csáktornyai
Takarékpénztár igazgatósága egyszász, a
Muraközi Takarékpénztár igazgatósága negy-
ven, Molnár Lajos ur, helybeli gőzmalom-
tulajdonos öt forintot volt szives kezeimhez
juttatni oly célból, hogy ez összegek a
kisdudóv-Intézet fentartására fordíttassanak.
A mikor ezek vételét elismerem, el nem
mulaszthatom, hogy addig is, míg a választ-

mány határozatából ennek megfelelőbb alak-
ban elég t lehetnénk, a tisztelt adakozóknak
e helyen is legforróbb köszönetet ne mond-
jak. Csáktornya, 1894. február 8-án. Ziegler
Kálmán óvodai elnök.

— *A szomszéd vendvidék* plébániái
„tőtsági kerület“ elnevezéssel képeznek
esperességi kerületet. A szombathelyi me-
gyés püspök most elrendelte, hogy a
„tőtsági kerület“ helyett ezentul „mura-
szombati esperességi kerület“ használtassék.

— *Csoda* A csáktornyai világítás, gőz-
fürdő és gőzmalom-vállalat csődbe jutott.
Tömeggondnoknak dr. Hajós Ferencz csák-
tornyai ügyvéd nevezetett ki. A kiegyezésre
kilátás van. Városunk e őhaladása érdekében
vajha szerencsésen bonyolították le ez
az ügy!

— *Hyilvános köszönet* A „Csáktornyai
Tarékpénztár“ t. igazgatósága folyó hó 6-án
a „Muraközi Takarékpénztár“ t. igazgatósága
pedig folyó hó 8-án volt szives a helybeli
közszégi elemi népiskola könyvtárának 10—10
adományozni. Fogadják a fenit intézetek
m. t. igazgatóságai és tagjai e helyen is
beccses adományukért a népiskola tanító-
testületének leghálásabb köszönetét. Csák-
tornyan, 1894 február 16 Jeney Gusztáv
ig- tanító

— *A „Csáktornyai Tornász Egyesület“*
működését újra megkezdette; legutóbbi ér-
tekezletén elhatározta, hogy a tornázással
együl tesen a vivást is gyakorolni fogja.
Ezen határozat alapján Bölcs Sándor szol-
gabíró ur az egyesületnek két vivókartot
ajándékozott, miért az értekezlet jegyző
könyvi köszönetet szavazott. Ugyancsak
köszönettel vette tudomásul az értekezlet
dr. Hajós Ferencz ügyvéd urnak azon szives
ajánlatát, hogy a viváshoz szükséges egyéb
eszközöket használatra az egyesületnek ren-
delkezésére bocsátja. A tornázás vezetésére
Gaul Imre rajztanár, h. tornatanár kéretett
fel. A tornaórák egyelőre hetenként kétszer:
hétfőn és csütörtökön délután 6—7 órakor
tartatnak. A tisztviselők a régiek maradtak,
ezen kívül pedig öttagu intéző bizottság
szerveztetett, melynek tagjai Wollák Rezső
ügyvéd ur, mint elnökkel az élén: Strachia
Károly, dr. Wolf Béla, dr. Hajós Ferencz
és Beér Ferencz urak.

— *Magyar hírek.* Zala-Egerszeg 50000
a főgimnázium céljaira 40.000 frtot, 5000
frt évi segélyt s ingyen telket szavazott
meg. — A keszthely-vidéki új tkptár elnöke
Mandl Pál, alelnöke Reisch Venczel, titkára
Nagy Zsigmond lett, továbbá megalakították
az igazgatóságot 20 s a felügyelő bizottsá-
got 4 taggal. — A sümegi népbank 1893.
évi vagyona 297,355 frt, nyeresége 5,079
frt, részvényétőkéje 40,000 frt, tartaléka-
ja 10,500 frt volt. — A nagy kanissai ipar-
testület tisztújító közgyűlésén elnök lett
Samu József, alelnökök Krausz Ferdinánd
és Halvax Frigyes — A Balaton jege a
meleg időjárás folytán megriant. — Stern
Farkas kis őrsi szőlőbirtokost, az antwerpeni
nemzetközi borkiállításán boraiért az I. oszt.
negy aranyéremmel és díszoklevéllel tü-
nítették ki.

— *Új kalapok alumíniumból.* Egy fran-
czia feltaláló e találmánnyal lelőtte ezen
új iparág madarát. Mint Bergl Sándor
szabadalmi irodája Budapesten jelenti, az
erre vonatkozó szabadalombejelentés tényleg
bennfoglaltatik a legújabb szabadalmi laj-
stromban. Hölgyeinknek tehát nem kell a
jövő tavaszi kalap divat miatt aggódniok,
mert a dísz és divatárkereskedőknek —
vagy tulajdonképen a műlakatosoknak e
szerencsés találmánya a legtágasabb téri
nyitotta meg a fantazia, izlés és kereset
dolgában. Valóban minő terjedelmes, széles

magas vagy mindkét terjedelemben, mily
jelentékeny műremekeket lehet alkotni e
könnyű anyagból, melyek a divatból kiesvén
az ódon „aluminium“-ba vándorolnak, hogy
a legközelebbi sáisonban az'án ismét új
alakban és szépségben jelenjenek meg! A
párisi divatlapok remélhetőleg nem sokáig
váratnak magukra a faconjavaslatok meg-
tételével, egy kis alumínium Eiffel-torony
mindenesetre csinos érdekes fejlődés lenne.

— *Az első nő,* aki az elektrotechnikát
tanulta, Lamme Berta k. a Springfieldben
(Ohio) legközelebb a Westing- House Co.
pittsburghi cégnél kapott alkalmazást. Ta-
nulmányait az ohisi egyetemen végezte, és
ott elektromérnöki képesítést nyert.

— *Gazdasági és kertészeti díszmű.* Való-
ban joggal nevezhető ennek a Mauthner
Ödön budapesti magkereskedő ez idei főár-
jegyzőke, a melyet gondos és kitünően
tájékozható szerkesztésű szövege mellett a
számos fekete ábrákat nem is tekintve
ragyogó színnyomatu 90 műlap díszit.
Mauthner a mult nyáron Amerikában járt
és az ottani növénytermelő körök nagy
haladottságot tanusító munkáját tanulmá-
nyozva, rájött, hogy mennyire czélszerű
lesz hazánkban is természet hű színekben
mutatni be a közönségnek a terményeket.
Ezen káprázatos csinnal kiállított tájékoztató
mű a növények ismerete tekintetében nagy
átalakulásokat van hivatva e őidézni. Ha
szép növényt ismertünk látásból, beszerezni
őhajtottuk volna, de nevét esetlegesen nem
tudtuk. A Mauthner árjegyzőke alapján
azonban a természet hű színezés nyomán
ráismerünk és nevét, leírását, sőt számtalan-
nak tenyésztési módját is megtanulják e
díszműből. Mauthner 184 oldalú katalógusa
természetesen csak azoknak, kik rendeléseik-
kel megtisztelni őhajtják a czeget, kívánatra
ingyen és bérmetve megküldetik.

— *A Szabad Szó* képes politikai napilap
legújabb kedvezményei. A „Szabad Szó“
melyről talán már főszólegesen szólni, hogy
a legjobb és legolcsóbb magyar napilap,
hetenkint „Koszoru“ címmel egy rend-
kívül gazdag és előkelő tartalmu, ké-
pekkel díszített szép irodalmi hetilapot ad
mellékletül. Továbbá „Kalapács“ címmel
maró és csipős élektől duzzadó élelappot,
mely hetenkint talányt is közöl és a meg-
fejtők között 52 Józsvi sorajegyvet és 52
szépirodalmi könyvet sorsol ki. Ezenkívül
még a következő páratlan kedvezményekben
részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők, a
kik a „Szabad Szó“ ra egész 1894 éven
keresztül előfizetnek oly módon, hogy az
előfizetési összeget negyedévenként küldik
be, megkapják 1. A „Magyar Történelmi
Album“ nak már megjelent kötetét nyoin-
ban, a mint az első évnegyedi előfizetést
beküldik. 2. A pünkösdkor megjelenő „Irók
és művészek Albuma“ és „Közigazgatási
Album“ közül azt, a melyet maguk válasz-
tanak. 3. A „Magyar Történelmi Album“ -nak
karácsonykor megjelenő 2 ik kötetét. 4. A
„Szabad Szó“ 1895. évre szóló karácsonykor
megjelenő nagy képes naptárát. Előfizetési
ár: egész évre Budapesten 10 frt, vidéken
12 frt, félévre Budapesten 5 frt, vidéken 6
frt, negyed évre Budapesten 2 50 frt vidéken
3 frt. A előfizetési pénzek a „Szabad Szó“
kiadóhivatalához (Teréz körút 41 szám alá)
küldendők. Jegyzet: Nem előfizetőknek a
díszes kötetű 50 pompás szines képet tar-
talmazó Magyar Történelmi Albumok egyes.
150 oldalra terjedő köteteit kötetenkint 2
frt bolti árért megküldjük.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

Urednikom može se svaki dan govoriti od 11 i 12 v. — Sve pošiljke tiskane se zadržavaju u rukavi, naj se pošiljaju na ime urednika Josipa urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajliara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjedan jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva C. „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Gospodarstvo.

Nekaj o leženju jajec pri kokoših.

Jajčanjek pri kokoših je sastavljen iz malih stanica, kojih ima 600 do 800. Vse te stanice mogu se podpuno razviti, ali se nemoreju povnožavati niti obnoviti, zato more kokoš samo toliko jajec iznesti, koliko ima razvijenih stanica vu jajčanjaku. — Glavna je anda stvar, da kokoš ta jajca čim prvlje znese, ar tim se prispara ne samo hrana, poklam kam se kokoš tak dugo nehrani, a kokoš je od vekše vréd nosi zaradi mesa, ako je mlajša nego ako li je stara, kada prestane nesti. Ako kokoš n. pr. nese vsako ljeto 100 jajec onda bi morala nesti 6 do 8 ljet, da bi mogla iznesti vsa jajca iz razvijanih stanica jajčanjake, ako pak kokoš iznese vsako ljeto 150 jajec, onda more ona 600 do 800 jajec iznesti već za 4 do 5 ljet, anda za tri ljeta prvlje, ter se mora 3 ljeta menje hraniti, da iznesu istu vnožinu jajec

Nesenje jajec ovisno je vu prvom redu od vrsti (fele) kokoši, ar nekoje fele rajši nesu nego li druge. Pospješiti se pak more nešenje jajec sa dobrom, redovitom hranom i to je upravo ona glavna stvar, na koju se mora pri povanju kokoši osobito paziti. Prije vsega mora se hrana davati kokošim

redovito, niti previše niti premalo i navék vu pravo vréme.

Ako nije prilike, da bi kokoši mogle po vrtih i senokošah hodati ter izkati črve, kukce, male puže, ličinke, onda jim se more davati nekaj mesa. Zato su najbolša pluća i jetra od goveda koja se skuhaju osole i oprpre. Dobro je i kuhano meso teličah, janjeta ili ovca. Meso od betežne živine nesme se davati. Kad se mesom hrani, mora se fino razrezati, ter je dobra pomješati s posejama, semljetim ječmenom, s kuruzom ili pšenicom. Vrlo dobra hrana za kokoši je ječmen kuhal, piti. Vu zimi dobra je hrana i zrnje od koprivah i posušene koprive, dakak da jim i zrnje nesme faliti. Suhu žir i semljati, ter pomješati sa posejama, daje takaj dobru hranu za kokoši.

Jake hrane vrlo su hasnovite, dapače neobhodno potrebno za kokoši vu zimi, da dobiu više topline, i da tim više neseju (ležu). Da kokoši vu zimi malo jajec neseju razlog je taj, da se kokoši drže odviše na mrzлом, i da se prék zime slabo hrane. Vu zimi treba kokoši držati na toplom mjestu, ako nejma zato pripravnih kokoši njakah, nek se kokošinjak napravi vu staji gde ima za to prestora. Vu zimi, treba da kako i čim više jajec zneseju, jer budu dale dvojvrstno vekšu hasen, nego li vu ljetu, kad su jajca saleša.

Iz Austro-Magjarskog orsaga počela

su se pred 30 ljetmi jajca izvažati, ter se ih je prvih ljetah jako malo izvozilo, tak da je još ljeta 1873. bil celi izvoz jajec 97 147 meter centov vu vrédnosti od 1.912.000 for. Od onda bil je izvoz od ljetah vekši, ter se je ljeta 1880 zvoz lo jajec već do 5 milijuna forinti vrédnosti. Od ovoga ljeta povekšal se je izvoz, tak da je vu zadnjih 5 ljetah bil dva i tri put vekši nego li prvje. Izvor jajec vu zadnjih 5 ljetah iz Austro-Magjarske pokazuju na sljedeci broji:

Ljeta 1886. izvezlo se je 453.727 mtc. jajec vu vrédnosti od 843 173 for. (Ljeta 1887. izvelo se je 455.042 mtc. jajec vu vrédnosti od 10.464.244 for. Ljeta 1888. izvezlo so je 483.229 mtc jajec vu vrédnosti od 12.080.725 for. Ljeta 1889. izvezlo se je 556.964 mtc jajec vu vrédnosti od 14.481.064 for. Ljeta 1890. izvezlo se je 609.290 mtc. jajec vu vrédnosti od 16.146.185 for.

Najvekši izvoz je bil iz Magjarske i Horvatske. — Nisu li ti broji dovoljni dokaz, koliko vrédnost ima za našu zemlju peradarstvo, i kak je potrebno, da se kokoši bolje hrane i njeguju, da dadu čim više jajec i tim napraviju veliki prihod.

Nekaj o jajcu.

Vsaki dobro zna, da jajca ima lupinu pod njom kožicu kakti menicu, a vu njoj

ZABAVA.

Raztrešenost Bende.

I.

Benda je bil glasoviti mušikaš, te je bil u službi hercega saxonsko-gothanskog kakti dvorski kapelmeister.

Jednoč je na poziv svojih prijateljah putoval iz Weimara, gde je stalno stanoval sa svojim ženom, u Gothu. Kad je došel na putu u Erfurt, pohodil je nekoje svoje prijatelje, a žena njegova je opet pohodila nekoje svoje prijateljice i pri tom pohadjanju su se razdružili, — on je otisil po ovih ulicah a ona po onih. Kad je svoj posel obavil, sedne se u kola i odpela se sam dalje te dojde u Gothu.

Jedan njegov prijatelj, kojega je tu prvoga pohodil, razveselil se je kruto, da ga zdravog i veselog vidi te ga zajedno zapita, zakaj nije i svoju ženu sobom dopeljaj.

Benda se sad stoprv demisli, da si je ženu na putu u Erfurtu zaboravil, odmah da rapreči i odpelja se po nju.

II.

Jednoč je pohodil svojega prijatelja Rusta u Dessavi, koj je baš iz Italije sputovanja domov došel. Pod obedom je Rust metnul na stol izvrstno vino, koje se je Bendi osobito dopalo, te ga zapita: odkud ima to vino? — „Iz Stottina“. Odgovori Rust.

Poslie obeda isli su se obodva zajedno šetat, te je pod šetnjum Rust svojemu prijatelju povedal razne znamenitosti iz svojega putovanja po Italiji. Ta pripovest je skoro celu uru trpela. Benda je iza toga viemena s prati po žepih od kaputa bubujal, te kad je Rust u svojoj pripovesti rekel: „Zatim sem došel u Stettin.“ Tu je Benda, koj od ciele pripovesti nikaj čul nije, opet došel k sebi i onak raztrešen rekel: „Vrlo liepo i vrlo vino! — Dakle je to vino iz Stettina?“

III.

Benda je dugo viemena stanoval u jednoj kući, ali jednoč, Bog zna iz kojega zroka, je premenil stan i odišel drugam stanovat. Kad je jedan krat na večer vez zamišljen išel, domov, obrne zadubljen u svoj prveši stan, i jer je soba bila slučajno odprta stupi nutar, vužge sroču te si leže u postelj.

Taki zatim dojde i stanar iste sobe domov, te se nije mogel zadosta začuditi, kad je nekoga stranjskoga u svojoj postelji našel.

Benda se prebudi i pričme stanara špotati, da ga je zbudil, te ga tera van iz hize.

Ov opet se srdi, da mu je stranjski, bez njegov znanja došel u sobu i tak nastane glasno pravdanje. Gospodar kuće šuje larmu i dojde gledat, tko se to svadi, te kad čuje ciele stvar pričme se iz svega grla smejeti. On sad Bendi dopove, da više nestanuje ovde, te ga odpelja domov.

IV.

Jednoč ja hercegica saxonsko-gothanska kupila novi klavir, te pozove svojega kapelmeistra Bendu, da ga proba. Kad je nekoliko lminutah igral, skoči naglo iz stolca od klavira stane u jedan kut sobe.

„Kaj delaju moj dragi gospon Benda?“ Zapita ga hercegica.

„Milostivna hercegica, — ogovori on — „ja bi rad čul, kakvoga glasa taj klavir iz daleka ima.“

belanjek i zučanjek. Koica se sastoji od dve mrenice, pak je dosta žilava; belanjek je skorom od čistoga bjelanca, doim je vu zučanjku veksi del žute masti. — Na tupom kraju jajca poseban je prestor za zrak između mrenica ljuske. Vu tom zraku vno go je više kisika, nego vu običnom vanjskom, pak je potreben za dihanje razvijajućeg se piceka. Zvun toga je lupina vsa šupljikasta, a črez te sitne šupljnice ulazi zrak vu nju, čim se nekaj vlage izsuši. Kokošina jajca pravilno su s jednog kraja nekaj špičasta (šiljata), a s drugog holje tupa, prem se najde jajec, koje ne maju lupine, već samo neku belu mehku ljusku poput kakove mrenice. Kokoš, ko a takova jajca nese, ili je betežna ili prede-bela. Takovim treba podati nekaj takvoga kaj lupina dela. Zučanjek je takaj zavdet s nekakom tenkom mrenicom; zvun toga je spojen s beljanjkom sa dvé oavčice, kojim za vréme razvijanja piceka prihadjja belanjek k zučanjku. Vu zučanjku je zvun toga pravi zametek piceku, ter mu je on i prvotna prava hrana. Ima i jajec sa dva zučanjka, ter se iz njih, kad se nasade, izvaljuju nakaze — dvojki. Takova su jajca neobično velika i nekaj sdepasta. — Nevalja ih nasadjivati. Napokon se je opazilo i to, da se izvaljuju iz bolje špičas tih jajec sami kokoti (pévcí), a iz bolje okruglih s veksinom same piš-enke.

Vsa jajca su podpuno razvita, kaj ih kokoši iznesu, makar i nije kokota med njimi. Vu tih nema zametka, iz kojeg bi se moglo pišće razvijati. Ta jajca su dobra za vsaku porabu, samo nisu za nasad.

KAJ JE NOVOGA?

Kraljica Jalzabetta.

Odlazek Njezinog Veličanstva kraljice Jalzabete s Madeire, gde boravi od 23. decembra, bil je ustanovljen za 31. januara, — no čini se, da se je moral opet na neko vréme odgoditi, pokedob još nisu na jahti

(damšifu) „Greif“ izpeljani vsi potrebni popravki Na povračku imala bi se jahta teknuti Lisabona, Cadixa, Valencie, Barcelone, Nizze — i za tim poiti do Krfa, gde bude kraljica kratko viš ne boravila. Sredinom meseca aprila otekuje se povraček kraljice vu Beč. Iz Funchala, glavnog grada otoka Madeire pišu 28. januara: Carica kraljica Jalzabeta boravi već pet tjednov ovdi, ter je vu pratnji svoje dvorske gospodje grofice Mikeš, svog učitelja grčkog jezika i jednog urođenika kao vodje poduzela vnogobrojne izlete po otoku. Uztrajnost kraljičina, izvan redna je, ar se ona gusto krat i po 7 do 9 vur na den penje po vrlo strmih stezah i putevih Madeire. Po tom se mora i suditi, da je kraljičino zdravlje povoljno. Vičkrat nahadjja se kraljica vu okolici glavnog grada nalazeće se vile, da onde vidi bujnu cvétnu vegetaciju ter ostaje po više vur vu vrtovih. Vsi stanovniki hvale njezinu dobrotu i prijaznost. Nezdavanja je kraljica išla javnim pavkom (promenadom), gde je upravo igrala portugizka soldačka banda. Čim ju je kapelnik opazil, dal je igrati autrijansku pučku himnu. Vsi pohodniki vrta s velepočitanjem su pozdravljali kraljicu. Častnici (oficiri) jahte „Greif“ ovde su vrlo poštovani, ter se njim vu čast priređilo v š plesov, obćdah i izletah.

Denes nam javlja telegraf iz Gibraltara, da je kraljica včera vu polnoči vu najboljšem zdravju na jahti „Greif“ stigla tamo. Vu Gibraltaru ostala bude kraljica osom dni, zatim bu pohodila Granadi i Španjolske luke. Kraljica je ostavila Funchal 31. januara ter ju najpre oplovila čelu Madeiru ter i sa severne obale pohodila nekoje predele na otoku. Ovaj je put trajal tri dana.

Petdeset-godišnji jubileum vladanja cesara i kralja.

Akoprem nas još 5 ljet deli od onog dana, kada se bude navršilo 50 ljet srećnoga vladanja cesara i kralja Ferencz Jožefa, po eli su se vu Beču razni krugóvi dogovarjati, kak da se kaj dostojneše i veličajneše proslavi onaj znameniti dan. Ima već više

projekata za ovu proslavu, pak bude za stalno odebrani najshodneši. Medtimčoga se je ustrojil odbor, koji namjerava, da vu kojoj bi se od 1. augusta do 31. decembra 1898. priredila obća austrijanska jubilarna izložba. Odbor je pred nekolikimi dani imal prvu sjednicu. Odbor su zasjali grofi Harrach Wilczek i Kynsky. — Palača ostala bi i na dalje vu izložbene svrhe uzdržana, a mogla bi se upotrebiti vu drugo vréme za koncerte i svetčanosti. Gradjevni stroški preračunani su na 10 milijuna forinti, a penezi bi se priškubeli dionicami na 10, 100, 500 i 1000 kruuah, koje bi se s 3% ukamatile i tečajem 90 gđinah odplatile.

Papinski konzistorij.

Još tečajem ovoga meseca držal bude papa konzistorij, vu kom bude imenoval, kak se veli, šest kardinalah, četiri Talijana, da osegura Talijanom većinu vu sv. saboru, i dva stranjska prelat, biskupa Ferrando vu Antunu i austrijanskog jezuitu Steinhubera.

Velika kradja kod grofa Hunyádi.

Vu palači vrhovnog dvorskog ceremonijara, grofa Hunyádi Kalmana, vu Beču, odkrili su veliku kradju. Njegov osobni dvorjanik Kührer Antun, koji je imel pazku nad sreberninom, okral je svoga gospodara za više od 80.000 forinti. On je najpre malo po malo založil veksi del familjske srebernine vu razne zavode ter i priznačín. Velj. da ga je na to nagnala nevolja, ar je moral zderžavati ženu i devetero deće. Pri njem su našli vnožinu založnih ceduljah ter su već i znamenit del založene srebernice izkupili, ali je jeden del izgubljen, poklam kam je on i cedulje opet založil i pokedob su vno go stvari već prepale. Kührer je za sreberninu, koju su do včeda mogli izkupiti, dobil samo 200 forinti. Grof Hunyádi izjavil je, da se nepridružuje proganjanju svog sluga i da nepotrebuje odštetu. Krada je odkrita sluđajno. Grofov sin, oberlajtjuant Hunyádi Károly, koj se bude na skorom oženil s

V.

Benda je svoju gospu neizmerno ljubil, te je bil skoro zdvojen, kad mu je umrla. Baš kad je na skolkah mrtva ležala, dojde mu na pamet, da mora još compositiu jedne cirkvene popevke dovršiti, koju je pred nekolikio danah bil započel, te otide u drugu sobu, gde je navadno pisal.

U tom, dok je on pisa i compositiu dokančal, dojde dekla u sobu, e ga zamoli novce, da kupi vino za one, koji budu mrtveca nosili.

Benda se zdere na nju i odgovori: „Ti znaš, da te stvari na mo nespadsju — idi k-ženi nek ti ona novce da“. — Tak je bil raztrešen, da je zaboravil, da mu žena na skolkah mrtva leži.

Pruski kralj Friedrich veliki.

I.

U raznovrstne, duge i kratke tabore zapletena Pruska pričela je nekoje vréme zlo stati i kraljevski tronuš sa celom državom se je pričel zibati tak, da su već nekoji, a med njimi i sam kralj Friedrich veliki propast kraljevstva za stalno držali. Naj lepše

se to iz sljedeće pripovesti videti more, a jer je izgovorena kraljeva rieč u njoj šalna i duhovita, hoću ju ovde pripovedati:

Nekoliko danah prije bitke pri Rossbachu (1757) baš u ono vréme, kad su pruske državne stvari najgorše stale, stal je Friedrich veliki, taj zmožen kralj, sa svojim vojskum u jednom močvarnom predalu zemlje, gde je kak i ostali soldatih, na slami nu podu zemlje spal a za hranu skupa zujimi prostoga profunta jel. Kad si je legel na slamu, zakurili su njegovi grenadiri okolo njega ogenj, da mu nebu zima, jer noći su hladne bile.

Na jedan krat, kad je najlepše spal, zbudi ga jeden njegovih grenadirah imenom Spencer, ter mu pokaže na jednu patrolu, koja je niekog njegovog grenadira svezanoga vodila z-ričćni: „Friedrich“! (Grenadiri njegovog garde su mu slobodno „Ti“ govorili) „Gledj tamo, opet Ti jednoga od Tvojih grenadirah vode, koj je desertiral.“

Kralj se na svojem ležiću osovi i čeka. Patrola dopelja izbilja pred kralja soldata, koj je bil desertiral.

„Zakaj si ti pobegel i svojega kralja ostavil“? Zapita ga kralj oštrim glasom.

Je, stobom stoji zlo, pak sam hotel

negde drugde moju sreću probati“ i odgovori grenadir.

„Ti prav imaš“, dokonča sad kralj — „ali znaš kaj, ti još ovoga tabora skup znaš vsemi delaj, ter me do konca istoga naj ustaviti, ako po dokončku istoga onda nebu bolje, tak ti sad ovde istinski obeđujem da ću onda skup stobum i ja sam pobeci.“

II.

Pri Friedrichu velikom bil je jednoč nekoj človek, koj je u govoru beklal, u audienciji, i kajti je tak strašno beklal, da ga kralj skoro nije mogel razmeti, zapita ga: „Jeli vi beklate i onda kad popevate“?

„Ne—ne—nebek—nebeklam onda“ odgovori ov.

„Tak anda mi spopevajte ono, kaj mi hoćete povedati“, dokonča kralj.

III.

Jednoč je nekoj mladi dvorjanik Friedericha velikoga u predačblju kraljeve spavalnice na stolcu sedčć čvrsto zaspal. Kralj izide slučajno iz svoje sobe i vidi dvorjanika, gde spi i hrče na stolcu, kak da bfil u postelji. On mu se približi i vidi gde mu nekakov

groficom Nádašdy, došel bude sa svojom zaručnicom u Beč, pak je stoga bil u grofovskoj palači izdan nalog, da se pripravi srebernina za sjajen. obed. Rezultat je bil dakak vrlo nepovoljen.

Društvo patvoriteljah penez.

Vu Amsterdamu zatvorili su 5. februara društvo od 15 person, koje se je bavilo delanjem folišnih stranjskih penez. Našli su tri velike ladice holandskih nota po 300 for., kaj iznos 2 milij na forinti. Glavni krivec je nekakov njemački risar Oskar Krause, koji je priznal, da je već za više od 100.000 for. folišnih banjkah razpačeno Zločinci imali su podpuno vredjenu fabriku.

Nadvojvoda Otto.

Nadvojvoda Otto, koji vezda putuje po Egiptu, pohodil je 29. januara kediva u njegovoj palači Abdinu, a kediv, je povinul pohod nadvojvodi u „Hotelu Shepherdu“.

† Kardinal Luigi Serafini.

Vu Rimu je umrl 2. februara kardinalbiskup sabinski Luigi Serafini, rodjen 7. januara 1808. u Magliano, kardinal je od 12. marta ljeta 1877. Za šestnajstogodišnjeg pontifikata Leona XIII. Serafini je 94. preminul kardinal, dočim su u istom razdoblju imenovani 92. Vezda 61. živi kardinali, medju njimi 9 od Pia IX., a svi ostali od Leona XIII. Po narodnosti 32 su Talijani, a ostali pripadaju drugim narodnostim. Po dobi najstareši je kardinal-djakon Martel, koji navršuje ovih dana 88 ljetah a najmlajši Rende, koj je stopram 47 ljet star. Po imenovanju opet je najstareši Martel, koji nosi grimiz od 15. marta 1858., — a najmlajši mletački kardinal-patriarka Sarto, od 12. junuša 1893.

Kanonizacija djevice orleanske.

Prešestno subotu, sastale se je u Rimu kongregacija za obrede po predsjedničvom kardinala vihara Parochis, ter je jednoglasno zaključila u nazočnosti od 12 kardinalah, da se djevica orleanska kanonizira t. j. preglasi blaženom. Papa je ov zaključak potvrdil.

papir iz žepa vun luče; ovoga potegne kralj spavajućemu iz žepa te ga pročita, — bil je najme list dvorjanikove matere, koja se snu zahvaljuje za poslane peneze, te na koncu veli u listu, da će mu Bog njegovu detinsku ljubav naplatiti.

Kralj vzeme iz svog žepa svoju peneznicu s-cekini te skup sa pročitanem listom pusti stih spavajućemu a žep, zatim otide u svoju sobu i prične halabučiti, zvoniti i zvati.

Dvorjanik se iz sna u toj halabuki zleca i onak zaspan nahrupi u kraljevu sobu.

„Valjda na vuhih sediš ili mozbit spiš da nečuješ, kak te već fertal vure zovem“, zdere se kralj na njega. Dvorjanik u prvom hipu neznajući kaj bi odgovoril i kak bi se spričal, prične nekaj nerazumljivo mucati i onak u atiski mu ruka sama od sebe kakti posegne u žep, gde nekaj kmeškoga popipa.

Perzijski sah dojde u Evropu.

Perzijski sah Nasredin zaključil je, da i ovo ljeto pohodi Evropa. Vu Rusiju bu došel prve polovice meseca junuša. Sah bude sa sobom dopeljal i svog dragog sina Masul-Mirzu Zir-El-Sultana, kojega bu predstavil evropskim vladarom, a istodobno bude njegovoga sina ljubimca perzijskog naroda, Muzafet-Erdina preglasil nasljednikom tronuša.

Blede prez glave

Iz Mletakah pišuju bečkim novinam: Duskora videli budete u Beču čuden prirodni pojav, bitje prez glave, koje spada u felu siameskih dvojkah, ter ovde izazivlje najveću senzaciju u doktorskih krugovih. Vezda se ovdi pokazuje 9 ljet star dečec. Glavami Libra, ljepo, blede i spametno dečete, komu iz donjeg tela visi drugi, podpuno raziti dečak, ali mu fali jedino glava.

Mati dečakova je rodome iz Romagne, njegov otec vodil je vsake fele pripitomljene živine po svetu. Toj Bartolomea Libra imel je brata, koj je imal samo ljevu nogu, ali je žnjom znal pisati, pušiti i obavljati vsake fele posle. Pod desnom pazduhom imel je pod kožom posve razvijenu ruku i. t. d., jednom rečjum bil je nakaza, ali se je za peneze pokazoval, pak mu je dobro bilo. Bartolomeo putoval je sa svojom ženom po svetu i imel je više djece.

Putem iz Smirne u Cagliari rodila mu je žena na damišu maloga Giovannia, koga drugač zoveju Micca. Žujim su putovali u Braziliju, Argentinu i bog zna kud. Miccin dvojka-brat, koji je u njega skup zrasel, ali nema glave, obavlja jeden del funkcijah samostalno, a prva se je i sam kretal (gibal), ali se vezda podvrgava u volji bratovoj. Vsaki dodir ovoga bitja čuti Giovanni osjetljivije, nego li da bi se njega gdo tekuil.

Dobre žepne i stene vure za fal čone moći dobiti pri Pollak Bernatu vurar u Čakovcu (Pijac, Sparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravak za fal-čone.

Dvorjanik neznajući kaj je, potegne tu stvar iz žepa te vidi, da je kraljeva novčarka s-cekini. Misli, da mu ju je koj drugi dvorjanik u žep podmetnul, da ga stim u sumnju metne kakti tata, prebledi kak stena te se počme plakati.

„Kaj ti je?“ Zapita ga kralj.

„Netko me boče pred Nihovim Veličanstvom kakti tata očrni“, odgovori dvorjanik — „ja neznam kak je Njihovoga Veličanstva novčarka s-cekini u moj žep došla“ — i stim se hiti pred kraljem na koljena.

„Moj dragi prijatelj!“ batrivel ga je sada kralj — „sreća dojde više krat u snu; pošli ove novce svojoj staroj materi, pozdravi ju od moje strane, te joj reči, da bum se ja već i na dalje skrbel za nju i za te — ti pospanec“.

Em. Kollay.

Nekaj za kratak čas.

Odmjerena žalost.

On: „Kak još dugo hudete još u žalosti, milostivna gospa?“

Ona: „Dok si — najdem zaručnika.“

Dober prigovor.

Žena: „Ali, tovaru, im si ti zevsema pijan!“

Tovaruš: „I ti bi bila, da si tuliko popila, kuliko ja.“

Dešinska čud.

Luzjika: Zakaj se plačeš draga teca?

Teca: Dala sam si zub izpuknuti, pak me to vezda boli.

Luzjika: Aj kak si ti čutljiva, draga teca, moja si mama vsaki večer izvadi vse zube pak niti nepisne.

Nevugodno pitanje.

Mlada gospa (primajuć novu dekl): Kak sem već rekla, za kuhanje, prestiranje pranje i spodobne stvari, ja se nebrinem. Tu se zevsema zanašam na vas. Ja nisam nigdar doma, zvun kad je gotovo jelo ili kada me gdo pohodi. Još se niste očitovali jeli hočete pri meni služiti, — ili željite još kaj zapitati.

Dekla: Samo jedno pitanje.

Gospa: Anda.

Dekla: Za kojega vas je vraga onda milostivni gospodin ženil, kad nikaj ne delate!

Strahoviti kompliment.

Služatelj medicine: Kada gledam vaše ljepo telo, frajlica, onda si navěk premisljavam, kakvo bi to veselje bilo vas sekirati.

Priredil:

Glád Ferencz

LOTERIJA

Grac 10-ga februara 1894

56 79 78 29 47

Cena žitka. — Gabona arak

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	50
Rozs	Hrč	5	20
Kukoricza 6	Kuruza stari	4	60
uj	novi		
Arpa	Ječmen	6	—
Fehér zab	Grah beli	5	—
Sárga	zuti	4	—
Vegyes	změšan	4	—

Pri »The Gresham» zvanom londonskom društvo (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacionaru), je moći životu osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu veku ili menjšu svotu i to pleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil ist osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ma svoje glavno upravništvo vu Budapeštu

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napazaka	g	h	Gyors-pósta- és vegye.vonat
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	"
	Éjjel	10	07	postav
Pragerhof felé	Reggel	6	22	"
	Délután	4	15	"
	Éjjel	1	17	gyorsv
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
Varazsdig	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
Egerszeg felé:	Reggel	5	05	"
	Délután	4	30	"
Erköntök				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	"
	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	"
	Délben	11	29	postav.
	Éjjel	9	55	"
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délelőtt	11	17	"
	Délután	8	59	"
Egerszeg felől	Este	9	30	"
	Délelőtt	9	30	"
	Este	9	40	"

NYILTÉR*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle dispozió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvar szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájc zba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

Házeladás.

Csáktornyán a perlaki-utca 280. szám alatt levő

háza

szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonos

971 3-4 Schlesinger Mórnál,

Köszvény és osziban szenvedőknek szennel a legtöbb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt diosérőleg ismeretese vált Tinct. Capsici comp. ajánlólag legyen emlékeztetbe hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszerárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerára „az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

PSEPHOFER J. féle
gyógyszertár
BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.
„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook, ezeltől Általános labdacsook neve alatt; es utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi szerrel ajánlataknak és ajánlataknak minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértülmások aranyér, bél-tétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkór, idegesség, szárazos fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsökélyebb fájdalmakat sem okozhatják, s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, még vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 3-án,
Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szív és küldjön nekem lemet 15 takereszt az Ön föllélmhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hra-che, Flóduik mellett, 1887. szept. hó 12-án,
Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezem közé kerültek, melyeknek hatását esemmel megírom: En gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten Áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
Knifca Teréz.

Bécs-Újhely, 1887. nov. 9-án.
Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok esemmel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak Állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.
Legjobb tisztelettel Weinszettel Josefa.

Eichengraberamt, Góhl mellett, 1889. márcz. 27-én.
Tekintetes Úr!

Alfúrtott lemettel kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsook értéke fellett és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmeglehetőbb fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéses-rintii használására Önt esemmel felhatalmazom
Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8-án.
T. Úr!

Felkérém, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomor. bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J. féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. közzittettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmatik, 1 frt 05 krba körül; bérmentelen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt; 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba körül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánzóztatnak; ennek következtében keretik esakm

Pserhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelmel ér csakm azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használ. utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykénőcs, gyors és biztos szer minden köszvényes és osziban bajok. u. m: gorincz agy-bántalom, tagzaggatás ischias, migraine ideges fogfájás, főtájás, fulazaggatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J. féle Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnek elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Készenel tanárától. Útés és száras által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacs, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tévely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Nagybalzsam Pserhofer J. féle. Sok év óta a fagyos tagokra minden idült sebre, mint leglajtosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismeretű kitűnő házi szer hurut, rekedtség, gyorsos köhögés stb. ellen, 1 üvegecske ára 50 krajc. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajcsár.

Élet-esszenczia (prágai csöppök), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindenféle altesti bajok ellen kitűnő házi szer. 1 üvegecske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A. W. féle. Kitűnő házi szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. főtájás, szédülés, gyomorgörös, gyomrhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajcsár.

Por a lábizzadás ellen. Ez a por megiszadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, ópen tartja a lábellel és miőt ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Go'ya-balzsam, kitűnő szergolyva ellen bérmentes küldéssel 65 kr. Egy üveg 40 krajcsár.

Helsó vagy egész-ség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrak lapokban hirdett öszes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem lév. gyorsan és olcsón megszerestetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabbban eszközöltetnek, ha a pénzüszeg előre beküldetk; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az öszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Hirdetmény.

Pokrivás Iván oskolahegyi lakos az alulírott kir. törvényszéknél a Zalamegye csáktornyai járás V-ik hegykerületéhez Oskolahegy (Vucetiness) hegyi községben volt urbéreseknél közösen kiadott és az V-ik hegykerületi 767. sz. tjkvben 297 hrsz. a felvett, állítólag 23 hold 800. □-ól kiterjedésű közös legelő fölosztása iránt az eljárás megindítását kérelmezvén, a fölosztás megengedhetősége tárgyában a nyomozás teljesítése és szükség esetén az érdekeltek megszavaztatása és esetleg az eljárás folytatása végett Vizi-Szt. György községbe mint a körjegyzői székhelyre

1894. évi május hó 8-ik napjának
d. e. 9 órája

a jegyző lakáshoz kitézetett, mely helyre és ha áridőre mindazok, kik a közös legelőhöz jogosultak, vagy igényt tartanak a törvényes következmények terhé alatt azon hozzáadászal idézetnek, hogy az eljárás további folyamán személyes idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőtől gondoskodjanak.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Nagy-Kanissán 1893. évi december hó 30-án.

Tóth Gombert
elnök. 981 1-1 jegyző.

P. 53 1894. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járás-bíróság 1614/p 1893 számú végzése által albó-lendvai takarékpénztár végrehajtó javára Szabolcscecz Máttyás és társa ellen 280 frt tőke a ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 783 frtra becsült és pedig Szabolcscecz Máttyásnál 2 drb szarvasmarha és három drb ló, Zsillecz Mihálynál 2 drb kucza ló, egy csikó és 4 drb szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Zebanecczen leendő eszközlésére

1894-ik évi február hó 26-ik napjának délutáni 2 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt biz. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 1894. évi február hó 11. napján.

Molnár,

kiküldött bírósági végrehajtó

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyan,
főtér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra-,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Legjobb szerkesztő svájci zseborák.

F a l i n g a ö r á k.

Új fodrász-üzlet.

Van szerencsém a nagyjérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Csáktornyan, Főtér, Iskola utca Neuwirth Albert féle házbán 1894 évi február hó 1-én új

fodrász és borbély- termet

nyitottam. — Törekvésem leendő a nagyjérdemű közönség megalógedését kiérdemelni, mit annál is inkább remélek miután e szakmában Bécs és Budapest fővárosokban éveken át működtem.

Kiváló tisztelettel

MIK KONSTANTIN

fodrász. 970 3 3

Brijalnicu i česlaniću.

Imam srečo vnogo stovanoj občinstvo da; na znanje, da u Čakovcu u Školskoj-ulici kod Gosp. Albert Neuvirtha kući novo

Brijalnicu i česlaniću

otvorim 1-ga Februara 1894.

Buduć utem posla sem u glavni varoših u Beču i u Budimpeštu viših letah. Nejeveča tersenje mi bude, da vnogo stovano občinstvu za dovolstju zadobijem

Izvers: stovanom

MIK KONSTANTIN

brijač.

Zu verkaufen.

50 Meterzentner Heu und 150 Meterklafter

BUCHENHOLZ

an der Strasse gelegen in Vizi-Szt-György (oskolahegy) Bergab nach Csakathurn.

Daselbst sind auh 14.500 Gulden auf nur nachweisbar solden I Satz Intabulation auszuleihen.

Adresse: FRANZ MEYER „POSTFACH“ in CSAKATHURN.

980 1-2

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Működési árak:
Egyes évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilatkozatok és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet«, a »Csaktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések még elfogadottnak:
Budapestben: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Duker M., Oppelk A., Daube G. L. és társaság és Herndl. Brnóban: Stern M.

Nyitólár postásosra 10 kr.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A párbaj ellen.

A közelmúlt napokban jártak a kor mányánál a fő és székváros kaszinóinak küldötte avégből, hogy a párbaj megszüntetésére ügyében törvényhozásilag történjék intézkedés.

Valóban itt volna az ideje, hogy a párbaj mint a középkori istenítéletek maradványa s az uri sportnak egyik kiegészítő s barbár neme kiirtassék a társadalomból! Az érzelmek minden foka kell, hogy belevonassék a küzdelembe: a megdöbbenés és iszonyat az áldozatok fölött; a szájalomnak az áldozat hozzátartozói iránt, a haragnak a párbaj előidézője ellen, a nevetésnek, a párbaj nem ritkán nyilatkozó komikumára fölött. Hát csak iszonyodjunk e barbár szokás véres halottainak láttára; míg álszemérmünk és a társadalom buta előítélete nagyobb, mint igazság szeretelünk: addig krakellereké lésszen amegsüvegelletés kiváltsága és sokszor fűbe fogsz harapni a társadalmi kényszer alatt álló emberiség.

Elég sok áldozatot követelt már a buta előítélet, mennyi anyai és özvegyi könnysep omlott azért, hogy elmondható legyen miként »az X és Y között felmerült ügy« a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett. Ez az állapot immár tarthatatlanná vált. Annyi dőre félszegség rítt ki e rossz szokásból, annyi iszonyatos és mégis neveltséges oldalát mutatta meg: hogy tudnedeznie kell a társadalomból az álszégnyeknek és előítéleteknek.

De mit tehetünk róla, ha még se »tudnedezik«.

Teljesen osztozunk abban, hogy a párbajmániát csak a társadalom szüntetheti meg. Hisz épp a miatt fog a párbaj még igen sok áldozatot követelni, mert erősségeit a társadalom és részben a nevelés félszégeiben találja. Angliában megbirta tenni a társadalom, hogy himpellerek hep-ciáskodása ki van zárva, de hogy mi hogy jutunk ennyire, az nagy kérdés.

Radikális kura kell ide! A társaskörök egyenesen tiltsák ki azt, aki becsülete meg reparálását párbaj után kísérti meg, az erkölcsi egyesületek pedig vegyék föl alapszabályaikba, hogy akár a kihívás visszautasításával, akár a párbaj mellőzésével, a tag kényszerítő kizárása fenn nem forog.

A közigazgatási bizottság ülése.

A megyei közigazgatási bizottság február havi ülését Svastits Benó főispán elnöklété alatt folyó hó 18-án tartotta.

Az alispáni havi jelentés helyeslő'eg tudomásul vételett.

A Nagy- és Kis-Kanizsa közt levő kanálison tervbe vett magán fürdő létesítését a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Nagy-Kanizsán a vasuti utozásban a kongó ut végétől a pályaudvarig vezető utnak a déli vaspálya társaság részéről eszközölt helyreigazítására vonatkozólag a városi tanács felhivatik: intézkedjék az iránt, hogy a szóban forgó ut oly állapotba hozassék, a mely a közforgalom érdekeinek teljesen megfelel.

A közigazgatási bizottság úgy a kereskedelemügyi m. kir. minisztert, valamint a balatoni gőzhajótársulatot megkeresi oly irányu intézkedésre, hogy Keszthelyiely a gőzhajójarlat július és augusztus hónapokban a múlt évihez hasonló módon — hetenkint négyszer — történjék, azonkívül május hó 15-től június végéig és szeptember 1-től október 15-ig hetenként kétszer.

Az államépítészeti hivatal főnöke jelentést tett a vármegye területén az 1893. évben eszközölt kazánvizsgálatokról. A tudomásul vett jelentés szerint 39 kazánt vettek vizpróba alá, míg 224-et szemlélték meg.

Előterjesztetett Hackl Károlyné csaktornyai lakos kérvénye egy iparvágányi átjáró létesítése érdekében. A beadott kérvény a járási főszolgabírónak kiadatik, az érdekelt raktár részvénytársaság és gróf Festetics Jenő urodalmának meghallgatása és az eredmény bejelentése alkalmával annak jelentése végett is, hogy a szóban forgó iparvágány bejárása alkalmával miért nem lett a kérdéses helyen átjárókról gondoskodva?

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint ezen időszakban meglátogatta a perlaki kisdudóvát és iparostanoncziiskolát, a dráva-egyházi r. k. iskolát: kétszer volt személyi ügyekben Túske-Szent-Györgyön, valamint Perlakon a tantestület személyi ügyei miatt másod ízben is megjelent; ugyanott Tóth Sándor igazgatónak a földhitelintézet által

Etel. Oh ne titkold. Ross ember, ugyebár azt hiszed, hogy csakugyan szerettem azt a boldogtalan Pált, kihez mama erővel skart feleségül adni s nehogy szívemnek bánatot okoz, eltitkold. (Bánatoran). Nyugodjék békével! de igazán nemes szívre vall, hogy feláldostad egy éjszakádat, hogy egy haldokló barátodat, kit ok nélkül bár, de vetélytársnak tartottál, utolsó óráiban vigasztalj.

Lenozsi. (Félre). Érti az ördög, (nevéhez). De hát kérlek . . .

Etel. (Szavába vág). Csak az nyugtalanított, hogy nem te értesítettél, hanem Dobry urra bízta, hogy nevedben is tudósítson kimaradásodról, de aztán természetesenek találtam, hogy Dobry ur keresi az alkalmat, hogy velem bizalmasabb összeköttetésbe kerüljön (bizalmasan). Lenozikém, milyen ember ez a Dobry ur?

Lenozsi. (Növekvő bámulattal). Bizalmas összeköttetés? Dobry ur? (félre) ember legyen, a ki ezt érti.

Etel. Mama ugyan alig 45 éves, de azért mégis nagyon csodálkozom, hogy újból férjhez megy.

Juczi. (Az ajtón bedugja fejét). A nagyságos asszony kérti egy perczre a nagyságát (visszahuzza fejét). (Etel távozik. zsebéből levél hull ki).

Lenozsi. (Feláll). Én ittam egész éjszaka, és ez az asszony beszél össze tőleokt-bogarat (észrevessz a levelet, felveszi). Ah, levél, ez még az imént nem volt itt, most ajthette ki a zsebéből Etel, nézzük na (olvass s felkaczag) No! Itt a

A „Muraköz“ tározója

Muri után.

(Bohózat egy felvonásban.)

Zombori Lőrinc, özv. Mucsné, Lőrinc anyósa, Etel, neje Juczi, szobalány, Dobry Mihály, agglégény.

I. Jelenet.

Zombori egyedül.

(Diszesen berendezett salon, egy chaise longueon ül Zombori fáradtan, álmosan, egy mulatásban átvirrasztott éjszaka féltreismerhetlen jeleivel.)

Lőrincz. (Ásítózva.) No Menzsi, most beüdültél magadnak! Légy elkészülve egy kemény erkölcsi predikációra, szívet facsaró könnyekre s legalább két hétig tartó durcizáskodásra. Majd hallom megint: »oh anyám, anyám, bárosak szót fogadtam volna neked, ki semmi áron nem akartál beleegyezni, hogy ennek a korhelynek a felesége legyek.«

Korhely! Én Istenem, tökéletes igazsága van; az ördög hozta ezt a Dobry Miskát az utamba!

Haza késülök a hivatalból, mikor a tyuk-u'ca szögletén találkozom evvel a hírhedt lump fráterrel.

Igyekeztem szabadulni tőle, de oly meggyőzően fejtegette, hogy egy házas emberre nézve valóságos veszedelem. ha untalan a felesége kötényéhez köti magát, hogy — hogy épen hajnali öt óra volt, mikor haza vergődtem.

Szerencsétlenségemre tegnap az anyósom is megérkezett, az a hárpia, kit az isten csak azért teremtett, hogy engem bosszantson.

Betéve tudom már, mit fog mondani: Tisztelt vőm uram, ha a megboldogultam ilyen lump ember lett volna, rögtön a Tiszának mentem volna. Egy korhely elől képes volnék a »Fidsiszigetekre szökni a kannibálokhoz.« Oh miért, hogy olyan messze vannak azok a fidsiszigetek! Csak utána volnék már, de hah! lépéseket hallok, ez ő, a feleségem. (Fejét lecüggeszti, kezeivel elfűdi arcát, fogai közt:) Less most nagy mosás!

II. Jelenet.

Zombori, Etel.

(Zomboriné reggeli pongyolában, kaczer főkötővel, boldogságtól sugárzó arccal közeledik férjéhez.)

Etel. Édes Lenozikém, visszatértél már? (félre). Istenem, mily érző szíve van (férjéhez). Hát csakugyan meghalt?

Lőrincz. (Felemeli fejét, meglepetéssel). Meghalt? Kicsoda?

faiskola kezeléseért adott 200 frt jutalmat és diszokmányt kézbesítette; meglátogatta a hodosáni állami és kemendi községi iskolát; volt Mura-Királyon a gyermekmenedékház szervezése, Turcsicscsén és Hrástyanban az iskolázás rendezése miatt; személyi ügyben volt Kotorban; főispán részvételével a városi képviselőtestülettel, iskolaszékkel és vidéki érdekeltséggel értekezletet tartott Talpoczában az ottani felső-népiskolának polgári iskolává átalakítása ügyében.

Kaczun Ignác mura-szerdahelyi közselelem iskolai tanító díjlevele megerősítetett.

Mura-Csány képviselőtestületének határozata az iskola fűtése ügyében megfelelő eljárás czéljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Kir. tanfelügyelő bemutatta Wreszk Györgyné félévi özvegyi járandósága érdekében történt intézkedések adatait. A csáktornyai járás főszolgabírója felhivatik, hogy úgy a község, mint az özvegy eltérő állításainak okmányos igazolása után, az elhalt tanító díjlevelének alapján az özvegy félévi járandóságát a beteg tanító ide nem tartozó viszonyaitól függetlenül a legsürgősebben állapítsa meg s haladéktalan kiszolgáltatása iránt szigorúan intézkedjék.

Különfélék.

— *Dr. Wlassits Gyula* kerületünk orsz. képviselője e hó 21-én a képviselőházban majdnem egy órán át élénk helyesléssel kísért beszédet tartott, melyről úgy a kormányparti, mint az ellenzéki lapok is nagy dicsőrével emlékeznek meg. A „Magyar Ujság” színtű napilap úgy nyilatkozik, hogy Wlassits Gyula beszédét ritka szép alapos tudománya és széles ismerete alapján, a szónoki hev melegevel és a meggyőződés lelkesedésével mondotta. A beszéd nagy hatást kellett s a szónokot beszédje végén számonan, a többi között maga az igazságügyminiszter is üdvözölte. Az egyetemi polgárság Wlassits Gyulát nagyszerű beszéde alkalmából az egyetemen büntetőjogi előadása kezdetén élénk ovatióban részesítette. Amint a napilapokból értesülünk, Wlassits Gyula képviselőnk Zalavármegyéből és Muraközéből beszéde alkalmából számos üdvözítő táviratot és levelet kapott, melyben emelkedett beszédjéhez gratuláltak.

titok kulcsa. (Hangosan olvas). Nagyságos asszonyom! E perczen találkozom férjével, kit szabadkőzása dacára magammal viszek egy közös barátunkhoz, Szendrőy Palihoz, ki a halállal vívódik. A szegény fiút a szerelmi bánat ölte meg. Egyébiránt holnap tiszteletemet teszem, hogy a nagypád által bizonyára ismert ügyben a legközelebbi teendőket megbeszéljük. Készt csókolva: Dobry Mihály földbirtokos.

Post scriptum. Férje alkalmasint csak reggel érkezik haza.

Ha, ha, ha! No ez felültette a feleségemet, elhítheti vele, hogy egy haldoklóval virraszatos. Van is annak eszeágában, hogy meghaljon. Meghalt ott bizony egy kicsit a férfiség.

(Aggodalmasan). De mit jelent a levél utolsó passusa? Ettől a Miskától minden kitelik, felületi az egész világot, nekem pláne azt hazudta, hogy házasodik s ez a muri bucsu a legénylélettől.

III Jelenet. (Bejön)

E t e l. (Ünnepélyesen). Dobry Mihály ur s menyasszonya kívánják tiszteletüket tenni.

(Kítárja az ajtót, bejön rajta Dobri Miska s öz. Mucoiné).
L e n o z i. (Álmélkodással, aztán a helyzet teljes felismerése után).

Fogadjatok áldásomat (félre). Kanibálok jönnek el a ti országotok.

Aeskulap.

— *Köszönetnyilvánítás.* A Muraközi Takarékpénztár a helybeli polg. iskola ifjúsági önképzőkör tökéjének gyarapításához 5 frttal volt szives hozzájárulni. Midőn ezen összeget a nyilvánosság előtt is nyugtázom, hivatalos kötelességemnek ismerem, nevezett intézet igazgatóságának e helyen is az ifjúság nevében hálás köszönetemet nyilvánítani. Csáktornyan, 1894. febr. 20. Pálya Mihály, igazgató.

— *Alsó-Lendva* és vidéke fiatalsága által fojyó hó 17-én rendezett koszorucsa — dacára a bójtnak, igen szépen sikerült és igen disztigvált közönséget hozott össze a „Korona” szálloda dísztermében. A közönség csak a késői reggeli órákban hagyta el a táncztermet, a hol a legjobb kedv uralkodott. A rendezőség a hölgyeket igen csinos tánczrenddel lepte meg. Jelen voltak, asszonyok: Gayer Pálné (Pórszombat), Hájós Mihályné, Horánszky Béáné, Huf Józsefné, öz. Isó Alajosné (Z.-Egerszeg), Isó Ferenczné, Józsa Fabiánné Király Mórné, Nuszer Jánosné, Nagy Sándorné, Román Dánielné (Barabás), Smodics Győzőné, Sanveber Józsefné (Baksa), Stein Antalné, Wollák Adolfné, Leányok: Hájós Ella, Isó Juliska (Zala-Egerszeg), Isó Vilma, Román Mariska (Barabás), Stein Irónke, Poszvék Olga (Szatmár).

— *Állandó gazdasági tudósítói tiszttel* bizta meg a földmiveléltügyi miniszter Literáti István lipcsei hasznobérölt

— *Tűz volt Hodosánban* e hó 17-én d. u. 1 órakor. Kerzmár Mátyás földmives istállója és pajtája égett le a takarmánnyal együtt, valamint egy kas kukoricza. Az épület biztosítva volt. A vész helyén gyorsan megjelentek a hodosáni, mura-királyi, perlaki és mura-csányi öök. tűzoltó egyetek tagjai, valamint Csehovecz község fecskendőkkel, kiknek sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A tűz kioltásának oka ismeretlen.

— *Beküldetett* az Alsó-Lendvai Takarékpénztár XXI-ik évi üzletének kimutatása és mérlege az 1893 évről. E takarékpénztár veszteség- és nyereség számlájának egyenlege 66247 frt 47 kr., a mérleg-számla egyenlege 841254 frt, 93 kr. Nyereség 11619 frt 75 kr., osztalék részvényenként 24 frt. A társulat 400 drb részvénye 84 részvényes birtokában van. Az évi rendező közgyűlés márczius 17-én d. e lesz megtartva.

— *Megyei hírek.* A megye területén január hóban 126500 frt gyűlt be kincstári illeték gyanánt. — A keszthelyi ipar-egyesület tisztviselői lettek: tbeli elnök Nagy István v. bíró, elnök Lang János, alelnök Braun Rudolf, pénztárnok Salamon János, könyvtárnok Hajdu János és Soseiber József. — Jókai Mór szives hangulévélben köszönte meg Vidor Samuné elnökhöz intézet levelében a nagy kanizsai ír. nőegylet jubileumi üdvözlését, a tisztviselők részére pedig 4 drb a czképel küldött emléktul. — A tapolcai gazd. felső népiskolát latin nyelvű tanfolyammal 6 oszt. polgári iskolává fogják alakítani, a vinczellér iskola továbbra is fennmarad. — Zala-Egerszegen, ha az idei próba répatérelés jól sikerül, két czég ajánkozott a cukorgyár fölépítésére. — Gróf Festetics Tasziló sport istáallójában 22 lovat gondolnak, melyek az idén mind sik pályán fognak versenyezni.

— *Zalavármegyének az 1847-48-iki szabadságharcban mi szerepe volt s miöz események színhelye volt a megyei terület?* Aki ezt tudni óhajtja, részletesen leírva megtalálja Novák Mihály könyvében (Kapható a szerzőnél Andrásbidán, u. p.

Zala-Egerszeg). A munka terjedelme 176 lap, ára — bérmentesen küldve — 1 frt. Egyetlen történeti munka sem tárgyalja oly részletességgel megyénk és Muraköz akkori eseményeit, és sok eddig ismeretlen történeti dolgot derített fel és örökített meg a könyv írója. A napilapok is elismeréssel szóltak róla mint pl a „Budapesti Hírlap”, „Egyetértés”, „Pesti Napló” stb. Igen szép volna, ha az író törekvését, buzgóságát tömeges megrendelésével jutalmazná Muraköz intelligenzciája és a megye közönsége.

— *Gazai hírek.* Munkácsi Mihály, hazánk nagy fia Párisból f. hó 20-án nejjével együtt Budapestre érkezett, hol műve, a „Honfoglalás” tegnap lett kiállítva. — A hét kimagasló eseménye a polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalásának megkezdése; kerületünk képviselője, Wlassits Gyula kedden szép és tartalmas beszédet mondott a javaslat mellett. — Baross szobrára 17 pályamű érkezett be, melyek máttól fogva nyilvánosan ki vannak állítva; hazafias adakozásból 94 ezer forint gyűlt össze — Ungmegyében éhínség uralkodik. — Jókait hétfőn avatták föl doktorrá. — Kassán becstületsértési pör van folyamatban egy — papagály ellen.

— *Vasvármegye* levéltári anyagának kiválóan érdekes és értékes részét képesik azon genealogiai, család-történeti, heraldikai és általános történeti adatok, melyek vármegyénk nemes családjaira vonatkoznak. Évek munkájával összegyűjtöttem ezen adatokat s „Vasvármegye nemes családjai” czimvel egy műben dolgoztam föl, részint azért, hogy a felsorolt tudomány ágaknak szerény szolgálatot tegyek, részint pedig azért, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy kedvesen veszi a jelen nemzedék, ha megnyitóm emléktét az ööknek, kik iránt haló porukban is kegyelettel viseltetünk. Munkám két részre oszlik; az első rész magában foglalja vármegyénk főrendű nemes családjait, azon nemes családokat, melyekről régibb jegyzőkönyveink s levéltári okmányaink emlékeznek, továbbá azokat, melyek a múlt században megejtett nemesi vizsgálatok alkalmával kétségtelen nemes családoknak találtattak. Munkám második része azon családokat, tündeti föl, melyeknek czimeres nemes levele vármegyénk levéltárában eredetiben vagy másolatban föltalálható Minden egyes családnál elődom, hogy ki adta, mikor, s ki kapta a nemes levelet? Ezt követi a czimer pontos leírása, s végül azon családtagok neve, éve és lakhelye, akik az okmányt a nemesi vizsgálatok alkalmával vagy a nemesi bizonyító pörben fölmutatták. A munka terjedelme nagy nyolcszadrétben meghaladja az 500 oldalt s a folyó 1894 évi április végén jelenik meg. Ára 5 forint. Szombathely, 1894. február 8-án Balogh Gyula, Vasvármegye főlevéltárnoka.

CSARNOK.

N é p d a l.

Tündérország rózsakertje
Kivirágzott hajnalra;
Madárdalos rózsabokra
Virágit rám hulatja.
Rózsavirág, tündérharmat,
Hulljatok rám édesen,
Álmodjam meg alattatok
Szeret e a kedvesem?

Őszi szellő bugásával
Altat el a temető,
Dérharmatos falevélből
Hull reám a szemfödő.

Sárga levél, deres harmat
Hulljatok rám csendesen,
Almodjam meg alattatok
Szeret-e a kedvesem?

Sas Ede.

A bankócsináló.

— Megesett a közelünkben. —

I.

A sártenger-közepén állott egy korcsma. A korcsma közepén egy háromlábú asztal. De az asztal mindég csak dülöngözött, ha egy pohár bort tettek volna reá, kilötytyent volna belőle a java.

Ez az oka, hogy a vendég mindég fenékgig kiitta a poharat. És mindig rendelt.

Nyilván a korcsmáros is azért nem csináltatta meg soha azt a háromlábú asztalt.

II.

A napokban uri ember vetődött az ördögházába.

Mivelhogy a templom istenháza; a korcsma bizvást az ördögháza.

Az ur finomul mulatott, még a kutyáját is pezsgővel itatta. A cigányokat vado nat új ötösökkel legyintette képen.

A korcsmáros nem állhatta meg:
— Hallja, miféle fajta ur maga?
Az idegen kedélyesen válaszolt.
— Mi? Hát bankócsináló.

III.

A korcsmáros szédelegve távozott. Azon gondolkozott, elvegye-e tőle fizetésbe a hamis bankót, vagy kilökje átkos pénzével.

Vagy . . .

Ez a vagy veritékes órákat szerzett a vendéglősnek. Végre is a vendéghez somfordált.

— Hallja az ur?

— Hallom.

— Tanitsson meg engem arra a bankócsinálásra.

IV.

A vendég nagyot nézett és elnevette magát.

— Szívesen. A maga pofája megtetszett nagyon.

— Igazán?

— Adjon ide egy tizeset, aztán forduljon ki. Mire bejön, a tizesből csinállok egy másikat.

Diktum faktum. Mire a korcsmáros bejött, az összegyűrt régi bankótája mellé kapott egy vadonatuj tizeset.

V.

A korcsmárosnak ez a tizes megint egy pár veritékes órát szerzett.

— Édes, kedves uram; csináljon nekem egy százast!

— Százast? Tyű az nagy dolog.

— Ne sajnálja a fáradságot. Csináljon egyet.

— No nem bánom, hát adjon ide egy százast. Aztán kissé hosszabacskán maradjon kint. Mire bejön, tudom eláll a szája Diktum faktum.

Mire a korcsmáros bejött: csodálatában elállott a szeme szája.

A bankócsináló kimászott az ablakon.

Szerk. üzenetek.

Ludbreg K. Köszönöm a szép tárczákat! — Végfalva. Cs. A beküldött verset alkalmaslag. — Dráva-Vásárhely Gl. Element póstán. — Nagy-Kanizsa. B. Lapunkban most hamarjában nem igen adhatunk helyet különben becses munkájának, hanem a nyáron igen. — Hodosán. Sz. Köszönet! — Perlak. W. még csak most van alkalmam megköszönni a szép tudósítást.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

XI. tečaj.

Vu Čakovcu 1894. 25-ga ferbuara.

Broj. 8.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tisuće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjžara Fischel Filipova kam se prodajata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt

Na pol leta . . . 2 frt

Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kn.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuđljivi list za puk.

Izlazi svaki četijeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju

Službeni glasnik Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, i t. d.

Gospodarstvo.

Gnojite voćke.

Sigurno se za nikoju bilinu vu gospodarstvu tak malo nećini, kak za voćke (sadje), od kojih se ipak vsakoga ljeta očekuje da rode, da davaju prihod. S tim da voćke rodiju, jemljeju hranu iz zemlje, a redko je koji gospodar, koji bi tu hranu zemlji opet povrnu, da more voćka i dalje roditi. Osobito vu mladosti, dok voćka još nejma tak razvijenoga korena, da bi mogla iz glubljin uzimati potrebitu hranu, mora se voćki davati dovoljno hrane, da se more razvijati. Zato treba voćke gnojiti i dobro gnojiti, želimo li, da voćke dadu dovoljno ploda. Voćka za svoj razvitek treba vsake féle tvarina, a pokedob se uvék nezna, kojih tvarinah ima zemlja vu sebi, a kojih nejma, zato je dobro, da se gnojenje sadja upotrebljuju i vsake fele tvarine, da nebude vu zemlji jednih preveć, a drugih premalo. Za sadje dobra su sljedeća gnojiva:

1. Stajski gnoj, koji je osobito dober za jabuke i hruške, ako je već za dosta sprhjeni. Najbolje se upotrebljuje za takko tlo. Za koćeno voće, n. pr. breskve, mandalice i t. d. ne valja, ar voćke rado dobivaju smoliku, osobito ako je stajski gnoj firizek.

Měšanec je gnojivo sastavljeno iz vsake fele tvarinah, ter poměšan sa zemljom. Taj

gnoj vrlo je dober za vse fele sadja, osobito pako za koćeno voće, za koje stajski gnoj tuliko nevrédi. Měšanec gnoj mora se višeokrat prekopati, polejati sa gnojnicom, da dobro sagnjije, ar čim bolje je sagnjit, tim se leže raztvvara i tim bolje deluje.

3. Semljeti pažlji i melja od kostih vrlo su dobra gnojiva za voćke.

4. Krv dobro je gnojivo, osobito za slabe betezljive voćke.

5. Kalij (pepel) Vu tlu, gde je dosta kalija, voćka dobro uspjeva, pod se ljepo razvija, ter postane slastneši.

6. Gnojnica iz zahodah i gnojništva, tulikajše je jako dobro gnojivo, ali se mera uvék upotrebljavati istom onda, kada je već podpuno prevrela i zegnjlila, drugač je to gnojivo prejako, ter more voćkam i naško diti. To gnojivo nek se upotrebljuje osobito za gnojenje starih voćkah, koje se budu opet hitro opravile, ter rodile. Ako je gnojnica prejaka, nek se poměša vodom.

Najbolše vréme za gnojenje voćkah (radja) je od keane jeseni do ranog protu ljeta. Sa tekućim gnojem jako dobro je gnojiti onda, kad su se pupo za buduće ljeto već razvili, t. j. meseca augusta.

Vrlo važen je način, kak se voćka gnoji. Vu tom se činju višeput velike falinge. Za gnojenje sadja iskopa se vu jeseni ili preko zime navadna jama okolo stabla voćke, ter se napuni gnojem, pak opet pokrije se zemljom. Negleda se na to, gde se nahadjaju

oni déli korena, koji hranu upijaju, najmre koreni sisaljke. Njih ima najviše na okradnjem kraju korena, a najmenje ih ima na krenu okolo stabla. A pravtam, gde sisaljke nejma, se gnoji, tak da gnojenje malo ili nikaj nehasni, dapače more i škoditi, ako nije bil gnoj podpunoma zegnjlili, ili da ima vu gnoju kukcov, koju moreju okolo stabla ozlediti (raniti), ter zrokuvati, da počnu na različitih městih gnjiliti i prouzroiti beteg ruka na drvetu.

Za gnojenje moraju se jame okolo voćke prirediti tak, da gnoj dođe prav vu on predel okolo voćke, gde se nahadjaju sisaljke. Po izprobanju ide koren voćke tak na široko, kak idu grane (svrže) na krošnji. Zato nek se jama okolo voćke za gnojenje iskopa tak na široko, kak na široko se razvije krošnja voćke. A gnoj nek se onda dene najviše na skrajnji kraj jame, jer tam bude najviše sisaljkah, koje budu hranljive tvarine usisale, ter tak voćki dati najviše hrane. Jama naj iskopa tak, da gnoj nedođe neposredno na sisaljke, nego da nad sisaljkom još malo zemlje. Gnoj nek se jednakoměrno vu jami porazdeli, ter pokrije zemljom.

Ako se za gnojenje upotrebljuje tekući gnoj, onda nek se vu onom okrugu, gde se nahadjaju sisaljke željezom naprave 30-40 ctm. glboke luknjice, ili se pako postave, vu zemlju čevi za drenažu (glinaste čevi) po kojih se vlijeva tekući gnoj, da se luk-

njice keaneše opet zemljom nezatekneju, nek se pokriju deščicom ili oiglom.

Koliko gnoja treba za pojedine vočke, to zavisi od zemlje kak velikoće vočke. Vu dobrom tlu gnoje se vočke manje, nego li vu tlu, koje je tvrdo i slabo, i gde vočke mogu svoj koren teže razvijati. Mlade vočke moraju se takraj više put gnojiti, jer njihov koren nije još vu glubljinu, odkud bi mogel dobivati hranu. Da hrana vu zemlji more i rastvariti i da ju mogu sisaljke usisati, zato je neohodno potrebit zrak, toplina i vlaga, koje stvari moraju doći vu glubljinu zemlje, da mogu rastvarati i delovati. To se pak more polučiti tim, da se barem vsako ljeto i to vu jeseni, zemlja okolo vočke prekopa, ter prerahla, da je odprta za ulaz zraka, topline i vlage.

Dobro je, da se vočke više put prekapsju, ar tim bolje se budu razvijale sisaljke, ter tim leže upijati hranu vu se. Tak njegovane vočke dale budu i vekši prihod.

Poljodjelstvo.

Vu mesecu februaru nek se žito čisti, nezdravi ili pokvarjeni krumpir nek se odstrani. Nek se čiste jarki na polju i senokošah. Gnoj se podorava, a zemlja se priredjuje za sijanje zobi, lena i mrkve.

Voćarstvo.

Vočke se moraju čistiti od gusenica i od mehnja. Vu hiži počimlje se zimsko očpljenje voćakah, jabuka, hruške. Ako je vreme povoljno, mogu se i vočke presaditi isto tak i ribizlin i ogrozd.

Vinogradarstvo.

Počimlje se obresivanje vinograda (go rice), priredjivati ključeci amerikske loze

i domaće, za zimsko očpljenje. Stari trs vu goricah more se preciniti. Počimlje se očpljenje amerikske loze.

Povrcarstvo.

Vu klila ili na tople gredice posije se češnjak, šalata, vugorki, spinjači itd. Priredi se zemlja za nasade šparge.

KAJ JE NOVOGA ?

Njegovo Veličanstvo na Rivieri.

S raznih stran suglasno se javlja, da bu Nj. Veličanstvo car i kralj Ferencz Jozeff do skora išel na francezku Rivieru. Kraljica bu najmre ovih dnevoj na povračku s Madeire prispela vu Nizzu ili vu Mentone, pak se nagadja, da Nj. Veličanstvo svoju visoku tovarušicu kak i lani pohoditi hoće ter nekoliko dnevoj odmora sprevoditi na onoj cvetnoj obali. Tvrdi se, da bu kralj već 26. februara došel na Rivieru.

Nadvojvoda Otto vu Egiptu.

Iz Kaira javljaju: Nadvojvoda Otto bil je nazočen vu vsake fele zanimivih vadasijah egiptonskog glavnog grada, a napokon je bil nazočen kod velikih vojnih vezbah, kaj su izvodile englezke posadne čete vu okolioj Gesire. Pieces de resistance bil je juriš (šturma) na utvrdjeni tabor, kaj su ga kakti mladistički soldati preoblećeni Englesi branili. Na koncu tabora dignut lagumom vu zrak. Nadvojvoda je bil nazočen obedu 7-og gardskogdragunske regimente. Pred par dnevoj odputoval je nadvojvoda črez pustingu vu Kafr-Davar, da pohodi slana jezera,

Barun Otto Seefried.

Zadnjih broj vojno-narodnog lista javlja, da Nj. Veličanstvo baruna Otta Seefrieda (tovaruša princeše Elisabete bavarske) imenovalolajtnantom vu pješ. regimenti cara Ferencz Jozeffa br. 1. Regimenta je vu posadi vu Opavi.

Glas s dvora.

Pri Nj. Veličanstvu cara i kralja bil je ovih dnevoj vu bečkom dvoru dvorski obed, komu su izključivo prisustvovali visoki vojnički častnici (oficiri).

— Nadvojvoda Karlo Ljudevit putuje sa tovarušicom vu svoj dvor Bottenstein kod Merana, gde bude duže duže vremena ostal.

— Nadvojvoda Ljudevit Viktor odputoval je pred nekimi dnevi na duže vremena vu Italiju.

— Englezka kraljica Viktorija dojde 24. marcija vu Firencu, gde bude ostala mesec dni.

Vjenčanje prez dozvole.

Pražka vojnička oblast zamolila je kotarski sud vu Esztergomu, da presluša tamošnjeg plebanuša, dra. Julia Fehéra, ar je isti nezdravnja prez dopušćenja soldačke oblasti zđaval jednog husarskog oberlajtnanta. Sud je proti plebanušu povel kaznenu iztragu.

K putu Nj. Veličanstva,

Bečke novine javljaju, da se budu Njihova Veličanstva kralj i kraljica zestali i nastanili na francuzskoj Rivieri i to na rtu sv. Martina izmedju Mentona i Monaka, gde vezda boravi i cesarica Eugenija. Rt sv. Martina hvale kakti jednu od najljepših i najzdraveših točkah cele Riviere. Rt sv. Martina leži zahodno od Mentone, vu divnom

Z A B A V A.

Najbolji dar.

Bil je star otec, a vrlo bogat. Kad bi izišel pred hižna vrata, vse kud bi mu oko doseglo, bilo je njegovo, zvnu toga imal je u škrinji u komori zlata i srebra, da nije sam znal koliko. A neje on to herhal od svojih roditelja, ni debil počene; nego on hebral od oca i matere tri dobre vlastitosti za život: zlatno najmre marljivost, željeznu uztrajnost i podhvatljiv duh, i tim steče sebi i deci svojoj veliko bogatstvo. Iz vun toga bogatstva imal je pako još i drugo blago; a ovo su bili tri sini, koje je brižno odgojil i od kojih je u stare svoje dane imal vse to vekšu radost. Nu nije od njih imal samo radosti, nego je imal i brige, jer kojemu bi od njih ostavil imetek, da z-njim dobro upravlja, toga radi stari još nije odlučil, ar je vsaki od sinov imal posebne dobre vlastitost. O tom je stari otec dan i noć razmišljava. Napokon zezvavši Boga u pomoć, očisti dušu svoju od greha i domislise.

Jedno jutro razloži na stolu jednake tri kupe zlata, pozove sine svoje, pak im reče ozbiljno:

Sinki moji! nije dosta, da je človek dobro odhranjen, on mora u ognju izkustva očistiti dušu svoju i čelikom kušnje očelicitati srdce svoje. Odhranil sam vas sebi na radost, ali je već vreme vreme, da pogledate u svet i stečete izkustva, jer ovo je majka mudrosti. Čajte me, prve negoli pojđete u svet! vsaki

vas hoće dobiti jednaki kup zlata na put, dok si sam ne steče peneze i sam se neobskrbi. Leto dana ostaj vsaki u hižu povrnuti za leto dana mora se vsaki u hižu povrnuti i donesti s puta dar. Koj donese najbolji dar, on bude po mojoj smrti gospodar, njega budu ostali imali poslušati i zajednički imetkom upravljat. Hoću, da imetek moj ostane nerazdelen, ar deli se lahko razpadnu, a ja bi rad vumreti stin uvjerenjem, da se ono, kaj sem vam ostavil, neće reztepst i reztrōšiti. Neznam zbilja, kojemu da z med vas ostavim imetek. Vsaki ima dobro vlastitosti: idite anda; najbolji s puta donešeni mi dar bude odlučil! Jeste li zadovoljni z mojom odlukom?

I odgovorili su vsi tri u jeden glas: „Zadovoljni smo otec!“

A na to stari otec: „Evo vam dakle na put moga blagoslova!“

Sini poklekneju pred svojim otcem kušneju mu desnu ruku, a on blagoslovi vsakoga za put. Za tim se razideju. Život je čovečji na zemlji kak život u mravinjaku.

Bega se to i znoji za tim božjim krušcem prez odmora. Jedni se muče, brinju po vse život, a drugi živju iz obilje, koje su im pokojni roditelji ili rodjaoci ostavili.

Ali blagoslov Božji počiva samo na delavnih rukah, prez kojih bi se vse razpalo. Pak ipak poljeg vsega toga borenja zaojenja beži vreme, nigdar neprestane i prvo nego li se kadjamo, složiti mora kosti svoje u zemlju bogataš i siromak, ovaj ponajviše čistom svestjum, da nije zabadavo šivel, a onaj kako tako.

I trem sinom staroga oca preteklo je leto kušnje kakti voda i kad je sunee prvoga

dana dr goga leta hotelo odpočinuti, dojde vsaki zdrug strani svojim darom u hižu otčinsku. Sledeće jutro dojdu pred oca koji je pozdravil i jednako srednačno upita: „Nuder sinki moji, jeste li donesli obećane dare?“

Odgovorili su sini: Jesmo!

„Pri-stupi anda k meni vsaki na poseb, pak mi pripovedaj, kaj si u svetu doživil i predaj dar, kojega si mi donesil. Najstareši po redu počmi.“

Tu pristupi najstareši sin, kušne oca u desnu ruku i počme pripovedati:

Iduć putem došel sem u zemlju, kojom se valja široki Dunav. Bila uprava vojna na Turčina; nekršćanskih vojnika u toj zemlji bilo jako vnogo, išel sem med je, a oni, stiskajuć mi ruku, rekli su:

„Oj, junački sinek, ti imadeš zlata, hajde, zapijmo ga, a onda pojđimo u rat, i veruj dobro ti hoće znami biti, sinko!“

Bog i duša, merili smo mi posle bitke zlato i biserje na mere, a nemo nosili svilu i kadifu na telu kak Turki, nego nosili smo svilu i kadifu u cipeljah za obojke. I dal sem vojnikom polovicu zlata, da ga zapijejeju, a polovicu sam si zadržal, ake bi mi bilo kada treba.

Išel sem u boj; otec bogati su Turki, a mi smo je sekli i otimali im blago i bogatstvo. Kad se je već leto nagnulo kraju, skup spravim bogatstvo stečenu u ratu, premenim vse u zlato, srebro i drago kamenje, koje sem ti donesil kakti dar iz svoga puta.“

(Konec sljedn).

Priredil: J. Cirkvančić.

amfiteatralnom zaljevu. Ođzada dižu se visoke Alpe, a rt sam siže daleko vu morje sa svojim svjetionikom. Tu je divna sumica i novi eleganten hotel. Cesarica Eugeniya sagradila si je ondi sama svoju vilu (kastelj).

† Kardinal Gonzales.

Komaj uaknadno dohadja nam glas, da je vu Madridu 2. februara vumrl kardinal Gonzales, najznameniteši filozov suvremene Španjolske. Zefirino Gonzales y Diaz Tunon, rodil se je 28. januara 1831. i po sjajno svršenih navukah postal je profesorom teologije i filozofije, ter napokon nadbiskupom vu Sevilli. Na tom ga je mjestu odlikoval papa Leon XIII. 10. novembra 1884. kardinalskim škriakom, ali ga je kesneše na njegovu molbu zaradi betegovanja rešil nadbiskupskih funkcijah, ter je Gonzales givel v tihoci. Pred par Mesecih pošel je on vu Berlin, gde mu je rak rana vu licu operiral profesor Bergman, ali je ipak ovomu betegu podlegel. Za pontifikata Leonova Gonzales je 95. peminul kardinal.

Na santi (kopi) leda.

Iz Helsingforsa telegrafirali su 17. februara: Včera je od finske obale odkinula ogromna krpa leda, velik do 100 vrstah, a na njoj se je nalazilo okolo 400 ženah i dčce. Finci, koji su opazili pogibelj, za vremena su se oslobodili, dođim su stradalnici vekši dčl iz Ingermanlandije. Pučanstvo poleg obale nastoji, da nesrećnikom dopelja kruha, opravu i drva, kaj s tim teže, jer je morje v noći izmed obale i krpe lepa zamrznjeno. Ipak se nadjaju, da budu nesrećne oslobodili.

Drugi telegrafčki glas: Ledena krpa, koja se je od brega odkinula, razbila se je na dva dčla. Vekši dčl a više stotina ljudih kreće se proti Hoglandu, a menjši se 75 ljudih i 18 konjah udarjen je samo 6 kiloa metrah od obale (brega). Ingermanlandci oslobodili su ove ljudi. Vojne oblasti iz Kronstadta poslale su pomoć.

Nastradali anarhišta.

Vu sobotu smo javili, da je 15. februara vu Greenwichu usljed eksplozije bombe nastradal nepoznat čovčk, koga diže za anarhistu. Denes je stvar već razjašnjenja. Neznaneć agnosciran je po lastov tom bratu i prijatelju. Ime mu je Martial Bourdin, star je 22 ljeta, ter je pred šestimi ljetmi došel iz Francuzke vu Englezku, gde je s bratom bil šnajder. Bourdin je vnogo putoval i bil poznat policiji kakti pogibeljen anarhistički agitator. Po svih se pojavih zaključuje, da je Bourdin nameraval glasovitu zvezdarnicu vu Greenwich u dignuti vu zrak, ter je vu tu svrhu došel na večer onamo. Pri sebi je imal silnu bombu, koja se je medtimga pred vremenom razpršila ter amog Bourdina razmrskala. Pri njem su našli penez i glažnatih lominah Eksplozija pripetila se je samo 30 metrah od zvezdarnice. Bourdin je dan pred eksplozijom bil vu britskom muzeumu, gde je študiril iz jedne knjige prskave stvari.

Glas iz Rima.

Kak javljaju iz Rima, papa Leo XIII. odlučil je vu najskorešem vremenu izdati na svčtlo izjavu vu prilog katolikah vu Rusiji. Vu vatikanskim krugovih se pogovara, da bude izjava odlučno zagovarjala včrsku slobodu katolikah vu Rusiji, ali ali če poleg vsega toga izbegavati, da nepovrđi osjetljivosti ruske vlade. Rusija dčla sa vsimi silami, da vatican predobije na svoju stran, er je pred nekoliko vremena izjavila vu

Rimu, da bude ruska vlada doskora stvorila zaključek, da vredi pri svetoj stolici svoje stalno diplomatsko zastupstvo. Kod vaticana se nadaju, da se bude stim mogel najuspješnije delati za poboljšanje stanja ruskih katolikah, a opet s druge strani, da bude Rusija glede političkih pitanjah imala oslona vu Rimu.

Žuta zimica na c. i kr. korveti „Zrinyi“.

Iz Rio de Janeiro stigla je 17. februara sljedeći telegraf: Zapovednik c. i kr. ratne ladje „Zrinyi“ vumrl je včera od žute zimice. Ustanovljeno je i više slučajevah betegov na ladji. „Zrinyi“ odplovil je denes vu Ilhu grande, 70 morskih miljah južno od Ria, da se ondi desinficira, ter bude za četiri dana pošel vu Montevideo, da premeni zrak.

Komandant korvete „Zrinyi“ bil je fregatski kapetan Ivan Holeček, koji je vse do odlazka na put bil predstojnikom 7. pomorskoga odsjeka vu pulju. Bil je 48 ljet star, a ostavil je ženu i troje dčce. Korveta „Zrinyi“ ostavila je 1. septembra preštnoga ljeta Puiy s sposadom od 160 mornarah i jednim dčlom lanjskoga ljeta izvučenih pomorskih kadetah. Iz Ria imala je korveta pođi na Kap, a odonud poleg zahodne obale Afrike vu Gibraltar i dimo. Medtimga je vu Braziliji buknila revolucija, ter je vlada odredila, da „Zrinyi“ čuva i brani trgovečke interese Austro-Magyarske vu Rio de Janiru. Poleg kapetana Holečka zbetađali su i tri mornari, koji su odmah i prenešeni vu špital sv. Sebastijana.

Grof Zichy vu Dunavu.

Grf Ferdinand Zichy posjedoval je sliku (kupa) svoga nezdavnja vumrloga tasta, grofa Edmunda Zichia, koju je vu naravnoj veličini naslikal (namalal) pokojul Makart. Sliku je imal kopirati jeden slikar (malar) vu Budimpešti, pak se je stoga 16. februaru na kolih prevazalo iz Budima vu Peštu. Kad su kola došla na sredinu dunavskoga mosta, vlovila je bura (viher) kupa ter ga hitila vu Dunav, koji ga je odnesel Grof Zichy odredil je vse shodno, da se kip oslobodi. Makart je dobil za kip 10.000 f-rinti.

Bugarska kneginja.

Čul se, da se je zadnjih danov beteg bugarske kneginje Marije Louise pogoršal, jer su još vu sobotu telegrafični pozvani iz Beča vu Sofiju tri doktori i to: dvorski savjetnik, profesor dr. Gustav Braun, gynäkolog Schanta i profesor Neusser. Misli se, da se je po porodu kneginja ponovno prehladila.

Občsen obert-lajtnant.

Pitanje o špijonstvu vu ruskoj vojsci još je navčk na dnevnom redu, a išče vsevdilj aldovov. Istom kaj se nezdavnja zaprla zemlja nad smaknutim oberstom Šepkinom, kad je evo već i drugi visoki častnik, oberst-lajtnant Grigorjev zaradi istoga grčha obsudjen i občsen. Oberstlajtnant Grigorjev slušil je vu dragunskoj regimenti vu Kleenjevu Nezdavnja su ga pozvali k vojnom zapovedničtvu vu Opesu. Cim je otišel, preduzel je zapovednik žandarmarije vu Kišejevu vu njegovom kvartiru premetačinu ter je odkril gotova pisma na glavni štop jedne stranjke vlasti. Iz tih pismah tvrdi se, da se je dokazalo, da je Gregorjev već dvč ljeti stal vu službi ove stranjske vlasti ter izvršaval za nju špijoniranje a dobival za to 24.000 frank. na ljeta. Nadalje dokazano, da oberst lajtnant Grigorjev lani odprl službeni paket za odsudnosti svoga šefa, kaj je dozvoljeno samo vu vremena tabora.

Vu tom paketu bili su točni podatki za mobilizaciju ruske vojske uz pruško-austrijsko rumunjsku medju, zatim točai planumi austrijskih festungah vu Galiciji itd. Iztraga je vu vsemu trajala samo četiri dana. Peti dan postavili su Gregorjeva pred ratni sud, koji ga je obsudil degradacija i na smrt na galgah. Sedmi den obesili su ga vu Odeci.

Nekaj za kratek čas.

Povišena čona.
Gospon: „Evo Vam 5 krajcarov za podbrivanje.“
Brijač: „Prosim još 5 krajcarov.“
Gospon: „A kak to, po Vašem čcniku plaća se samo 5 krajcarov.“
Brijač: „Ali molim, Vi ste se dali na obedve strani podbrivati.“

Stara dobra vremena.
Oja: „Ali je denes sparno. Kak mi se čini, nećemo još za dugo imati dežija!“
On: Borme nećemo. Negda vu starih vremenih, dok su bile bčle hlade vu modi, bilo je zevsema drugač. Človek je trebal samo bčle hlade obleči, pak oto tski deždja.

Gde je bil?
Sudec: „Vi ste obtuženi, da ste vuđali Matjašov škedenj, jeli se morete izkazati. gde ste vu to vrčme bili?“
Obtuženi: „Kad je plamen buknil, ja sam odnud već zdavnja otišel.“

Ljubopitljivost.
Sudec: „Ja se vam čadim, čemu Vi molite za odgodu rezprave i pribavu branitelja škakljusa, kad su Vam tčlike silne kradje dokazane. Neznam, kaj bi branitelj škakljus tu još mogel povedati!“

Obtuženi: „Vidiđu, gospodin sudec, to je prav ono, kaj bi ja sam rad čati.“

Gospa: (svojoj dekli) „Pak je to gefrorenes? — im se je ves po tanjiru rezisel.“

Dekla: Čudnovito je to, im sam pak ja barem tanjira prejdi na sporhertu stopila.

Gospon: Ti Miška, meni se tak vidi, da ti jako fratiš moje vino i cigare.

Miška: Istina je, prosim ljepo, ali to prišparam pri biksu i pri petroleumu.

Priredil:
Glād Ferenom.

Jegen debel človek približaval se je kesno na večer k varašu i pital jednoga varošana, jeli bu mogel kroz vrata vu varoš. Ja mislim, reče varošan, kak moru čes vrata kola sa senom, brččas bute mogli i Vi.

Jeden pes vgrizel je jednu jako vmanju ženu. Ni se je znalo, jeli ov pes bil stekli: Ej! veli nekoj človek, ako nije bil stekli, vezda segurno bude, kad je vu ovu ženu zagriznul.

Pet let star sin jednoga plemenitaša, dal je svojoj francuzkoj navučiteljici pljusku z levom rukom. To je mati videla i rekla: Ali Imbro! opet z levom rukom: kaj ti nikaj z desnom rukom nemreš včiniti.“

»The Gresham»

Pri »The Gresham» zvanom london-skom društvo (va Čakovcu je upravništvo pri Graueru stacionaru), je moći životu sigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu vekšu ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo s plati onu svotu, na koju je bil ist osiguren, ili ako doživi na p. 15—20 let. I njemu daju istu svotu va ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ima svoje glavno upravništvo va Budapeštu.

LOTERIJA Buda 17-ga februara 1894
24 2 33 40 41

Cena žitka. — Gabona trak

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6 50
Zab	Zob	6 25
Rozs	Hrk	5 50
Kukoricza ó	Kuruza stari	4 60
uj	novi	
Arpa	Ječmen	6 —
Fehér bab	Grah beli	5 —
Sárga *	zuti	4 —
Vegyes *	zméšan	4 —

NYILTÉR*.)

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krtig postabér és vámenntesen, sima, csikos, koskászott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

Házadás.

Csáktornyán a perlaki-utca 280. szám alatt levő

háza
szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonos

971 3-4 Schlesinger Mórnál,

Eden színház jön!

Zu verkaufen.

50 Meterzentner Heu und 150 Meterklafter

BUCHENHOLZ

an der Strasse gelegen in Vizi-Szt.-György (oskolahegy) Bergab nach Csakathurn.

Dasselbst sind auch 14.500 Gulden auf nur nachweisbar soliden I. Satz Intabulation auszuleihen.

Adresse: FRANZ MEYER „POSTFACH“ in CSAKATHURN.

P SERHOFER J. féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook,

ezelőtt általános labdacsook neve alatt; es utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszorból ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epa-zavarok, májbajok, kólika, vértótlások aranyér, béltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcékelyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyöngébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említettünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Aprilis hó 3°.-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön fölömulhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hrabe, Plödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én, Tekintetes Úr!

Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem hanygyra, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Külfica Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlen egy dobozt kaptam Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Josefa.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márcz. 27-én. Tekintetes Úr!

Állított ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsook értéke felétt és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéseszerinti használására Önt ezennel felhatalmasom.

Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szászla 1888. okt. 8-án. T. Úr!

Felkérom, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomor bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J. féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. n. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szom labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésénél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt; 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb neveket és alakokat alatti utánostattak; ennek következtében keretik csakis

Pserhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használata utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedelére ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykötés, gyors és biztos hatás, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok. u. m.: gerincz agy-bántalom, tagzsággatás ischias, migraine ideges fejfájás, tőfájás, fülzsággatás stb. ellen 1 forint 20 kr.

Taynochinin hajkenőcs Pserhofer J. féle Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Stuedel samártól. Utás és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacs, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tágly 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J. féle. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint leglitosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általánosan ismerő kitűnő házi- és uti szer hurut, rekedtség, gőrcsés köhögés stb. ellen, 1 üvegcake ára 50 krajca. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppök), megrontott gyomor, tott gyomor, rossz emésztés és mindenremű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvegcake 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A. W. féle. Kitűnő házi- és uti szer a rossz emésztés minden következményeire, u. m. fűfájás, szédülés gyomorgörös, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megizadást s az áltál képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbellét és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen bérmentes küldéssel 65 kr. Egy üveg 40 krajczár

Helsó vagy egész ség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.